ΝΕΑ ΤΑΣΗ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

• ΤΕΥΧΟΣ 11ο • ΙΟΥΝΙΟΣ - ΙΟΥΛΙΟΣ 1990 • ΔΡΧ. 300

ΤΕΥΧΟΣ
ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ & ΠΕΡΙΣΥΛΛΟΓΗΣ

EDITORIAL

11ο τεῦχος τῆς «Νέας Τάσης» λοιπόν καί αὐτό πολύ καθυστερημένο. Τόν τελευταῖο χρόνο ἀπό πλευρᾶς συχνότητας ἐκδόσεως δέν τά καταφέραμε καί τόσο καλά μιᾶς καί οὐσιαστικά ἀπό διμηνιαῖοι καταλήξαμε τετραμηνιαῖοι. Πάντως «οὐδέν κακόν ἀμιγές καλοῦ» καί ἔτσι καί αὐτή ἡ καθυστέρηση στήν ἔκδοση μᾶς ἔδωσε τή δυνατότητα νά βάλουμε περισσότερες (καί ποιοτικότερες ὑποστηρίζουμε) σελίδες, νά βελτιώσουμε λίγο τήν ἐμφάνιση τοῦ περιοδικοῦ καί ἐν γένει νά μποροῦμε βάσιμα νά ὑποστηρίζουμε ὅτι εἴμαστε τό πιό «ὑποψιασμένο» περιοδικό στόν χῶρο τῆς δεξιᾶς, ὅ,τι κι ἄν σημαίνει αὐτό. Καί πάντως ἐπιμένουμε ὅτι εἶναι συνειδητή αἰσθητική μας ἐπιλογή τό ὅτι δέν θέλουμε νά μοιάσουμε στόν «Ταχυδρόμο» ἐμφανισιακῶς, καί ἑπομένως πηγαίνοντας καί ἐδῶ ἀντίθετα στό ρεῦμα, θά μᾶς ἐπιτρέψετε νά μήν συμμετάσχουμε στόν διαγωνισμό τοῦ «ἰλλουστρασιόν» καί τῆς τετραχρωμίας πού συνήθως συνοδεύονται ἀπό μιά ἀντίστοιχη κενότητα ἀπόψεως καί περιεχομένου.

Ποιοί εἶναι οἱ λόγοι ὅμως αὐτῆς τῆς καθυστερήσεως; Λίγο πολύ οἱ γνωστοί: οἱ πολιτικές ἐξελίξεις πού μᾶς ἀπορροφοῦν, ὁ στρατός πού μᾶς παίρνει τά καλλίτερα παιδιά, οἱ μεταναστεύσεις στό ἐξωτερικό λόγω σπουδῶν, μᾶς ἔχουν κάνει τόν τελευταῖο χρόνο νά βρισκόμαστε μπροστά σέ μία ἀναδιοργάνωση συντονιστικῶν καί συντακτικῶν ἐπιτροπῶν, πού τελειωμό δέν ἔχει. Καί δυστυχῶς πρόκειται νά συνεχιστεῖ ἔτσι ἡ κατάσταση, τουλάχιστον μέχρι τόν προσεχή Νοέμβριο.

Ἀπό τήν ἄλλη μεριά ὅμως βγῆκε καί κάτι θετικό ἀπ᾽ ὅλη αὐτή τήν ἱστορία: νέα παιδιά, νέοι ἀρθρογράφοι πού τό ὄνομά τους θά συναντήσετε σ᾽ αὐτό τό τεῦχος θά σᾶς δώσουν, ἐλπίζουμε, τήν δέουσα εἰκόνα τῆς ζωντάνιας καί τῆς ἀνανεώσεως.

Κατά τά ἄλλα, αὐτό τό περιοδικό βγαίνει σέ μιά στιγμή ὅπου ὅλες οἱ προσδοκίες ἔχουν πιά διαψευστεῖ. Ἡ ποιοτική καί ποσοτική ἐκτίναξη τήν ὁποία μέ τόση ἀδημονία προσμέναμε καί γιά τήν ὁποία γράφαμε σέ προηγούμενο τεῦχος ὄχι μόνο δέν ἦλθε, ἀλλά ἀντίθετα ἐκεῖνο τό ὁποῖο ἦρθε ἦταν ἡ ποσοτική καταβαράρθρωση. Ὅλες οἱ παλιές ἀγωνίες, ὅλα τά ψυχολογικά προβλήματα πού γεννοῦν οἱ ἄκαρπες προσπάθειες ἀναζωπυρώθηκαν: ἡ παραίτηση, ἡ ἀπελπισία, ἡ φυγή, ἡ ἀδιαφορία, ἡ φαγωμάρα, ἡ ἀνεύθυνη εὐθυνολογία, ἡ ἀναζήτηση ἀποδιοπομπαίων τράγων, ἡ ἀλαζονεία ὡς μόνη διέξοδος πολιτικῆς ἐπιβιώσεως, μιᾶς ἐπιβιώσεως πού ὁλοένα καί περισσότερα φαντάζει αὐτοσκοπός καί ἄρα ἄσκοπη, φαντάζει δηλαδή ἀποκομμένη ἀπό κάθε ὑπαρκτή καί πραγματική θέληση προσφορᾶς στό Ἔθνος καί στήν Κοινωνία, ὅλ᾽ αὐτά τά δυσάρεστα συντροφεύουν τό παρόν τοῦ λεγομένου ἐθνικιστικοῦ χώρου. Οἱ μουρμοῦρες καί οἱ ἐξυπνάδες, ὁ ἀνταγωνισμός τοῦ 0,1% μέ τό 0,3%, αὐτή ἡ μιζέρια τοῦ ἐλέγχου ἑνός ἀνύπαρκτου χώρου, τῆς καθοδηγήσεως ἑνός ἀνύπαρκτου κοινοῦ, ὅλ᾽ αὐτά ἐπιτείνουν τό ἔντονο αἴσθημα πού νοιώθουν πολλοί ἀξιόλογοι καί σημαντικοί ἄνθρωποι νά «τραποῦν εἰς ἄτακτον φυγήν», ρίχνοντας μαύρη πέτρα πίσω τους.

Ἐμεῖς τί κάνουμε μέσα σ᾽ ὅλ᾽ αὐτά; Ἐμεῖς συνεχίζουμε νά κάνουμε αὐτό πού κάναμε πάντα: θά ἀγωνι-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ. 52

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

• EDITORIAL........2, 52
• ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ: Πρῶτα δείγματα γραφῆς........3
• ΣΧΟΛΙΑ........6
• ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ........9
• Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΗΜΕΡΑ ΗΡΘΕ........11
• ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ........15
• ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ: Ἕνα ξεχασμένο ζήτημα........21
• ΑΝΑΤ. ΕΥΡΩΠΗ: Ἕνας νέος κόσμος γεννιέται........25
• ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ: Μέ τόν Κ. Θάνο........27
• ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΤΙΣΜΟΣ........32
• Η ΑΛΩΣΗ ΤΗΣ ΤΡΙΠΟΛΙΤΣΑΣ........37
• Α. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ........41
• ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ........44
• ΠΟΙΗΣΗ........47
• ΕΙΔΗΣΕΙΣ........48
• ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ........51

ΕΚΔΟΤΗΣ:
Κων/νος Τσακίρης
Κολοκοτρώνη 11 - 105 62 ΑΘΗΝΑ

Ἐτήσια συνδρομή ἐσωτερικοῦ 1.500 δρχ.
Ἐτήσια συνδρομή ἐξωτερικοῦ 2.000 δρχ.

Τά ἐνυπόγραφα ἄρθρα ἐκφράζουν τίς ἀπόψεις τῶν συγγραφέων τους καί δέν δεσμεύουν τή Σύνταξη.

ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΑΥΤΟ ΤΟ ΑΦΙΕΡΩΝΟΥΜΕ ΣΤΟΝ ΦΙΛΟ ΚΑΙ ΟΜΟ·Ι·ΔΕΑΤΗ ΑΛΕΞΗ, ΠΟΥ ΧΑΘΗΚΕ ΤΟΣΟ ΤΡΑΓΙΚΑ, ΤΟΣΟ ΝΩΡΙΣ !!!

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ: Πρῶτα δείγματα γραφῆς

τοῦ Μάκη Βορίδη

Νά λοιπόν, πού μετά ἀπό ἐπίπονες προσπάθειες πολλῶν ἐτῶν καί μιᾶς ἄνευ προηγουμένου ὑπερέντασης τοῦ τελευταίου ἔτους, ἡ Ἑλλάδα ἔχει πρωθυπουργό της τόν κ. Κ. Μητσοτάκη. Γιά νά ἐπιτευχθεῖ δέ αὐτό τό «κατόρθωμα» πολλοί «ἐθνικιστές» ἔβαλαν τό χεράκι τους εἴτε ὑπερψηφίζοντας ἀνοιχτά τή ΝΔ καί προσπαθώντας μάλιστα νά περάσουν τέτοια ἄποψη εἴτε μέ ἄλλους τρόπους, ἐπιχειρώντας νά ἐνσπείρουν τήν ἡττοπάθεια, τή φαγωμάρα, τήν πολυδιάσπαση τοῦ λεγομένου «χώρου».

Ἡ συμπεριφορά τους αὐτή εἶχε βέβαια διάφορα κίνητρα. Ἄλλοι γιατί θέλησαν νά φράξουν τό δρόμο στή σημερινή ἡγεσία τοῦ ἐθνικιστικοῦ κινήματος, ἄλλοι γιατί παρέμειναν πιστοί στά κελεύσματα «ἀρχηγῶν» καί παραγόντων, ἄλλοι γιατί κουράστηκαν νά περιμένουν μακριά ἀπό τά κυκλώματα τῆς ἐξουσίας καί ἄλλοι γιατί καλόπιστα θέλησαν νά φύγει τό ΠΑΣΟΚ, ὅλοι μαζί βοήθησαν στήν ἀπόκτηση τῆς ἐξουσίας ἀπό τόν κ. Μητσοτάκη.

Πέραν ὅμως τῶν ἐπιθυμιῶν, κινήτρων καί εὐθυνῶν τῶν «πατριωτῶν», μιά μεγάλη μάζα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἐπέλεξε τήν κυβερνητική σταθερότητα, κουρασμένη ἀπό τίς διαδοχικές ἐκλογές. Στό σημεῖο αὐτό ἡ ἐπαμφοτερίζουσα πολιτική τοῦ Συνασπισμοῦ ἔπαιξε ἕνα ἄσχημο παιχνίδι στό ΠΑΣΟΚ. Τό ὅτι ὁ Συνασπισμός δέν ξεκαθάριζε τήν θέση του στό θέμα τῶν μετεκλογικῶν συνεργασιῶν, ἔσπρωξε ἀρκετούς ψηφοφόρους τοῦ ΠΑΣΟΚ στήν νεοδημοκρατική παγίδα τοῦ ἐκβιασμοῦ «ἡ αὐτοδύναμη ΝΔ ἤ συνεχιζόμενη ἀκυβερνησία».

Ποιές ὅμως εἶναι οἱ συνέπειες τῆς ἐκλογῆς τῆς ΝΔ καί πόσο αὐτή ἡ κυβέρνηση θά μπορέσει νά ἱκανοποιήσει τά αἰτήματα τῶν κοινωνικῶν στρωμάτων πού τήν ὁδήγησαν στήν ἐξουσία;

Κατ' ἀρχήν, ἡ ΝΔ βρίσκεται ἤδη ἀντιμέτωπη μέ τό μεγάλο πρόβλημα τῆς οἰκονομίας. Καί εἶναι πλέον «ἡλίου φαεινότερον» ὅτι τό πρόβλημα τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας ὀφείλεται ἀφενός στήν ὕπαρξη ἑνός τεραστίου ἀντιπαραγωγικοῦ δημόσιου τομέα καί ἀφετέρου στήν ἀδυναμία ὅλα αὐτά τά χρόνια νά ὑπάρξει ἕνα λαϊκό ὅραμα γιά τόν τόπο καί τόν ρόλο πού καλεῖται ἡ φιλοδοξεῖ νά παίξει τό ἔθνος μας στόν κόσμο.

Ἡ συνταγή τῆς «Νέας Δημοκρατίας» γιά τήν ὑπέρβαση τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως εἶναι ἡ γνωστή συνταγή τοῦ νεοφιλελευθερισμοῦ: σύνδεση τῆς παραγωγικότητος καί τῆς ἀμοιβῆς, μείωση τῆς παρέμβασης τοῦ δημοσίου, κατάργηση τῶν τιμαριθμικῶν ἀναπροσαρμογῶν τῶν μισθῶν, ἰδιωτικοποιήσεις. Ἡ συνταγή αὐτή, ἀπό τήν πιστή ἐφαρμογή τῆς ὁποίας θά ἐξαρτηθεῖ καί ἡ δανειοληπτική δυνατότητα τῆς χώρας μας ἀπό τά διεθνῆ πιστωτικά ἱδρύματα, ἐμφανίζει δύο μεγάλα προβλήματα. Πρῶτον ὅτι θά πρέπει νά ὑπερνικήσει τήν ἀντίδραση τῶν ἐργαζομένων, πού ἤδη ξεκίνησε μέ τίς πρῶτες ἀπεργίες καί δεύτερον, ὅτι οὐσιαστικά ἀνοίγει τό δρόμο σέ ὅλες τίς κολοσσιαῖες διεθνεῖς ἑταιρεῖες, καθώς εἴτε ἐκποιεῖ μεγάλες ἑταιρεῖες τοῦ δημοσίου εἴτε ἀναζητεῖ σέ διεθνές ἐπίπεδο ἐπενδύσεις. Ὁ συνδυασμός λοιπόν τῆς λιτότητας γιά τούς ἐργαζόμενους ἀπό τή μιά καί τοῦ ξεπουλήματος τῆς οἰκονομίας στούς ξένους ἀπό τήν ἄλλη, συγκροτοῦν ἕνα μίγμα ἐλάχιστα θελκτικό. Παρά ταῦτα, ἡ ΝΔ ὑπόσχεται τήν οἰκονομική ἀνάκαμψη καί θά πρέπει νά θεωρήσουμε ὅτι στή συνείδηση τῶν ψηφοφόρων της θά κερδίσει κάποια παράταση χρόνου. Τό ἄν τελικά θά ὑπάρξει ἡ ἀνάκαμψη, αὐτό θά ἐξαρτηθεῖ ἀπό τήν ἀγωνιστικότητα τῶν συνδικάτων, τό κατά πόσο τά μέλη τους καί οἱ ἐργαζόμενοι γενικότερα θά στηρίξουν μιά ἀντιπολιτευτική ἀγωνιστική πολιτική καί θά δεχτοῦν νά ὑποστοῦν τίς συνέπειες καί τό κόστος τῶν ἀπεργιακῶν κινητοποιήσεων, καθώς καί ἀπό τό σθένος καί τήν ἐμμονή τῆς κυβέρνησης στό νά ἐφαρμόσει τήν πολιτική της. Ἐκεῖνο ὅμως πού θά πρέπει νά θεωρεῖται σίγουρο εἶναι ὅτι αὐτή ἡ ἀνάκαμψη θά γίνεται εἰς ὄφελος ἄλλων καί ὑπό τόν ἔλεγχο ἄλλων, καί συγκεκριμένα εἰς ὄφελος τῶν μεγάλων ξένων ἑταιρειῶν καί τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων πού αὐτές ἐκπροσωποῦν καί ὑπό τόν ἔλεγχο τῶν πιστωτικῶν ὀργανισμῶν ἀπό τούς ὁποίους θά ἔχουμε πάρει δανεικά. Οἱ συνέπειες αὐτῆς τῆς πολιτικῆς θά φανοῦν μόνο ὅταν τά κέντρα αὐτά θά θελήσουν νά ἐλέγξουν καί πολιτικά τό παιχνίδι στήν Ἑλλάδα καί πάντως τότε τά περιθώρια γιά ἀντίδραση θά

(Ἀπό τή «ΒΑΒΕΛ»)

εἶναι λίγα καί δυστυχῶς ἀκραῖα.

Ἴσως κάποιος ἀναρωτηθεῖ ἄν ὑπάρχουν περιθώρια γιά μιά διαφορετική πολιτική στό σημεῖο πού θά ἔχουμε φτάσει. Θά ἀπαντήσουμε ὅτι πάντα ὑπάχουν περιθώρια γιά διαφορετική πολιτική. Θ' ἀπαντήσουμε ὅτι δέν κατανοοῦμε γιατί τήν κρίση καλεῖται νά πληρώσει γιά μιά ἀκόμη φορά ὁ ἰδιωτικός τομέας. Δέν κατανοοῦμε αὐτό τό παιχνίδι ἰσορροπιῶν πού τελικά φέρνει ὅλο τόν κόσμο, καί δικαίως, ἀντιμέτωπο μέ τήν κυβερνητική πολιτική. Θά ἔπρεπε τήν κρίση νά τήν πληρώσουν ἐκεῖνοι πού τήν δημιούργησαν, καί τήν δημιούργησαν οἱ πολιτικοί καί ἡ πολιτική τῆς ρουσφετολογίας. Ἄς τήν πληρώσουν λοιπόν τόσο αὐτοί πού τήν χρησιμοποίησαν, γιά νά αὐξήσουν τήν πολιτική τους δύναμη, ὅσο καί αὐτοί πού ἐπωφελήθηκαν ἀπό τό παιχνίδια τῆς πλειοδοσίας τῶν διορισμῶν. Ἄς μειωθεῖ ὁ δημόσιος τομέας. Καί σωστή ἡ κατεύθυνση τῶν πωλήσεων τῶν προβληματικῶν καί τῶν ΔΕΚΟ, ἀρκεῖ νά μήν ὑπάρξουν δεσμεύσεις γιά τήν διατήρηση τῶν ἐργαζομένων, γιατί τότε... «δῶρον ἄδωρον». Σωστό θά ἦταν νά ἀρθεῖ ἡ μονιμότητα τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, σωστό θά ἦταν νά συνδεθεῖ ἡ παραγωγικότητά τους μέ τήν μισθολογική τους ἐξέλιξη, σωστό θά ἦταν (γιατί ὄχι;) νά ὑπάρξουν καί ἀπολύσεις. Ἄς μήν ἀκούσουμε δέ τά τετριμμένα περί τῆς πολιτικῆς εὐνοιοκρατίας στό Δημόσιο καί τῆς «ἐπαναλειτουργίας» τῆς Πλ. Κλαυθμῶνος ἀφοῦ οἱ δυστυχεῖς οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι θά ἀπολύονται μέ κομματικά κριτήρια. Σέ τελευταία ἀνάλυση, ἄς ξέρει ὅποιος θέλει νά δουλέψει στό δημόσιο, ὅτι στοιχεῖο πού θά ἐπηρεάζει τήν ἐπαγγελματική του ἐξέλιξη θά εἶναι καί ἡ πολιτική, ἄν δέν μπορεῖ νά διασφαλιστεῖ τελικά ἡ ἀξιοκρατία. Ἄς μήν ἀκούσουμε οὔτε γιά τήν αὔξηση τῆς ἀνεργίας.

Ἡ λύση στό πρόβλημα τῆς ἀνεργία εἶναι ἡ ἀνάπτυξη καί ὄχι οἱ διορισμοί, ἔτσι ὥστε νά πληρώνουν οἱ ἐργαζόμενοι γιά νά τρῶνε κάποιοι χαραμοφάηδες. Ἀπαράδεκτη ἀπό τήν ἄλλη εἶναι ἡ κατάργηση τῶν δωρεάν εἰσητηρίων στά μέσα μαζικῆς μεταφορᾶς τό πρωί, ἡ αὔξηση τῶν κομίστρων, ἡ αὔξηση τῆς βενζίνης, τῶν τιμολογίων τῆς ΔΕΗ καί τοῦ ΟΤΕ, γιατί ἔτσι τήν κρίση καλοῦνται νά τήν πληρώσουν οἱ φτωχοί, οἱ ἐργαζόμενοι, οἱ παραγωγικές τάξεις τῆς χώρας, τό σύνολο τοῦ λαοῦ ἀδιακρίτως.

Βρίσκουμε ἐπίσης ἀκατανόητα τά περί φοροδιαφυγῆς. Ἕνα φιλελεύθερο πρόγραμμα ὀφείλει νά βασίζεται στή μείωση τῆς παρέμβασης τοῦ κράτους στήν οἰκονομία, καί ὄχι στήν βελτίωση τῆς εἰσπρακτικῆς του ἱκανότητας. Καί τελικά γιατί δέν καταργεῖται ἡ ἄμεση φορολογία, ὥστε νά τελειώνουμε καί μέ τήν φοροδιαφυγή καί νά ὑλοποιεῖται καί ἡ κοινωνική δικαιοσύνη; Τί ἐξυπηρετεῖ αὐτή ἡ φιλοσοσιαλιστική συζήτηση κατά τῶν φοροφυγάδων, πέραν τοῦ νά ἀναζωπυρώνει τόν φόβο τοῦ μικροέμπορου, τοῦ μικροβιοτέχνη, τοῦ μικροῦ ἐπιχειρηματία ὅτι πάλι αὐτός θά πληρώσει τή νύφη.

Σ' ὅ,τι ἀφορᾶ στά ἐθνικά ζητήματα, ἡ ΝΔ μᾶς ἔχει ἤδη δώσει δείγματα τῆς δειλῆς καί μειοδοτικῆς πολιτικῆς πού πρόκειται νά ἀκολουθήσει. Ἤδη οἱ «γείτονές μας» τήν προκάλεσαν ποικιλοτρόπως: Ἀναζωπύρωση τοῦ «μακεδονικοῦ», εἰσβολή στήν πρεσβεία μας στά Τίραννα, κατάληψη τοῦ Πατριαρ-

χείου Ἱεροσολύμων, τουρκικές παραβιάσεις στόν ἐναέριο χῶρο, ἡ ἐθνική ἐξωτερική μας πολιτική παραμένει δειλή καί περιορίζεται σέ χλιαρές καί σέ ἄχρηστες ἐπικλήσεις τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου, τό ὁποῖο ὅλες οἱ ἰσχυρές χῶρες, μέ πρῶτες τίς ΗΠΑ, τό ἔχουν γραμμένο στό κατάληλο μέρος. Ἤδη δέ διαπράχθηκαν τά πρῶτα σφάλματα ἡ ἀναγνώριση τοῦ Ἰσραήλ χωρίς νά ἔχει προηγουμένως διασφαλιστεῖ οὔτε ὁ ρόλος τοῦ Πατριαρχείου, μά οὔτε καί ἡ Παλαιστινιακή γῆ, καθώς καί τό ὅτι ἐτέθη ἀπό τήν ἑλληνική κυβέρνηση τό θέμα τῆς μουσουλμανικῆς μειονότητος στόν ΟΗΕ, μέ ἀποτέλεσμα νά διακινδυνεύουμε νά προκαλέσουμε καμμιά ἀνάποδη ἀπόφαση, ἔτσι ὥστε τελικά εἴτε νά μήν τήν ἀποδεχτοῦμε καί νά ρεζιλευτοῦμε διεθνῶς εἴτε νά ἀναγκαστοῦμε νά συμμορφωθοῦμε, ὁπότε ἀλίμονό μας. Στά ζητήματα τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς ἡ κυβέρνηση τῆς ΝΔ θά κινηθεῖ τό πολύ-πολύ στο ἐπίπεδο τῆς ἐνεργητικῆς καί δραστήριας διανομῆς ἐνημερωτικῶν δελτίων καί στήν τέλεση συμβολικῶν παραστάσεων στούς διεθνεῖς ὀργανισμούς.

Στό χῶρο τῆς παιδείας, πέραν τῆς ἀπεργίας τῶν καθηγητῶν τίποτε ἄλλο δέν ἔχει συμβεῖ. Κι ὅμως τά πανεπιστήμια χρειάζονται νέο νόμο πλαίσιο, χρειάζονται νέα σχολικά βιβλία, χρειάζεται ἀλλαγή τοῦ ἐξεταστικοῦ συστήματος μά καί γενικῶς ἀλλαγή τῆς ἐκπαιδευτικῆς νοοτροπίας, πράγματα δηλ. πού πολύ ἀμφιβάλλουμε γιά τό ἄν πρόκειται νά τά κάνει ἡ ΝΔ. Καί κυρίως γιά λόγους πού κατ' ἐπανάληψη ἔχουμε ἀναπτύξει μέσα ἀπ' αὐτό τό περιοδικό δέν πρέπει νά ἐπιτραπεῖ ἡ λειτουργία ἰδιωτικῶν πανεπιστημίων. Στή θέση αὐτή ὅμως ἐπέμεινε στίς προγραμματικές δηλώσεις ὁ πρωθυπουργός κ. Κ. Μητσοτάκης.

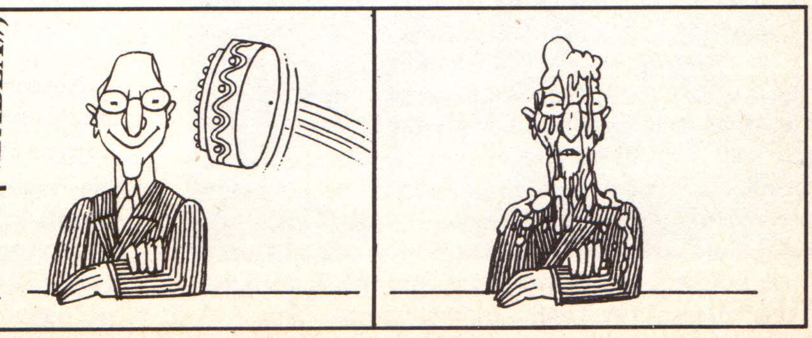
Ἡ μείωση τῆς θητείας πού μελετᾶται ἐπίσης οὐσιαστικά δείχνει τήν κατεύθυνση αὐτῆς τῆς κυβέρνησης. Διότι ἄν συνδυαστεῖ ἡ οἰκονομική μας κατάσταση πού συνεπάγεται πραγματική ἀδυναμία νά γίνουν σοβαρές ἀμυντικές δαπάνες μέ τή μείωση τοῦ ἀριθμοῦ τῶν στρατευμένων μποροῦμε νά καταλάβουμε ὅτι πάντως ἡ κυβέρνηση αὐτή δέν στηρίζεται στό στρατό γιά νά λύσει τά προβλήματά της. Ὁ στρατός ὅμως ἀπό πολλές πλευρές ἀποτελεῖ καί πρέπει νά ἀποτελεῖ τό πιό συγκεκριμένο καί ἁπτό καί σαφῶς ἀντιληπτό δεῖγμα ἐθνικῆς δυνάμεως, είδικά γιά τά μικρότερα πληθυσμιακά καί ἐδαφικά καί ἀσθενέστερα οἰκονομικά κράτη.

Τώρα σ' ὅτι ἀφορᾶ στά μεγάλα κοινωνικά ζητήματα πού θέτει τό ἐθνικιστικό κίνημα, γι' αὐτά μέχρι στιγμῆς καμμιά συγκεκριμένη κίνηση δέν ἔχει γίνει. Γιά τήν ἄμεση ἀπέλαση τῶν ὁλοένα καί αὐξανομένων παρανόμων ξένων μεταναστῶν, γιά τήν ἀπέλαση τῶν μουσουλμάνων πού δηλώνουν Τοῦρκοι στή Θράκη, γιά τήν θέσπιση τῆς ποινῆς θανάτου γιά τούς ἐμπόρους ναρκωτικῶν καί γιά τούς τρομοκράτες, γιά τήν προστασία ἐθνικῶν καί ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων στήν Β. Ἤπειρο, γιά μιά κατεύθυνση ἐθνική στήν παιδεία, γιά τήν ἐπαναφορά τῆς διδασκαλίας τῶν ἀρχαίων ἑλληνικῶν καί τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας στό λύκειο, γιά τό κυπριακό καί γιά ἕναν ἐνωτικό σχεδιασμό του, γιά τήν προστασία τῆς ἰδιαιτερότητας τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, γιά ὅλ' αὐτά τίποτε συγκεκριμένο δέν ἔχει εἰπωθεῖ, τίποτε συγκεκριμένο δέν ἔχει γίνει. Αὐτό σημαίνει ὅτι οὐσιαστικά ἀκέραιο τό ἐθνικιστικό πρόγραμμα διατηρεῖ τή σημασία του καί ὅτι ὁ ἀγώνας τῶν ἐθνικιστῶν παραμένει καί θά παραμείνει, ὅπως φαίνεται, ἀδικαίωτος.

Ἐξάλλου ἡ ΝΔ σύντομα θά βρεθεῖ μπροστά σέ δύο σημαντικές πιέσεις, μπροστά σέ ἐγγενῆ προβλήματα πού δέν θά τῆς ἀφήσουν πολλά περιθώρια. Κατ' ἀρχήν, θά βρεθεῖ μπροστά στήν πίεση «τῶν ἀγωνιστῶν» πού θά ζητοῦν ρουσφέτια, διορισμούς, νομή ἐξουσίας καί πού δέν θά μπορεῖ νά ἱκανοποιήσει τίς ὀρέξεις τους μέσα σ' ἕνα οἰκονομικά φιλελεύθερο πλαίσιο καί στή συνέχεια θά πρέπει να διαχειρισθεῖ τήν οὐσιαστικά ἄλυτη κρίση πού θά προκαλέσει ἡ ἔλευση τοῦ 1992 καί πού θά σημαίνει τήν πολιτική καί οἰκονομική ἐξόντωση τῆς Ἑλλάδος.

Αὐτά τά δύο στοιχεῖα, σέ συνδυασμό μέ τό σημαντικό ἐνδεχόμενο ἀποτυχίας τοῦ σκληροῦ οἰκονομικοῦ της προγράμματος θά διαμορφώσουν μιά συγκυρία εὐνοϊκή. Ἡ κρίση εἶναι συνέπεια τῆς διεθνιστικῆς λογικῆς πού ἡ ΝΔ δέν ἐγκαταλείπει.

Στά ἑπόμενα χρόνια, οἱ ἄνεργοι θ' αὐξηθοῦν, οἱ μετανάστες θά αὐξηθοῦν, ἡ ἐγκληματικότητα θά αὐξηθεῖ, οἱ θάνατοι ἀπό ναρκωτικά τό ἴδιο, ἡ γῆ καί οἱ ἐπιχειρήσεις θά ξεπουλιοῦνται, ὁ ἑλληνισμός θά παραμένει τό ἴδιο ἀλύτρωτος καί μόνος ὅπως πάντα. Καί γιά ὅλα αὐτά, τότε δέν θά ὑπάρχει τό ΠΑΣΟΚ γιά νά κατηγορήσουμε, δέν θά ὑπάρχουν οἱ κλέφτες καί οἱ κατεργαρέοι. Δέν θά μποροῦν τότε νά ἀρνηθοῦν τίς εὐθύνες τους. Καί τότε θά ὑπάρξει μιά νέα εὐκαιρία γιά τόν ἐθνικισμό. Τότε θά ξαναμετρηθοῦμε. Μέχρι ἐκείνη τή στιγμή χρειάζεται ὑπομονή, αὐτοσυγκράτηση, ἑνότητα καί κύριως σκληρή δουλειά.

(Ἀπό τή «ΒΑΒΕΛ»)

Σιωνιστικές προκλήσεις Νο 1 (κατά τῆς Ἑλλάδος)

Ἐπιβεβαιώνεται τό λεχθέν ὅτι ὁ ἑβραϊσμός ὑπῆρξε καί πάντα θά παραμείνει ὁρκισμένος ἐχθρός τοῦ ἑλληνισμοῦ, μέ τήν ἀπαράδεκτη κατάληψη τῶν ἑβραίων ἐποίκων στό ὀρθόδοξο Πατριαρχεῖο τῶν Ἱεροσολύμων, μέ τόν κατ' ἐπανάληψη ξυλοδαρμό τοῦ Πατριάρχου καί τῶν ὀρθοδόξων διαδηλωτῶν, καθώς καί μέ τήν ὅλη στάση πού κρατάει τό Ἰσραήλ στό θέμα.

Καί τό ἐνοχλητικο βέβαια σέ ὅλη αὐτήν τήν ὑπόθεση δέν εἶναι ἡ βάρβαρη, ἐπιθετική καί ἀλαζονικη στάση οὔτε τοῦ Ἰσραήλ οὔτε τῶν Ἑβραίων καταληψιῶν (οἱ ὁποῖοι ἐξάλλου δήλωσαν ὅτι, παρά τίς δικαστικές ἀποφάσεις, αὐτοῦ ἐκτιμοῦν ὅτι «θά βρίσκονται ἐκεῖ μέχρι καί τό ἑπόμενο Πάσχα!»), διότι καί τό μέν καί οἱ δέ καί στό παρελθόν ἔχουν κάνει στήν κοινή γνώμη ἀρκετές ἐπιδείξεις «δυνάμεως» καί κτηνωδίας. Τό ἐκπληκτικό βρίσκεται στή στάση τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως πού ἄρχισε ἀμέσως νά φέρεται μέ «πολιτικό ρεαλισμό» καί «πολιτική ὡριμότητα» (φεῦ!).

Ἔτσι ἐνῶ τό ἰσραηλινό προξενεῖο ἔσπευσε νά διαβεβαιώσει ὅτι οἱ πράξεις τῶν ἐποίκων δέν στρέφονται κατά τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους καί ὅτι πάντως δέν θά ἔπρεπε νά διαταραχτοῦν ἐξ αὐτοῦ τοῦ λόγου οἱ φιλικές σχέσεις ἀνάμεσα σ' Ἑλλάδα καί Ἰσραήλ, φοβούμενο μιά ἀναμενόμενη καί λογική ἀντίδραση ἀπό τήν ἑλληνική πλευρά πού θά ὑπαναχωροῦσε στό θέμα τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ Ἰσραήλ, ἡ ἀπίθανη ἑλληνική κυβέρνηση ἔσπευσε κι αὐτή νά δηλώσει ὅτι ναί μέν καταδικάζει κ.λ.π., κ.λ.π., ἀλλά πάντως ἄλλο ἡ ἀναγνώριση τοῦ Ἰσραήλ, ἄλλο τό Πατριαρχεῖο.

Καί στό σημεῖο αὐτό ἔμεινε ἄναυδη ὅλη ἡ Ἑλλάδα. Διότι καλά ξεβρακωθήκαμε στούς Ἀμερικάνους παραχωρώντας χωρίς διαπραγμάτευση τίς βάσεις, καλά ξεβρακωθήκαμε στούς Εὐρωπαίους παραχωρώντας ὅ,τι οἰκονομικό μέτρο μᾶς ζήτησαν προσπαθώντας νά ἐξασφαλίσουμε δάνειο, καλά ξεβρακωθήκαμε στούς Τούρκους καί συζητᾶμε τά πάντα μαζί τους, ὡς καί τό ἄν ἡ μειονότητα εἶναι τουρκική ἤ μουσουλμανική, ἀλλά νά ἐγκαταλείψουμε σέ μία τέτοια στιγμή κρίσης καί τό μόνο διαπραγματευτικό διπλωματικό ὅπλο πού εἴχαμε ἔναντι τοῦ Ἰσραήλ, ἔ, αὐτό πιά ξεπερνάει καί τόν Τσοβόλα πού τά 'δωσε ὅλα.

Στοιχειώδης αἴσθηση ἐθνικῆς ἀξιοπρέπειας ἐπιβάλλει τήν ἀναδίπλωση τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως στό θέμα τῆς ἀναγνώρισης τοῦ Ἰσραήλ, ἐπιβάλλει τή σύνδεση τῆς πράξης τῆς ἀναγνώρισης μέ τήν ἄμεση ἔξωση τῶν ἐποίκων ἀπό τό Πατριαρχεῖο, καί κυρίως μέ τήν διασφάλιση τοῦ ἐθνικοῦ καί θρησκευτικοῦ ρόλου πού διαδραματίζει τό Πατριαρχεῖο στήν περιοχή. Θά πρέπει δέ νά μήν περιοριστεῖ ἡ ἑλληνική κυβέρνηση στίς ὑποκριτικές ἑβραϊκές διαβεβαιώσεις ἀλλά νά προσπαθήσει νά κατοχυρώσει στήν πράξη τά δικαιώματα τοῦ Πατριαρχείου καί τῆς ὀρθοδοξίας. Εἶναι ἀπαράδεκτο νά καταγγέλουν τό Ἰσραήλ οἱ Ἀμερικανοεβραῖοι, ἡ ἀμερικανική γερουσία νά συζητᾶ γιά τήν περικοπή τῶν πιστώσεών του ἐξαιτίας τῶν συγκεκριμένων ἐνεργειῶν του καί ἡ ἑλληνική κυβέρνηση νά μειοδοτεῖ ἔναντι ὅλων αὐτῶν περιοριζόμενη σέ χλιαρές καί ἐν τέλει τυπικές καταγγελίες.

Τά πρῶτα δείγματα γραφῆς τῆς ἀντισοσιαλιστικῆς κυβέρνησης στό χῶρο τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς ἦταν οἰκτρά. Ἄν συνεχίσει ἔτσι, ἡ Ἑλλάς ὄχι μόνον θά παραμείνει «μικρά» ἀλλά οὔτε ὡς «ἔντιμος» δέν θά ὑπάρξει. Γιατί καί αὐτή ἡ ἐντιμότης γιά νά ἐκτιμηθεῖ πρέπει νά συνυπάρχει μέ τή λεβεντιά καί τό κουράγιο. Ἀλλιῶς δέν εἶναι ἐντιμότης ἀλλά κακομοιριά καί ἀδυναμία, δέν εἶναι ἐπιλογή ἀλλά ἀνάγκη.

ΕΙΜΑΣΤΕ ΟΛΟΙ «ΜΑΥΡΟΙ» ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΤΟΥΣ «ΛΕΥΚΟΥΣ»

Αὐτό ἦταν τό σύνθημα μέ τό ὁποῖο ὑποδέχτηκαν οἱ σύντροφοι τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς καί τά διάφορα ἀναρχοειδῆ τόν κ. Ντέ Κλέρκ, τόν πρωθυπουργό τῆς Ν. Ἀφρικῆς, ὁ ὁποῖος ἐπισκέφτηκε τήν χώρα μας, στά πλαίσια ἑνός ταξιδιοῦ του στήν Εὐρώπη, πού σάν στόχο του εἶχε νά ἐνημερώσει τίς κυβερνήσεις τῶν Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν γιά τίς σημαντικές συνταγματικές μεταρρυθμίσεις πού γίνονται αὐτόν τόν καιρό στή Ν.

'Αφρική. 'Αξίζει νά σημειώσουμε ἐδῶ ὅτι χάρις στήν πολιτική τοῦ κ. Ντέ Κλέρκ (ἡ ὁποία ἔχει ἤδη δημιουργήσει ἀντιδράσεις ἀνάμεσα στούς κόλπους τῶν λευκῶν τῆς Ν. 'Αφρικῆς πού τή θεωροῦν ὡς μειοδοτική), ἀπελευθερώθηκε ὁ μαῦρος κομμουνιστής τρομοκράτης Μαντέλλα καί ὅτι στήν Ν. 'Αφρική ὑπάρχει σημαντική ἑλληνική κοινότητα ἡ ὁποία εὐημερεῖ ὑπό τό συγκεκριμένο νομοθετικό καθεστώς καί τά συμφέροντα τῆς ὁποίας διακυβεύονται στήν περίπτωση πού ἐπικρατήσουν τελικά οἱ μαῦροι κομμουνιστές. 'Επειδή ὅμως κάθε ἐπιχείρημα πολιτικοῦ ρεαλισμοῦ ἤ ἐθνικοῦ συμφέροντος στερεῖται νοήματος ὅταν μιλοῦμε γιά τήν ἄκρα ἀριστερά καί τά ἀναρχοειδῆ, νομίζουμε ὅτι μιᾶς καί οἱ ἐν λόγω σύντροφοι ἔχουν «μαύρη» φυλετική συνείδηση, θά ἦταν καλό σέ μιά προσπάθεια νά τούς βοηθήσουμε νά βιώσουν οὐσιαστικότερα καί ἀληθινότερα τό βάθος τοῦ συνθήματός τους, εἴτε νά συνεννοηθοῦμε μέ τόν κ. Ντέ Κλέρκ νά τούς φιλοξενήσει στή χώρα του καί νά τούς μεταχειριστεῖ ὅπως κάθε μαῦρο σύντροφό τους εἴτε ἐμεῖς ἐδῶ, οἱ «λευκοί» νά φροντίσουμε γιά τήν διατήρηση τῆς καθαρότητος τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ καί νά τούς ἐντάξουμε στήν κατηγορία τῶν μεταναστῶν πρός ἀπέλαση. Διότι κανείς ρόλος δέν πρέπει νά παίζεται δωρεάν.

ΣΙΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ Νο 2 (ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΦΟΡΑ)

Σάλος ξεσηκώθηκε στή Γαλλία γιατί κάποιοι ἔσπασαν ὁρισμένους τάφους στό ἑβραϊκό νεκροταφεῖο στό Καρπεντράς (Carpentras). Φυσικά αὐτό ἀποτέλεσε εὐκαιρία γιά ἐπίθεση ἀπίστευτης ἐκτάσεως καί ἐντάσεως ἐναντίον τοῦ «'Εθνικοῦ Μετώπου» καί τοῦ ἡγέτη του Ζάν Μαρί Λέ Πέν.

Τό πρῶτο βῆμα ἦταν ἡ δημοσιογραφική ἐπίθεση. 'Ο πρόεδρος τοῦ 'Εθνικοῦ Μετώπου ἀπάντησε ὅτι πρόκειται περί προβοκάτσιας καί ὅτι προφανῶς τό 'Εθνικό Μέτωπο δέν ἔχει καμμιά σχέση μέ τό γεγονός. Αὐτό δέ, δέν χρειάζεται νά εἶσαι ἰδιοφυής γιά νά τό καταλάβεις: τί θά εἶχε νά κερδίσει τό Ε.Μ. ἀπό μιά βανδαλιστική ἐπίθεση ἐναντίον ἑνός κοιμητηρίου; Φυσικά, οἱ κατήγοροι τοῦ γαλλικοῦ ἐθνικισμοῦ δέν τοῦ ἀποδίδουν τόσο φυσική, ὅσο ἠθική αὐτουργία. Θεωροῦν δηλ. ὅτι τά συγκεκριμένα γεγονότα καλλιεργοῦνται καί ἐνθαρρύνονται ἀπό τόν «ρατσιστικό» πολιτικό λόγο τοῦ Ε.Μ. Βεβαίως, ὑποτίθεται ὅτι τούς βανδαλισμούς ἔκαναν ὀπαδοί τοῦ Λέ Πέν, πλήν ὅμως κάτι τέτοιο μέχρι στιγμῆς τουλάχιστον δέν ἔχει ἀποδειχθεῖ.

Στή συνέχεια, ὀργανώθηκε μέ πρωτοβουλία τῆς «γνωστῆς» ὀργανώσεως «SOS - Racisme» μιά μεγάλη ἀντιρατσιστική διαδήλωση, στήν ὁποία ἔλαβαν μέρος ὅλα τά πολιτικά κόμματα καί οἱ κοινωνικοί φορεῖς. Δέν χρειάζεται νομίζω νά τονίσουμε ἰδιαίτερα ὅτι τό R.P.R. καί ἡ U.D.F., δηλαδή οἱ γκωλλικοί καί οἱ φιλελεύθεροι τελικῶς ἐσύρθησαν ἀπό τό φόβο μήπως κατηγορηθοῦν ἀπό τήν ἀριστερά ὡς συνοδοιπόροι τοῦ «κακοῦ» Λέ Πέν. Τό 'Εθνικό Μέτωπο ἀρνήθηκε νά συμμετάσχει σ' αὐτή τή διαδήλωση πού, μέ πρόσχημα τόν ἀντιρατσισμό ἦταν βέβαιο ὅτι θά μετατρεπόταν σέ διαδήλωση ἐνάντια στίς ἐθνικές ἰδέες.

Μετά τήν ἄρνηση λοιπόν τοῦ Λέ Πέν νά συμμετάσχει στήν φιέστα τῶν κομμουνιστῶν, τῶν μαύρων καί τῶν ἑβραίων, κλιμακώθηκε ἡ ἔνταση τῆς ἐπιθέσεως.

Χαρακτηριστικό εἶναι ὅτι τό ἑβδομαδιαῖο περιοδικό «Evenement» (Τό Γεγονός) ἀφιέρωσε τό ἐξώφυλλό του καί 20 σελίδες του στήν ἱστορία τῆς ἄκρας δεξιᾶς στή Γαλλία, μέ τόν εὔγλωττο τίτλο: «Τό ἔκαναν καί θά τό ξανακάνουν». 'Από τίς σελίδες αὐτές τοῦ ἀφιερώματος παρήλασαν ὅλες οἱ ἱστορικές μορφές τῆς Γαλλικῆς δεξιᾶς τοῦ 1930, ὁ Doriot, ὁ Petain, ὁ Deat, τά φασίζοντα περιοδικά τῆς ἐποχῆς, ὁ Pierre Laval, ἡ Γαλλική Λεγεώνα ἐνάντια στόν Μπολσεβικισμό καί ὅλο γενικά τό ἰδεολογικό καί πολιτικό κίνημα τοῦ συνεργατισμοῦ. Ξεθάφτηκαν οἱ ἱστορίες μέ τά ἑβραιόπουλα πού ἐστάλησαν στό Ἄουσβιτς, οἱ διώξεις ἐναντίον τῶν μασσόνων, τά διατάγματα τῆς κυβερνήσεως τοῦ Βισύ καί ἡ ὕπαρξη τοῦ ἀστυνομικοῦ κράτους. 'Αφοῦ δέ ὁλοκληρώθηκε ἡ ἱστορική ἀναδρομή, τό «ἔγκυρο καί ἀντικειμενικό» περιοδικό ἀνακάλυψε καί ὅτι ὁ κ. Σονχοῦμπερ, συνεργάτης τοῦ κ. Λέ Πέν στό εὐρωπαϊκό κοινοβούλιο, ἦταν παλιά,

Χαρακτηριστικός τύπος «Γάλλου» ἀντιρατσιστή, διαδηλώνει τήν ἀντίθεσή του στό «'Εθνικό Μέτωπο»

στά WAFFEN SS. Ἄρα, (ἰδοῦ τό εὐφυές, δημοσιογραφικό συμπέρασμα) ὁ κ. Λέ Πέν Γάλλος ἀκροδεξιός, ὁ κ. Σονχοῦμπερ Γερμανός ναζιστής, νά καί τό ἱστορικό, ὁπότε ξέρουμε τί θά συμβεῖ ἔτσι καί φτάσει ποτέ ὁ Λέ Πέν στήν ἐξουσία. Στή συνέχεια δέ, δημοσιεύτηκαν καί τέσσερις σελίδες «αὐθόρμητα» γράμματα ἀναγνωστῶν πού φρικιοῦν μπροστά στό ἔγκλημα τοῦ Carpentras καί προτείνουν τά ἑξῆς «δημοκρατικά» μέτρα: 1) νά ἀπαγορευτεῖ ἡ λειτουργία τοῦ Ἐθνικοῦ Μετώπου 2) νά μήν ξαναδοθεῖ τηλεοπτικός χρόνος στόν Λέ Πέν 3) νά ὑπάρξει ἀντιρατσιστική ἑνότητα ἀράβων καί ἑβραίων 4) νά ψηφιστοῦν αὐστηροί ἀντιρατσιστικοί νόμοι πού νά κλείνουν τόν κ. Λέ Πέν φυλακή.

Τά σκάγια δέ τῆς ἐπιθέσεως πῆραν καί ἕναν φίλο μας, τόν γενικό γραμματέα τοῦ Ε.Μ. κ. Carl Lang, ὁ ὁποῖος ἐξόργισε μέ τήν ἐμφάνισή του στήν τηλεόραση ἕναν ἑβραῖο ἀρθρογράφο γιατί θεώρησε «ὅτι τά γεγονότα τοῦ Carpentras ἦταν μιά ἀκόμη προβοκάτσια ἐνάντια στό Ε.Μ.».

Τί ἀπάντησε ὅμως ὁ Λέ Πέν στήν ἐπίθεση αὐτή; Κατ' ἀρχήν, ἀρνήθηκε ὁποιαδήποτε φυσική σχέση μ' αὐτά. Καί στή συνέχεια εἶπε ὅτι μιά μειοψηφία ὑστερικῶν, ἀριστερῶν, ἑβραίων διανοουμένων δέν θά πρέπει νά διεκδικεῖ τήν ἔκφραση τοῦ συνόλου τῶν ἑβραίων στή Γαλλία. Γιατί ὅπως χαρακτηριστικά εἶπε γνωρίζει ὁ ἴδιος ἀρκετούς ἑβραίους πού εἶναι πρῶτα γάλλοι καί ὄχι τό ἀντίστροφο καί πού μάλιστα συνειδητοποιοῦν τόν κίνδυνο τῆς ἀναπτύξεως ἑνός ἐξτρεμιστικοῦ ἰσλαμισμοῦ στή Γαλλία πού μόνο τό Ἐθνικό Μέτωπο μπορεῖ νά ἀντιμετωπίσει. Ὅσο γιά τόν κ. Σονχοῦμπερ, ὁ κ. Λέ Πέν δήλωσε ὅτι στό 8ο συνέδριο τοῦ κόμματός του συμμετεῖχε μέ τήν ἰδιότητα τοῦ νῦν εὐρωβουλευτοῦ καί ὄχι βέβαια μ' ἐκείνη τοῦ στρατιώτη τῶν WAFFEN SS. Μά καί ἐκτός αὐτοῦ, τόνισε ὁ κ. Λέ Πέν, τά φαντάσματα τοῦ παρελθόντος δέν ἀνησυχοῦν πιά κανένα. Τά προβλήματα τοῦ παρόντος ὅμως ἀπαιτοῦν λύσεις. Κι αὐτές τίς ἔχει τό ρεαλιστικό πολιτικό πρόγραμμα τοῦ Ἐθνικοῦ Μετώπου.

Τήν καλύτερη ἀπάντηση ὅμως τήν ἔδωσε ὁ ἴδιος ὁ γαλλικός λαός, ὁ ὁποῖος, μετά τά γεγονότα τοῦ Carpntras καί τήν ἐπίθεση πού περιγράψαμε, ἔδωσε στό Ἐθνικό Μέτωπο, 52% στήν Μασσαλία σέ δημοτικές ἐκλογές ἐνῶ οἱ σφυγμομετρήσεις δίνουν στόν κ. Λέ Πέν τό 30%.

Φαίνεται ὅτι οἱ Γάλλοι τό ἔκαναν καί θά τό ξανακάνουν!!!

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΚΑΠΗΛΟΙ ΤΗΣ

Ἔκπληξη προκάλεσε στούς σκεπτόμενους κύκλους τῶν Ἑλλήνων τό γεγονός τῆς παράλειψης τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς καί βυζαντινῆς ἱστορίας ἀπό τό βιβλίο τοῦ «ἱστορικοῦ» κ. Ντυροζέλ. Ὀργή κατά τοῦ κυρίου αὐτοῦ καί ὕβρεις, «ὑπερασπίζονταν» γιά μερικές μόνο μέρες τήν ἱστορία μας. Προσέξτε, γιά λίγες μόνο μέρες, γιατί δέ μποροῦμε νά ἀσχολούμαστε δα συνεχῶς μέ τήν ἱστορία μας...

Καί ὅπως πάντα, ἔτσι καί τώρα, κανείς δέν ἀναζήτησε τίς αἰτίες πού ὁδήγησαν στήν ἀπόρριψη ἤ μᾶλλον στόν παραγκωνισμό τῆς ἐθνικῆς μας κληρονομιᾶς, γιατί ἁπλούστατα κανείς δέν ἐνδιαφέρεται. Γιατί κανένας νεοέλληνας δέν ξέρει τήν ἱστορία του, ἀφοῦ ποτέ δέν τήν διδάχτηκε σωστά, γιατί κανένας νεοέλληνας δέν νιώθει κληρονόμος μιᾶς τεράστιας περιουσίας πού τοῦ ἄφησαν οἱ προγόνοι του, καί πού δέν εἶναι ἄλλη ἀπό τόν πολιτισμό. Αὐτό ὅμως εἶναι ἑπόμενο ἀφοῦ διδασκόμαστε μιά ἱστορία πού ἔγραψαν «ὁρισμένα» ἄτομα μέ «ὁρισμένες» προθέσεις. Ἡ ἱστορία μας γίνεται ἀντικείμενο ρηχῆς μελέτης καί ὄχι φορέας τοῦ πολιτισμοῦ καί ἐρέθισμα γιά κατανόηση τοῦ πολιτισμικοῦ μας πλούτου.

Ἡ παιδεία τῶν ἑλληνόπουλων χτυπήθηκε - ἀλοίμονο - ἀπό ἀνθρώπους μέ ἐλάχιστη ἐθνική εὐαισθησία καί ἰσχνή παιδεία. Αὐτοί, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἕρμαια ξένων πρός τήν ἑλληνική νοοτροπία ἀντιλήψεων, στό ὄνομα ἑνός προοδευτισμοῦ ὅμοιο μέ τό διεθνισμό, διάβρωσαν καί «ξερίζωσαν» ἀπό τήν ψυχή κάθε ἕλληνα τήν συναίσθηση τῆς πολιτιστικῆς του κληρονομιᾶς. Αὐτοί, πού τόσο βιάζονται νά «ἐξευρωπαϊστοῦν», ἔχουν καταχραστεῖ τήν ἔννοια τοῦ συντηρητισμοῦ μετατρέποντάς την σέ ὕβρη ἐναντίον αὐτῶν πού ἀκόμη σέβονται τήν πολιτιστική μας παράδοση. Αὐτοί, πού αὐτοαποκαλοῦνται φορεῖς ἑνός νέου προοδευτικοῦ πνεύματος, ἔχουν ὑπονομεύσει μέ τό χειρότερο τρόπο τήν ἐθνική συνείδηση τοῦ λαοῦ, θάβοντας ἔτσι οὐσιαστικά τόν ἴδιο τους τόν ἑαυτό. Αὐτοί, οἱ ὁποῖοι ξεχνοῦν, ὅτι λαός χωρίς παρελθόν εἶναι λαός χωρίς μέλλον...

ΑΥΤΟΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΙ ΠΡΟΔΟΤΕΣ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

Ἡ παιδεία πρέπει νά εἶναι - καί νά 'στε σίγουροι, ὅτι θά γίνει - ΕΘΝΙΚΗ. Οἱ ἀνόητοι φωστῆρες πού κραυγάζουν γιά προοδευτισμό καί ἐξευρωπαϊσμό δέν ἀποδεικνύουν τίποτε ἄλλο, παρά τήν ἴδια τους τήν ἄγνοια. Ἄξιοι εὐρωπαῖοι θά γίνουμε μόνο ἄν εἴμαστε πρῶτα ἄξιοι Ἕλληνες καί ἄξιοι Ἕλληνες θά γίνουμε μόνο ἄν γνωρίζουμε ἀπό ποῦ προερχόμαστε.

Γνωρίζετέ το ὅμως καλά ἐσεῖς πού ὑποστηρίζετε, ὅτι ὅποιος τηρεῖ ἀκόμα «τά ὅσια καί τά ἱερά» τοῦ τόπου μας εἶναι προγονόπληκτος:

ΟΠΟΙΟΣ ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΕΙ ΤΟ ΕΘΝΟΣ ΤΟΥ, ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΕΙ ΤΟΝ ΙΔΙΟ ΤΟΥ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ.

ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ '90:
Μιά ἀκόμη ἥττα γιά τό Φοιτητικό Κίνημα

τοῦ Βασίλη Σαχινίδη

Ἡ πανθολογούμενη κρίση τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας μέ κύρια χαρακτηριστικά της γνωρίσματα, τόν πολιτικό κορεσμό, τήν ἀδιαφορία γιά τά κοινά, τόν ἐκτραχηλισμό τῆς πολιτιστικῆς ζωῆς, τόν ἐκμαυλισμό τῶν ἠθῶν πέρασε μέ μορφή «συγκοινωνούντων δοχείων» καί στό φοιτητικό χῶρο.

Ἡ πορεία τοῦ φοιτητικοῦ κινήματος, ἰδιαίτερα τῶν τελευταίων χρόνων, μετά καί τίς φετεινές ἐκλογές πείθει πλέον ὅτι εἶναι ἀπαραίτητος ἕνας ἐπαναπροσανατολισμός τῶν στόχων του, καί μία ἐπανεκτίμηση γιά τίς δυνατότητες του καί ἕνας νέος τρόπος ἔκφρασης.

Οἱ ἀτελείωτες συνελεύσεις, οἱ ταραχώδεις ἐκλογοαπολογιστικές, οἱ «ρήτορες» τῶν κομμάτων, οἱ φοιτητικές συμπαρατάξεις σέ κάθε τριτοκοσμικό αἴτημα, οἱ πορεῖες γιά τίς βάσεις μέ πασατέμπο καί «ἡρωϊκά» τραγούδια, οἱ μυϊκές ἐπιδόσεις τῶν ροπαλοφόρων τῆς ΚΝΕ, ὅλα αὐτά δηλαδή πού χαρακτήριζαν καί σηματοδοτοῦσαν κάποιες «ἐξελίξεις» στό φοιτητικό κίνημα καί τοῦ ἔδιναν «ὑπόσταση», ἀνήκουν στό παρελθόν.

Ἔδωσαν τή θέση τους σέ ἐκφυλιστικά καί νοσηρά σύνδρομα γιά τό φ.κ. ὅπως στήν ἀναζήτηση «σκανδάλων ποινικοῦ μητρώου» (Νομική Θεσσαλονίκης), στήν ἀδράνεια, στό βάλτωμα, στό χλευασμό τῶν διαδικασιῶν μέ ποδόσφαιρο καί τάβλι, στήν ἀντιγραφή τῆς πολιτικῆς ζωῆς καί σέ μία ἄνευ προηγουμένου ἐσωστρέφεια τοῦ φ.κ.

Φοιτητικές ἐκλογές 1990 λοιπόν καί τό δίχως ἄλλο δύο εἶναι τά θλιβερά μηνύματά τους, ἡ ἀδιαφορία, ἡ ἀποχή καί ἡ ἀποδοκιμασία ἀπό τήν μεγαλύτερη μερίδα τῶν φοιτητῶν τῶν, κατ' εὐφημισμό πλέον, καλουμένων φοιτητικῶν διαδικασιῶν γιά τήν ἀνάδειξη Δ.Σ. καί ἐκπροσώπων γιά τήν ΕΦΕΕ.

Καθώς καί δεύτερον ἡ ἄνοδος τῆς ΔΑΠ-ΝΔΦΚ τῆς παράταξης πού πρόσκειται στήν Νέα Δημοκρατία.

Ἀξίζει νά ἐμβαθύνουμε σέ αὐτά τά δύο στοιχεῖα καί νά δοῦμε τά βαθύτερα αἴτιά τους καί τίς συνέπειές τους.

Ὅσο ἀφορᾶ τό πρῶτο, τό 50% τῶν φοιτητῶν προτίμησε νά ἀπέχει ἀπό τίς φετεινές ἐκλογές κάνοντας σαφές ὅτι τό γενικότερο ἀναθεωρητικό πνεῦμα πού κυριαρχεῖ στήν ἐποχή μας, στήν ἐποχή τῆς σύγχυσης καί τῆς ρευστότητας δέν εἶναι δυνατόν νά μήν τούς ἀγγίξει, ἀφοῦ ἰδιαίτερα οἱ φοιτητές θεωροῦνται ἐκεῖνα τά εὐαίσθητα «βαρόμετρα» πού συλλαμβάνουν τά μηνύματα τῶν καιρῶν μας.

Ἀκόμη, ἔχει πλέον γίνει συνείδηση καί ἀποδείχτηκε ὅτι οἱ φοιτητικοί σύλλογοι δέν ἐξυπηρετοῦν κανένα φοιτητικό συμφέρον, κανένα αἴτημα δέν προωθοῦν καί δέν ἐξυπηρετοῦν καμιά ἀναγκαιότητα, ἐνῶ ἀντίθετα ἔχουν γίνει μέσο γιά τήν ἀνακοίνωση ψηφισμάτων τῶν διαφόρων παρατάξεων, ὑποχείρια ἀνόμων συμφερόντων ἀφοῦ τά μέλη του ἀποτελοῦν μία «κάστα», ἀποκομμένη ἀπό τήν μάζα τῶν φοιτητῶν καί πού τό μόνο πού τήν ἐνδιαφέρει εἶναι νά συνάπτει μονοσήμαντες, συνήθως, σχέσεις μέ τούς καθηγητές.

Ἐπίσης θεωροῦνται οἱ φοιτητικοί σύλλογοι τό ἐφαλτήριο πού θά δώσει ἐκείνη τήν ὤθηση σέ κάθε λογῆς φιλοδοξία πού προκρίνει τούς αὐριανούς πολιτικούς καί «πολιτικάντηδες».

Σέ γενικότερο πλαίσιο, ἡ συνειδητοποίηση ὅτι τό φοιτητικό κίνημα διανύει τίς «τελευταῖες μέρες τῆς Πομπηίας», ὅτι τό ἴδιο δέν εἶναι πλέον ἀκμαῖο καί ἰσχυρό γιά νά ὁριοθετήσει μία νέα πορεία, εἶναι κοινός τρόπος.

Ἄμεση συνάρτηση βέβαια μέ αὐτά ἀποτελεῖ καί ἡ ἀδυναμία τοῦ κράτους νά παρέμβει δυναμικά στό χῶρο τῆς παιδείας καί εἰδικότερο σέ αὐτό τῆς ἀνώτατης.

Τά συνεχῶς μειωμένα κονδύλια, ὁ ἀραχνιασμένος νόμος-πλαίσιο, ἡ ἐγκατάλειψη τῶν φοιτητῶν ἀπό τό κράτος, ἡ ὑποβάθμιση τῶν καθηγητῶν σέ ἄβουλα ἐνεργούμενα καί σέ ἑτερόφωτες «ὀντότητες», οἱ καταλήψεις ἀπό κάθε μορφῆς «περιθώριο», σαφῶς ὁδηγοῦν καί νομοτελειακά στήν καθίζηση τῶν φοιτητῶν καί ὑπαγορεύουν τήν λογική τῆς ἀποχῆς ἀπό τά μαθήματα καί διαδικασίες καί τήν υἱοθέτηση τῆςἀρχῆς πού τείνει νά γίνει ἀξίωμα «ὅτι παρουσία στό πανεπιστήμιο σημαίνει ἐξετάσεις καί πτυχίο».

Περνώντας στό δεύτερο μήνυμα τῶν φετεινῶν ἐκλογῶν εἶνα ἀπαραίτητο ἀρχικά νά ἀναφέρουμε ὅτι ἡ ποσοστιαία ἄνοδος τῆς ΔΑΠ-ΝΔΦΚ δέν ἀποτελεῖ ἄμεση συνάρτηση καί συνέπεια ἀνόδου τοῦ κομματικοῦ της φορέα, ὅπως κατά κόρο προβλήθηκε, οὔτε ὀφείλεται φυσικά στή δράση της, ἀφοῦ ἡ αὔξηση

αὐτή δέν μεταφράστηκε σέ τεράστια ἀριθμητική ἄνοδο ψήφων, ἐνῶ ἀντίθετα κυμάνθηκε στά ἴδια ἐπίπεδα καί εὐνόησε καί ἡ ἀποχή, ἔτσι ὥστε νά δημιουργηθεῖ ἡ «μαγική εἰκόνα».

Ἀπό τήν ἄλλη πλευρά τοῦ θέματος, ἡ ἄνοδος αὐτή οὔτε στή δράση τῆς ΔΑΠ μπορεῖ νά στηριχθεῖ, ἀφοῦ ὁ ἀπολογισμός δράσης της εἶναι πενιχρός ἕως ἀνύπαρκτος καί μόνο τίς τελευταῖες μέρες ξυπνάει ἀπό τόν λήθαργο καί αὐτό χάρη στή ζωντάνια και στήν «ἄγνοια» γιά τά δρώμενα καί τεκταινόμενα τῶν πρωτοετῶν.

Ἄλλωστε, εἶναι γνωστό σέ αὐτούς πού γνωρίζουν τό φοιτητικό χῶρο, ὅτι ἡ ΔΑΠ-ΝΔΦΚ δέν διεκδικεῖ πρωτεῖα οὔτε γιά τήν ἀγωνιστικότητα, οὔτε γιά τίς προτάσεις της πού εἶναι ἕνα ἀναμάσημα τετριμμένων πλέον ἰδεῶν.

Ἡ ΔΑΠ ἁπλῶς συνδυάζει καί συνεπάγεται ἕναν τρόπο ζωῆς, ἕναν τρόπο τῆς σημερινῆς νεολαίας, τῶν αὐριανῶν ἀστῶν. Ἀποτελεῖται ἀπό τούς φοιτητές πού συχνάζουν στά «in» μπαράκια, πού υἱοθετοῦν τήν «κυριλέ» ἐμφάνιση, τήν γενιά τοῦ TIMBERLAND καί τῆς BENETTON.

Αὐτή τήν γενιά πού ἔχει ἐλάχιστες ἀναζητήσεις γιά τήν πολιτική ζωή ἤ ἄν ἔχει καί κάποιες σωστές ἰδέες «ἐν σπέρματι» τίς ἀποποιεῖται ἤ ντρέπεται νά τίς κοινοποιήσει κάτω ἀπό τό φόβο ὅτι θά ἀποχαρακτηριστεῖ ἀπό «φιλελεύθερη».

Ἀποτελεῖται ἀπό φοιτητές ὅπου τά κοινωνικά ζητήματα, τά ἐθνικά ζητήματα, καί κάθε τί πού ἀπασχολεῖ τό ἔθνος μας καί τήν πατρίδα μας εἶναι ἁπλῶς... θέματα γιά τίς στῆλες τῶν ἐφημερίδων.

Μέ μία λέξη ἡ ΔΑΠ—ΝΔΦΚ εἶναι μόδα εἶναι συρμός, καί μάλιστα μία μόδα κακόγουστη καί δύσπεπτη γιά τούς φοιτητές πού δέν ἀποδέχονται τήν νεοφιλελεύθερη λογική καί πρακτική, γιά τούς φοιτητές πού ἀγωνιοῦν γιά τήν ζωή τους καί τόν τόπο τους.

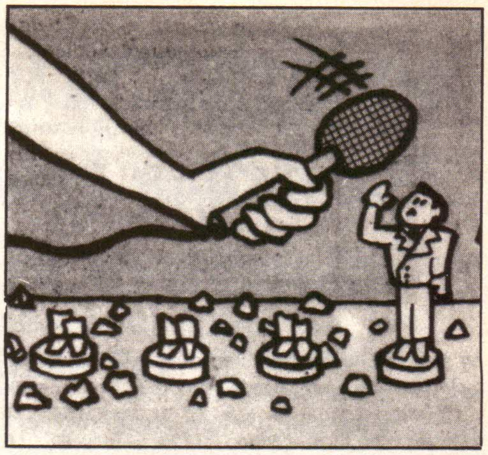
Οἱ ὑπόλοιπες παρατάξεις - μέ μικρή ἐξαίρεση τήν ΠΑΣΠ (ΠΑΣΟΚ) - καταποντίστηκαν. Οἱ καιροί τῶν προνομίων γιά τήν ἀριστερά στό πανεπιστήμιο πέρασαν.

Ἡ διάσπαση τῆς ΚΝΕ, ἡ κουραστικά ἐπαναλαμβανόμενη ἐπιχειρηματολογία, οἱ ντουντοῦκες, ἡ προκλητική συμπεριφορά δέν ἔχουν πλέον ἀντίκρυσμα καί δέν συγκινοῦν τόν φοιτητή.

Τό νέο «προφίλ» γιά αὐτές τίς παρατάξεις δέν εἶναι κάτι τό ἀναγκαῖο ἀλλά κάτι τό ἐπιτακτικό, διότι ἡ νομοτελειακή συνέπεια θά εἶναι νά καταλήξουν γκρουπούσκουλα πού θά ἀσχολοῦνται μέ θεωρητικές ἀναζητήσεις καί ἀναπολήσεις τοῦ παρελθόντος.

Τό κλίμα διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν ἀνεπιφύλακτα θά μποροῦσε νά χαρακτηριστεῖ σάν τό πιό ἤπιο, ἀσυνήθιστα ἤρεμα καί ὑποτονικό.

Οἱ ἀντιπαραθέσεις ἀνύπαρκτες, τά ἐπεισόδια ἐλάχιστα καί ὁ περισσότερος χρόνος νά ἀναλώνεται στό τάβλι, στο ποδόσφαιρο καί στήν χαρτοπαιξία καθώς καί στά πειράγματα γιά τήν φολκλορική παρουσία ὁρισμένων ὑποψηφίων καί παρατάξεων.

Ἀκόμη καί οἱ ἐπερχόμενες ἐκλογές δέν μπόρεσαν νά λειτουργήσουν καί νά παίξουν τό ρόλο τοῦ προπομποῦ γιά ἄνοδο τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καί τῆς ἔντασης.

Ὅλα ἦταν μια διαδικασία ρουτίνας.

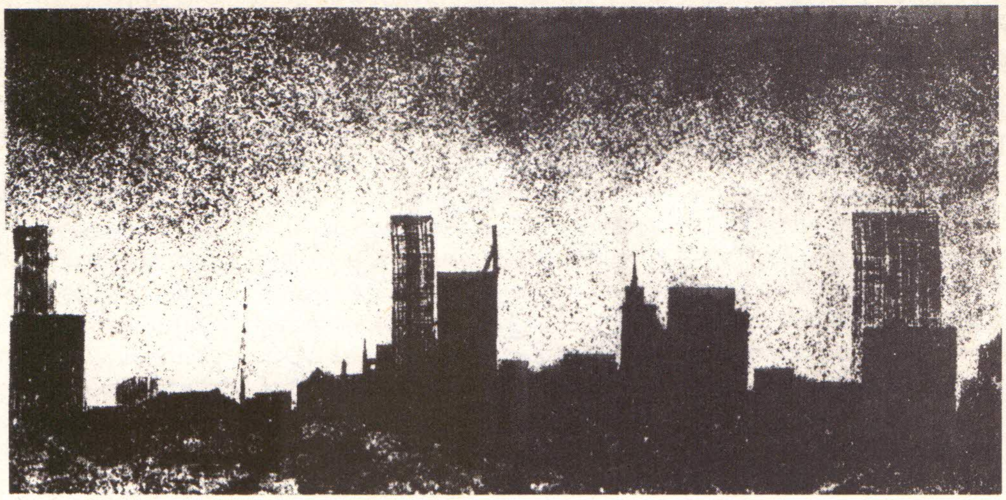
Καταλήγοντας, ἐκεῖνο τό ὁποῖο γίνεται φανερό καί ἀποτελεῖ ἐπιτακτική ἀνάγκη, πού πηγάζει ἀπό τήν πίεση τῶν καταλυτικῶν γεγονότων γιά τό φοιτητικό κίνημα εἶναι ἡ «δημιουργία», «τό χτίσιμο» ἑνός νέου πόλου συσπείρωσης τῶν φοιτητῶν.

Αὐτή ἡ προσπάθεια μπορεῖ νά καρποφορήσει, οἱ ἐνδείξεις τουλάχιστον γιά αὐτό μᾶς πείθουν. Ἡ ἐθνικιστική παρέμβαση στό χῶρο τοῦ πανεπιστημίου, ὅταν πλέον θά ἀφήσει τήν ἐνασχόληση μέ πρότυπα πού ἔχουν θεωρητική μόνο χρειά, ὅταν δέν θά ὑποκύπτει στόν πειρασμό τῆς εὔκολης δικαιολογίας γιά διαγραφή, ἀλλά ὅταν μέ πυγμή καί δύναμη θά διεκδικήσει καί αὐτή τήν συμμετοχή της, τότε θά γίνει σίγουρα ὁ κινητήριος μοχλός γιά τήν ἀναστύλωση τοῦ Φ.Κ.

Γιατί γιά νά ἀλλάξει τό Φ.Κ. πρέπει καί ἐμεῖς νά γίνουμε καλύτεροι. Ἡ νομιμοποίηση ἔχει γίνει· ἡ ἀνοιχτή πρόταση καί τό ξεκάθαρο κάλεσμα θά ἀποτελοῦν σίγουρη διέξοδο στό ἀδιέξοδο.

Διότι ἡ ἐθνικιστική πρόταση πείθει τόν φοιτητή ὅτι τά πάντα δέν γίνονται «ἐρήμην», ὅτι δέν εἶναι ὁ μόνιμος ἡττημένος καί ὅτι θά εἶναι **κύριο ὄνομα καί ὄχι προσηγορικό.**

Ἔτσι, ὥστε ἡ ἀδράνεια νά γίνει κίνηση, ἡ ἀστάθεια, σταθερότητα, ἡ ἀρρυθμία, ρυθμός γιά νά μπορέσει ἐπιτέλους τό φοιτητικό κίνημα νά ἀποκτήσει νόημα καί οὐσία.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΗΜΕΡΑ ΗΡΘΕ...

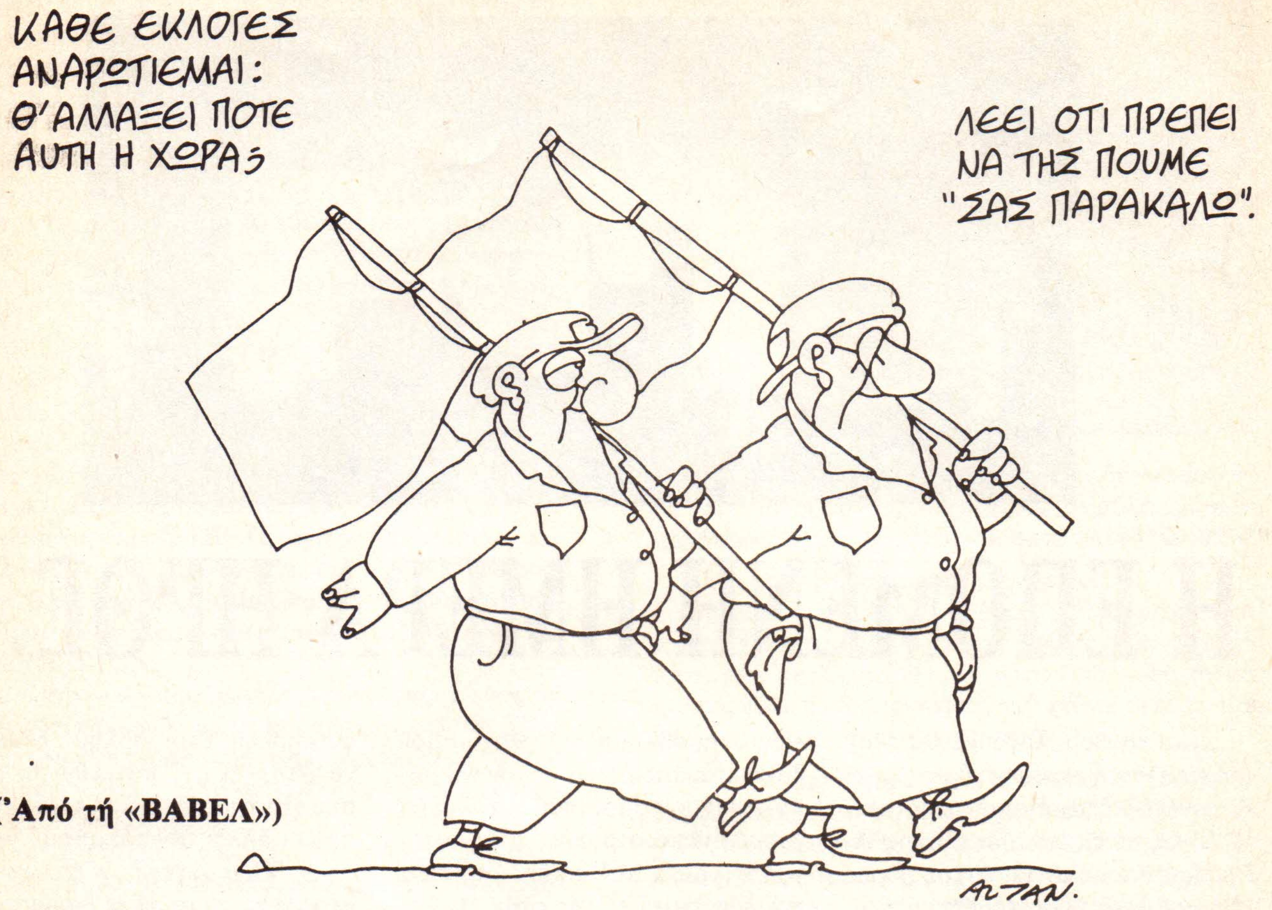
...Καί πανθομολογουμένως ἦταν μιά ἐφιαλτική «ἑπόμενη ἡμέρα». Ἡ δέ συνέχεια ἦταν ἀκόμη χειρότερη. Ὁ λόγος γιά τίς ἐκλογές τῆς 8ης Ἀπριλίου, ὅπου ὁ ἐθνικιστικός χῶρος στήν κυριολεξία συνετρίβη κάτω ἀπό τήν πίεση τῆς πολωτικῆς καί πολυπόθητης, γιά κάποιους, αὐτοδυναμίας ἀλλά καί ἀπό τό βάρος τῶν δικῶν του ἁμαρτημάτων. Ἡ συνέχεια δέ ἦταν ἀκόμη χειρότερη: κυβέρνηση τῆς Ν.Δ., ἐκλογή Κων/νου Καραμανλῆ ὡς προέδρου τῆς Δημοκρατίας, ἀπειλή γιά ἀλλαγή τοῦ ἐκλογικοῦ συστήματος. Ἡ «ἑπόμενη ἡμέρα» παραῆταν ἐφιαλτική.

Ὅλες οἱ προσδοκίες καί οἱ ἐλπίδες γιά μιά ποιοτική καί ποσοτική ἐκτίναξη τοῦ ἐθνικιστικοῦ χώρου διεψεύστηκαν. Ἀποδείχτηκε περίτρανα ὅτι αὐτό πού εἶχε φανεῖ σάν ὄαση μέσα στήν ἔρημο, τελικά δέν ἦταν τίποτε ἄλλο παρά ἕνας ἀντικατοπτρισμός. Ἀποδείχτηκε ὅτι δέν ὑπῆρξε κανείς προπομπός τοῦ μέλλοντος, καί ὅτι ὁ κακός συγχρονισμός τοῦ «παλιοῦ» μέ τό «νέο» δέν ἐπέτρεψε μιά πραγματική καί οὐσιαστική διαδοχή, πού ἴσως τελικά, νά ἀποτελοῦσε καί τήν τελική λύση τοῦ πολιτικοῦ αὐτοῦ δράματος.

Καί σέ τελευταία ἀνάλυση τό πολιτικό πρόβλημα τοῦ ἐθνικισμοῦ βρίσκεται ἀκριβῶς σ' αὐτόν τόν κακό συγχρονισμό: στήν πολιτική φθορά μιᾶς νοοτροπίας, μιᾶς καταγωγῆς, μιᾶς πολιτικῆς ἀπόψεως πού ἔχει τίς ρίζες της στήν 21η Ἀπριλίου, στήν περιθωριοποίηση καί τήν πολιτική ἀποστρατεία τῆς πλειοψηφίας τῶν στελεχῶν τοῦ κινήματος τῆς νεολαίας πού ἀναπτύχθηκε τά πρῶτα χρόνια τῆς μεταπολιτεύσεως καί στήν ἡλικιακή κυρίως ἀδυναμία τοῦ τωρινοῦ νεολαιίστικου κινήματος νά ἀποτελέσει βιώσιμη πολιτικά ἐναλλακτική λύση. Ὁ συνδυασμός τῶν τριῶν αὐτῶν φάσεων ἐξηγεῖ μέ ὅρους στελεχικοῦ δυναμικοῦ γιατί ἀπέτυχαν τελικά οἱ προσπάθειες τῶν τελευταίων ἐτῶν· ἁπλούστατα, γιατί ἡ ἀνάγκη γιά ἀντικατάσταση τοῦ Γ. Παπαδόπουλου ἀπό τήν ἡγεσία τοῦ χώρου, ἀλλά καί κατά συνέπεια ἡ ἀνάγκη γιά ἐκσυγχρονισμό τοῦ πολιτικοῦ λόγου ἦρθαν πιό γρήγορα ἀπό ὅτι ὑπολογιζόταν.

Τό πρόβλημα αὐτή τή φορά δέν ἦταν νά κερδηθεῖ μιά ἰδεολογική μάχη στό ἐσωτερικό τοῦ κυριότερου φορέα τοῦ ἐθνικισμοῦ, στό ἐσωτερικό τοῦ «Ἐθνικοῦ Κόμματος». Τό πρόβλημα δέν ἦταν νά ὑπάρξει πολιτικό πρόγραμμα καί ἰδεολογική διακήρυξη. Τό πρόβλημα δέν ἦταν νά ὑπάρξει μιά κατεύθυνση ριζοσπαστική καί ἕνας πολιτικός λόγος πού οἱ ἄλλοι δέν τόλμησαν νά θέσουν. Ὅλα αὐτά εἶχαν κατακτηθεῖ μέσα στίς ἐσωτερικές διαδικασίες. Τό πρόβλημα, τό ὁποῖο τελικά δέν ξεπεράστηκε, ἦταν νά συνειδητοποιηθεῖ αὐτός ὁ πολιτικός λόγος ἀπό τά στελέχη κάθε βαθμίδας καί ξεκινᾶμε βέβαια πάντα ἀπό τήν κορυφή. Στήν πράξη αὐτό ἀποδείχτηκε φροῦδα ἐλπίδα. Ἡ προσπάθεια πού ἔγινε μέ τίς ἰδεολογικές συνδιασκέψεις ἀπέδωσε πολύ λίγα τελικά, ἀκριβῶς γιατί εἶχε ἕνα συμπυκνωμένο, ταχύρρυθμο χαρακτήρα.

Ἡ μεγάλη πλειοψηφία τῶν στελεχῶν παρέμεινε προσηλωμένη στά γνωστά καί οἰκεῖα σ' αὐτήν ζητήματα: ὁ βασιλεύς, ἡ ἀποφυλάκιση καί ἡ προδοσία τῆς δεξιᾶς ἀπό τήν ΝΔ. Δηλαδή ὅ,τι χρειαζόταν γιά νά καταδικαστεῖ ὁ συγκεκριμένος χῶρος γιά μιά ἀκόμα φορά. Τό πιό ἀστεῖο εἶναι δέ ὅτι καί ἡ ἡγεσία τοῦ «Ἐθνικοῦ Κόμματος» ἐπανῆλθε σ' αὐτόν τον λόγο καά τή διάρκεια τοῦ προεκλογικοῦ ἀγῶνα, ἐγκαταλείποντας κάθε προσπάθεια, ὅσο καταδικασμένη κι ἄν τῆς φαινόταν, ν' ἀπευθυνθεῖ σ' εὐρύτερες μάζες ψηφοφόρων καί κατ' αὐτόν τόν τρόπο

('Από τή «ΒΑΒΕΛ»)

αὐτοεγκλωβίστηκε καί στόχευσε στό 0,3% τοῦ Ἰουνίου τοῦ 1989, στό σῶμα δηλαδή τῶν ΕΠΕΝιτῶν ψηφοφόρων.

Σ' αὐτό τό σημεῖο εἶναι καιρός νά ἐπανέλθουμε στήν ἀρχική μας παρατήρηση: τό πρόβλημα σήμερα, δέν εἶναι πιά πρόβλημα θέσεων, προγραμμάτων ἤ κατευθύνσεων. Τρία εἶναι τά πράγματα πού λείπουν σήμερα, ὥστε νά μπορέσει ὁ ἐθνικισμός νά ὀρθοποδήσει. Λείπει κατ' ἀρχήν ἡ θελκτική καί σύγχρονη ἀπεικόνισή του. Ὁ συνειρμός πού γίνεται σήμερα στόν μέσο πολίτη, ὅταν τοῦ μιλᾶνε γιά τόν ἐθνικισμό, εἶναι κάτι πού ἔχει σχέση μέ τόν Παπαδόπουλο, τήν ἀποφυλάκιση, τόν ἀντικομμουνισμό, δηλαδή σέ τελευταία ἀνάλυση μέ πράγματα καί αἰτήματα τά ὁποῖα εἴτε εἶναι ξεπερασμένα εἴτε δέν τόν ἀφοροῦν. Εἶναι μιά εἰκόνα γερασμένη, παρωχημένη, παρελθοντολογική. Τό δεύτερο στοιχεῖο πού λείπει εἶναι τά στελέχη πού θά μπορέσουν νά ἐνσαρκώσουν σέ τοπικό ἐπίπεδο τήν εἰκόνα αὐτή. Ἐδῶ θά πρέπει νά διευκρινιστεῖ ὅτι τό βασικό πρόβλημα δέν εἶναι τόσο τό νεαρό τῆς ἡλικίας τῶν στελεχῶν αὐτῶν, ὥστε νά ἀποκλείονται a priori οἱ κάπως μεγαλύτεροι ἄνθρωποι, ὅσο ἡ διάθεση τῶν στελεχῶν νά λειτουργήσουν πολιτικά, δηλαδή νά διαμορφώσουν μιά πολιτική φυσιογνωμία τέτοια πού νά ἕλκει τούς ψηφοφόρους τῆς περιοχῆς τους. Τελικά δηλαδή τό ὅλο θέμα συνδέεται μέ τήν θέληση καί τήν κατανόηση τῆς ἀνάγκης νά λειτουργήσουν κάποια στιγμή ὡς πολιτικοί καί ὄχι ὡς αἰθεροβάμονες πού κατεβαίνουν στίς ἐκλογές μόνο καί μόνο γιά νά ἐκφράσουν κάποια τάση τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας. Ἡ πολιτική ὡς ἱεραποστολικό ἔργο καταλήγει νά μήν εἶναι οὔτε πολιτική οὔτε ἱεραποστολή, καταλήγει δηλαδή μιά ὁλόπλευρη ἀποτυχία καί δέν ἐκτιμᾶται ἀπό κανένα. Αὐτοί πού κάνουν πολιτική θά πρέπει νά νικᾶνε ἤ νά ἔχουν προοπτική νίκης. Ἡ πολιτική ὡς χῶρος προσωπικῆς ἔκφρασης ὁδηγεῖ σέ φαινόμενα «Δελαπατρίδη», δηλαδή ὁδηγεῖ στήν γελοιοποίηση. Ὅποιος ἁπλά θέλει να ἐκφραστεῖ, μπορεῖ νά κάνει ἄλλα πράγματα πού καί πιό σοβαρά θά εἶναι, καί τόπο μπορεῖ νά πιάσουν: μπορεῖ νά βγάζει βιβλία, ἔντυπα, νά ἀρθρογραφεῖ, νά γράφει συνθήματα στούς τοίχους ἤ νά ἀνοίξει συλλόγους καί σωματεῖα. Συμμετοχή ὅμως στίς ἐκλογές σημαίνει τή διάθεση νά ὑπηρετήσεις τά συμφέροντα τοῦ λαοῦ προβάλλοντας τήν πρότασή σου. Δέν σημαίνει ὅτι θά λές ὅ,τι σοῦ ἀρέσει. Στήν πολιτική ὑπάρχουν δύο μεγέθη καί ὄχι ἕνα: ἄν τό ἕνα μέγεθος εἶναι ἡ πολιτική ἰδεολογία, ἡ θέση τοῦ πολιτευόμενου, τό δεύτερο μέγεθος εἶναι οἱ λαϊκές ἀνάγκες, οἱ λαϊκές ἐπιθυμίες, ἡ λαϊκή ροπή. Ὅποιος δέν λαμβάνει ὑπόψη του τό δεύτερο αὐτό μέγεθος, ὅπως ἀρκετά ἐκ τῶν ἐθνικιστικῶν στελεχῶν κάνουν, εἴτε λόγω ἐλιτίστικης νοοτροπίας εἴτε ἁπλῶς λόγω ἐλαττωμένης εὐαισθησίας, εἴτε λόγω λαϊκισμοῦ, τότε καταστρέφονται πολιτι-

κά καί δυστυχῶς συμπαρασύρουν μαζί τους ἐλπίδες καί δυνατότητες καί προοπτικές πού δέν τούς ἀξίζει μιά τέτοια τύχη.

Τό τρίτο στοιχεῖο πού χρειάζεται εἶναι τό στοιχεῖο τῆς ἡγεσίας. Καί ἐδῶ δέν ἀναφερόμαστε στό θέμα τῶν ἡγετικῶν συλλογικῶν ὀργάνων, μά στό θέμα τοῦ ἑνός ἀτόμου, στό πρόσωπο στό ὁποῖο θά ὑπάρξουν οἱ δέουσες ἰσορροπίες, οἱ ἀναγκαῖες συγκλίσεις καί συμφωνίες μά καί τό ὁποῖο θά ἔχει τήν χαρισματικότητα τοῦ λόγου καί τῆς σκέψεως γιά νά μπορεῖ νά παίξει τό ρόλο τῆς σαρκωμένης ἰδεολογίας, γιά νά πραγματοποιήσει τήν ἀπαραίτητη ταύτιση ἰδεῶν - ἀτόμου.

Τί μπορεῖ λοιπόν νά γίνει στό μέλλον γιά νά ἀντιμετωπιστοῦν οἱ τρεῖς αὐτές ἐλλείψεις, οἱ τρεῖς αὐτές προϋποθέσεις χωρίς τήν κάλυψη τῶν ὁποίων κάθε θετική ἐξέλιξη φαίνεται ἀπίθανη;

Γιά τήν διαμόρφωση μιᾶς φυσιογνωμίας σύγχρονης θά πρέπει νά ἐπιλεγοῦν κάποια ζητήματα τά ὁποῖα ν' ἀγγίζουν καί ν' ἀφοροῦν πλατύτερα στρώματα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, τά ὁποῖα νά εἶναι ἱκανά νά κινητοποιήσουν καί νά συσπειρώσουν συναισθηματικά τόν κόσμο γύρω ἀπό ἕνα φορέα, καί πού ταυτόχρονα οἱ ἄλλοι πολιτικοί φορεῖς εἴτε νά μήν τά θέτουν καθόλου εἴτε νά τά προσεγγίζουν διαφορετικά: Τό θέμα τῆς ἀνεργίας, τῶν ναρκωτικῶν, τῆς ἐγκληματικότητας, τῶν ξένων μεταναστῶν, τῆς οἰκολογίας, τοῦ ἐπιπέδου ζωῆς, τῆς Εὐρώπης, εἰδικότερα προβλήματα πού ἀφοροῦν κλάδους κοινωνικούς ἤ ἐπαγγελματικούς, ἀποτελοῦν μία πρόχειρη ἀπαρίθμηση μερικῶν μόνο ἀπό τά τόσα προβλήματα πού μαστίζουν τήν ἑλληνική κοινωνία. Παράλληλα, πέρα ἀπό τήν ἀποσπασματική ἄποψη πού θά διαδίδεται πρός τόν κόσμο, θά πρέπει στό ἐσωτερικό τοῦ κόμματος να καλλιεργεῖται μιά πιό ὁλοκληρωμένη ἄποψη γιά τούς θεσμούς καί τό κράτος, γιά τήν ἐθνική προοπτική καί τό ρόλο τῆς Ἑλλάδας στήν παγκόσμια ἱστορία.

Αὐτή ἡ ταύτιση ὁρισμένων ζητημάτων μέ τήν πολιτική ἔκφραση τοῦ ἐθνικισμοῦ μπορεῖ νά ἐπιτευθχεῖ σταδιακά μέ τήν συντονισμένη προβολή τους ἀπό ὅλα τά ἐκφραστικά μέσα πού διαθέτει ὁ φορέας: ἐφημερίδες, περιοδικά, ἐκδηλώσεις, ἐνημερωτικές ἐκδόσεις, διαδηλώσεις. Θά εἶναι μιά μακρόχρονη πορεία μιᾶς καί ἡ διαμόρφωση μιᾶς εἰκόνας στήν λαϊκή συνείδηση δέν εἶναι τόσο ἁπλή ὑπόθεση, μπορεῖ ὅμως νά ἐπιτευχθεῖ μ' ἐπιμονή καί ὑπομονή.

Τό δεύτερο στοιχεῖο εἶναι ὅπως ἀναφέραμε, τά στελέχη. Ἡ διάπλαση ἑνός πολιτικοῦ στελέχους δέν εἶναι ἁπλῶς ἔργο μιᾶς σεμιναριακῆς διαδικασίας. Εἶναι μιά πολύπλοκη ἱστορία πού ἐμπεριέχει πολλά πράγματα καί πού τελικά ἔχει ἕνα ἀπώτερο σημεῖο πού βρίσκει τά ὅριά της. Τό σημεῖο αὐτό εἶναι ὁ χαρακτήρας τοῦ κάθε ἀνθρώπου. Ἄρα ὅποιος πιστεύει ὅτι ἐπειδή θά κάνει «πυρῆνες» ἤ «σχολές στελεχῶν», ὅτι θά βγάλει καί στελέχη, βρίσκεται μακριά νυχτωμένος.

Ἕνας θεμελιώδης μύθος πού πρέπει νά ξεπεραστεῖ εἶναι ὅτι ὅποιος διάβασε δυό-τρία βιβλία ἐθνικιστικοῦ περιεχομένου ἤ ἄκουσε μιά-δυό καθοδηγητικές ὁμιλίες, αὐτόματα εἶναι πολιτικό στέλεχος. Ἀκόμη καί οἱ πιό καταρτισμένοι θεωρητικά, μπορεῖ νά εἶναι χρήσιμοι ὡς ἀρθρογράφοι, ὡς σκεπτόμενοι ἄνθρωποι, ἤ καί ὡς ὁμιλητές σ' ἐπιλεγμένο ἀκροατήριο, δέν εἶναι ὅμως στελέχη πού θά ἐπιβιώσουν πο-

(Ἀπό τή «ΒΑΒΕΛ»)

λιτικά στά πλαίσια τοῦ σημερινοῦ δεδομένου κοινοβουλευτικοῦ συστήματος. Ἕνας τρόπος ὑπάρχει γιά νά ἀναδειχθοῦν στελέχη μέ κοινοβουλευτική ἐμπειρία καί νοοτροπία: ἡ συμμετοχή. Ἐκεῖνο πού χρειάζεται εἶναι ἡ συμμετοχή σέ ὅλα τά ἐπίπεδα καί μέ ὅλες τίς μορφές: Συμμετοχή σέ ὅλες τίς ἐκλογές, στίς μαθητικές, τίς φοιτητικές, στίς συνδικαλιστικές, στίς συνεταιριστικές, στίς σωματειακές, στίς πρωτοβάθμιες, στίς δευτεροβάθμιες, στίς δημοτικές, στίς κοινοτικές, στίς διαμερισματικές καί στίς καινούργιες νομαρχιακές. Ἡ ζωή ἑνός πολιτικοῦ ἄνδρα στόν κοινοβουλευτισμό εἶναι μιά ἀτελείωτη σειρά ἐκλογῶν. Μ' αὐτόν τόν τρόπο ὁ ἁγνός πατριώτης, ὁ ἁγνός ἐθνικιστής θά μετατραπεῖ καί σέ ἱκανό νά φέρνει ἀποτελέσματα ἐθνικιστή.

Ἡ πολιτική ἀφ' ὑψηλοῦ, ὅπως τήν ἀσκοῦν ὁρισμένοι σήμερα, εἴτε λόγω νοοτροπίας εἴτε λόγω ἰδιοσυγκρασίας δέν ἔχει καμμιά τύχη στόν κοινοβουλευτισμό.

Φυσικά τό ζητούμενο εἶναι τό πῶς ὁ ἁγνός ἐθνικιστής δέν θά μετατραπεῖ σέ παλαιοκομματικο μέσα ἀπό αὐτή τη συμμετοχή ἤ, ἀκόμη χειρότερα, σέ προδότη. Ἐκεῖ ὑπάρχει ἕνας κίνδυνος, πού ὅμως μπορεῖ νά ἀντιμετωπιστεῖ μερικά μέ τή διαμόρφωση μιᾶς στέρεης ἰδεολογικῆς πίστης στό κάθε ἄτομο, καί πού πάντως αὐτός ὁ κίνδυνος τελικά θά πρέπει νά ἀναληφθεῖ. Θά πρέπει νά ἐπισημανθεῖ ὅτι ἡ πολιτική εἶναι ἴσως ἡ πιό ζωντανή ἔκφραση τοῦ ἀνθρώπου, ἡ πολιτική εἶναι ἡ κίνηση καί ἄρα ἡ ἀναζήτηση τῆς σταθερότητας, τῆς μονιμότητας, τῆς ἀσάλευτης ἀλήθειας εἶναι ἴσως ἔργο τῶν φιλοσόφων, εἶναι ὅμως σίγουρα ἔργο ἀντιπολιτικό.

Τό τρίτο σημεῖο εἶναι τό θέμα τῆς ἡγεσίας, μέ τήν ἔννοια πού παραπάνω δώσαμε, τήν ἔννοια τῆς μονοπρόσωπης, συγκεντρωτικῆς καί ἱκανῆς νά ἐκφράσει τήν ἑνότητα καί τήν συνεκτικότητα τοῦ προγράμματος καί τῶν ἰδεῶν, τή συμφιλίωση, σέ διαλεκτικά συνδεδεμένο σύνολο, τῆς διαφορετικότητας καί τῆς πολυμορφίας τῶν ἰδεολογικῶν ἐκφράσεων. Ἴσως αὐτό εἶναι τό δυσκολότερο σημεῖο, καί πάντως εἶναι τό σημεῖο πού δέν μπορεῖ νά γίνει καμμιά συγκεκριμένη κίνηση ἀπό πλευρᾶς μηχανισμῶν. Ἡ μόνη, θεωρητική πάντα, δυνατότητα εἶναι ἡ διεύρυνση τῆς κινηματικῆς βάσεως πού θά λειτουργήσει ὡς ἀνθρώπινη δεξαμενή καί πού, σέ μιά δεδομένη χρονική στιγμή, εἶναι πιθανόν νά ἀναδείξει μιά πραγματικά χαρισματική ἡγεσία μέ τίς ἀρετές πού προανάφερα.

Σ' ὅτι ἀφορᾶ στό μέλλον, καί πιό συγκεκριμένα στή μορφή πού θά πάρει ὁ ἐθνικιστικός χῶρος, νομίζουμε ὅτι ἔχει καταστεῖ σαφής σέ ὅλους ἡ ἀνεπάρκεια τῶν συγκεκριμένων μηχανισμῶν. Ὁ μοναδικός τους πιά ρόλος ἐξαντλεῖται στήν ἐργασία γιά τήν ἐξασφάλιση τῆς ἑπόμενης φάσης, δηλαδή στήν ἐργασία στίς τρεῖς κατευθύνσεις πού ἤδη προαναφέραμε. Καί αὐτό γιατί ἡ συμμετοχή χρειάζεται πολιτικό φορέα, οἱ σεμιναριακές διαδικασίες μποροῦν νά ὀργανωθοῦν μονο ἀπό πολιτικούς ἤ παραπολιτικούς σχηματισμούς, οἱ εἰκόνες διαμορφώνονται ἀπό φορεῖς, ἡ ἡγεσία ἀναδεικνύεται μόνο μέσα ἀπό πολιτικές διαδικασίες. Στό βαθμό πού τά μεγέθη αὐτά θά αὐξάνουν, στό βαθμό πού στελέχη θά διαμορφώνονται, ὁ πολιτικός λόγος θά ἐκσυγχρονίζεται, ἡ ἡγεσία θά ἀναδεικνύεται τόσο οἱ παλιοί σχηματισμοί θά ξεθωριάζουν. Καί θά προβάλλουν στή θέση τους ὁλοζώντανοι οἱ νέοι χαρακτῆρες. Αὐτοί οἱ νέοι χαρακτῆρες, οἱ νέες μορφές, θά ἐπιβάλλουν τό δικό τους ὕφος ὁλοκληρωτικά, εἴτε καταργώντας τίς παλιές μορφές καί ἱδρύοντας νέες, εἴτε ἀνανεώνοντας τόσο ριζικά τίς παλιές μορφές ὥστε νά λειτουργοῦν στή συνείδηση τοῦ λαοῦ ὡς νέες. Καί πάντως τό μέλλον θά εἶναι ὑποχρεωτικά ἕνα μέλλον συνεργασιῶν, συγκλίσεων καί συνεννοήσεων μέ τούς καθαρότερους, τούς ἀξιότερους, τούς ἠθικότερους.

Ἡ «ἑπόμενη ἡμέρα» ἦρθε. Καί εἶναι μιά «ἑπόμενη ἡμέρα» ὁλοκαύτωμα. Εἶναι ἡ ἡμέρα τῆς πλήρους καί ὁλοκληρωτικῆς καταστροφῆς. Τώρα θά πρέπει νά κοιτάξουμε πῶς θά χτίσουμε πάνω στά συντρίμια, πῶς θά φτιάξουμε ὄχι αὐτό πού καταστράφηκε, μά κάτι πού θά ἀντέχει, κάτι πού δέν θά στηρίζεται στήν «κεκτημένη ταχύτητα» τοῦ παρελθόντος, μέ κάτι πού θά ἔχει τή δική του ταυτότητα, τή δική του δυναμική.

Πολλή δουλειά μᾶς περιμένει. Θά χρειαστεῖ ἐπιμονή, δύναμη, κουράγιο. Ἄς ἐλπίσουμε ὅτι σ' αὐτή τή δύσκολη στιγμή θά φανοῦμε δυνατοί, θά ἀντέξουμε στίς πιέσεις. Γιατί τελικά, δέν ἦταν οἱ ἰδέες μας πού ἔχασαν, μά οἱ συμβιβασμοί μας!

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

τοῦ Δημήτρη Νίκου

Στό καμίνι τοῦ ἐκλογικοῦ φούρνου ἡ κάθε εἴδους Δεξιά ἀφοῦ χρόνια σιγοψηνόταν, ἔγινε κάρβουνο. Οἱ κάθε εἰδικοῦ βάρους — ὑπαρκτοῦ ἤ ἀνύπαρκου - ἡγέτες της κατέθεσαν τά ὅπλα. Ὅπλα πού ἄλλοι μέν εἶχαν ἁπλῶς ὡς διάκοσμο, ἄλλοι δέ ἀρνήθηκαν κἄν νά παραλάβουν. Μιά ἀκόμη μάχη - χαμένη κι αὐτή - προστέθηκε σέ ὅσες μετά τό 1974 δόθηκαν. Μέ ψυχραιμία, κριτικό, καί κυρίως αὐτοκριτικό μάτι ἄς δοῦμε τά γεγονότα.

Τό νά παραθέσει κανείς ἰσχυρισμούς εἶναι ἴσως ἁπλό. Τό νά κριτικάρει γεγονότα εἶναι εὔκολο. Ἐμεῖς θά κάνουμε καί τά δύο, προχωρώντας στό πιό δύσκολο: τήν κριτική τῶν ἑαυτῶν μας. Κάνοντας δέ ἕνα βῆμα ἀκόμα, θά γράψουμε ὅ,τι καμμιά πλευρά αὐτοῦ τοῦ πολιτικοῦ χώρου, ὡς τώρα τουλάχιστον, δέν εἶπε. Θά παραθέσουμε συμπεράσματα - διαπιστώσεις πού κατά τήν ταπεινή μας - ἀλλά ὄχι τόσο φτωχή, μετά ἀπό δεκαπεντάχρονη ἐμπειρία - γνώμη εἶναι ἀναγκαία γιά τούς ἀγῶνες μας.

Ἡ πρώτη πολιτική - ἐκλογική ἐμφάνιση της - πλήν τῆς Ν.Δ. - Δεξιᾶς ἔγινε το 1974. Μέ πρόσφατη τήν ἐμπειρία τῆς ἑπταετοῦς ἀπό τούς στρατιωτικούς διακυβερνήσεως τῆς χώρας, ὁ Π. Γαρουφαλιᾶς ἡγήθηκε τοῦ σχήματος τῆς ΕΘΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ. Τό ἀποτέλεσμα ἦταν ἔκπληξη γιά ὅσους γνώριζαν, μόνο ὡς πρός τό «ὑψηλό» ἄκρο του. Παρά τίς διώξεις καί τό πολιτικό καί βιολογικό πογκρόμ τοῦ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ, ἐλάχιστοι ἄνθρωποί τοῦ προηγούμενου καθεστῶτος δικαίωσαν τήν ὕπαρξή τους. Δικαιολογίες ὑπῆρξαν ὡς συνήθως πολλές. Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶναι μία. Κρύφτηκαν οἱ ἡγήτορες του, μέ ἐξαίρεση - κι αὐτό γιατί δέν μποροῦσε νά γίνει ἀλλιῶς - τόν Γ. Παπαδόπουλο καί τούς σύν αὐτῷ.

Τό γενικότερο πολιτικό κλίμα - σέ συνδυασμό μέ τήν προηγηθεῖσα κατάρρευση τοῦ στρατιωτικοῦ καθεστῶτος, τήν ἐξαφάνιση τῶν στελεχῶν του, μέ τήν ταυτόχρονη δράση ὑπόπτων καί καθόλα διαφανῶν στίς προθέσεις τους κύκλων - σιωνιστικῶν καί ἄλλων - ὁδήγησαν στόν θρίαμβο τῆς «Δημοκρατίας».

Ἀπ' ἐδῶ ἀρχίζει ἡ ἀνηφόρα. Τήν διάλυση ἀκολουθεῖ ὁ διασυρμός κι αὐτόν ὁ πανικός κι ἡ ἀπογοήτευση. Ἡ διαπόμπευση τῶν στρατιωτικῶν, ἡ ἐξορία τους, ἡ δίκη καί καταδίκη τους. Ἡ ἰσόβια - μέ μετατροπή τῆς θανατικῆς ποινῆς - κάθειρξη. Ἡ στέρηση τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων, τό ἀνελέητο κυνηγητό, ὁ ἐξοστρακισμός - ὄχι μόνο ἀπό τά πολιτικά τους δικαιώματα - κάποιων πολιτικῶν ἀντιπάλων τοῦ Καραμανλῆ. Ἡ καταπρακτόρευση, τό πραξικόπημα τῆς πυζάμας. Οἱ ΣΤΗΜΕΝΕΣ ΔΙΚΕΣ και οἱ ΑΡΓΥΡΩΝΗΤΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ κατηγορίας. Κι ὅλα αὐτά ἀντί νά χαλυβδώσουν προσωπικότητες, νά στυλώσουν ὑπερηφάνειες, τά φέρνουν ὅλα κατ' εὐχήν ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ. Γιγαντισμός Καραμανλικοῦ κράτους, θεοποίηση τοῦ ἐκπροσώπου του, ἀποθέωση τῶν ὑπηρετῶν του, κάμψη τοῦ φρονήματος καί τῆς διαθέσεως γιά ἀγώνα, συμβιβασμοί συνειδήσεων... Ἡ πρώτη πολιτική ἧττα τῆς ΕΔΕ ὁλοκληρώνεται μέ τήν ἠθική συντριβή τῶν ὁποίων διαθέτουν συνείδηση.

Φτάνουμε ἔτσι στό 1977. Ὁ πανίσχυρος δυνάστης δοκιμάζει τήν ἀντοχή τοῦ λαοῦ του καί τά ἄκρα ὅρια τῆς ἀξιοπρέπειάς του. Ἐπί τροχάδην, ἀντιλαμβάνεται, βλέπετε, τή φθορά του, κινεῖ τά νήματα καί... ἐγενήθη ΕΘΝΙΚΗ ΠΑΡΑΤΑΞΙΣ. Ἀναστάς ἐκ νεκρῶν ὁ Στ. Στεφανόπουλος, τρέφοντας προσωπικό μένος κατά ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ, ἐπιστρατεύεται. Παρών και ἐκεῖνος ὁ θλιβερός κόμης τῆς Κέρκυρας ΕΝΑΣ ΑΧΤΑΡΜΑΣ ΑΠΟΣΤΑΤΩΝ Ἀποστολάκων, ΤΟΥΡΚΩΝ ψηφοφόρων, ριψασπίδων Οἰκονομόπουλων - Θεοτόκηδων, ἐμφανίζεται στή σκηνή. Ἀγανακτισμένοι ἀστοί, καλοθρεμένοι «πατριῶτες» και γιά πρώτη φορά καί μιά ΔΡΑΚΑ ΕΛΠΙΔΑΣ. Η σπίθα ἀνάβει μέ τήν ΕΝΕΠ. Τήν ἐλπίδα διαδέχεται ὁ ἐνθουσιασμός. Κι αὐτόν ὁ πολιτικός κυρίως, ὅμως καί ὁ ἰδεολογικός ἀγώνας. Ἀλλοίμονο... Οἱ γνωστοί σέ ὅλους μας «ΕΘΝΙΚΙΣΤΕΣ» βγάζουν τά μάτια τῆς ἐλπίδας, ἀφήνοντας τυφλή μιά γεννιά, θανατώνοντας μιά ζωή.

Ξανά ἀνήφορος. Ὅσαν ἀκολούθησαν ἦταν γιά γέλια καί γιά κλάμ-

ματα. Μόνο που εἴμασταν ἐμεῖς πού κλαίγαμε. Ὁ κουφός «ΕΘΝΑΡΧΗΣ» στήν προεδρία τῆς «ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ» του. Λίγο πρίν ἀλλάξει τα ροῦχα του ὁ Μανωλιός.

Νά καί τό 1981. Ὁ χῶρος ὁ Ἐθνικιστικός πολυδιασπασμένος. Ἡ ἀστική δεξιά σέ κρίση. Οἱ διαχειριστές της ὑπόλογοι γιά σειρά πολιτικῶν σφαλμάτων σύρθηκαν στό «Λαϊκό» Δικαστήριο καί γνώρισαν τήν «ταπείνωση» τῆς ἀστικῆς σοσιαλιστικῆς τάξεως. Ὁ δημιουργός τῆς κρίσεως, ὁ ἄνθρωπος πού μεθοδικά ἀπό τό 1974 ἑτοίμαζε αὐτή τή στιγμή, ἀποσυρμένος στά ἐνδότερα τῆς ΗΡΩΔΟΥ ΑΤΤΙΚΟΥ, ἀπολάμβανε τά ἀγαθά τῆς συναινέσεως, τήν ἴδια ὥρα πού οἱ ὀπαδοί του ἀλλόφρονες καταριόταν ἕναν ἄνθρωπο πού τό ἔγκλημά του εἶναι ὅτι ἦταν καί ἐξακολουθεῖ, ὑπηρέτης πιστός τῶν κυρίων του.

Κι ἐμεῖς... Ἐμεῖς ξαναγλείφαμε τίς πληγές μας. Εἶχε προηγηθεῖ ἡ «παράδοσις» μας στόν κ. «Πρωθυπουργό» τῶν στρατιωτικῶν. Εἶχε προηγηθεῖ τό ἀλληλοβρίσιμο ἀπό τά μπαλκόνια τοῦ συντάγματος. «Ἐγκάθετοι» αὐτός ἀπό πάνω. Ἀντίδραση καί λαγοί οἱ γνωστοί «κύριοι» ἀπό κάτω. Ὁ ἄλλος γνωστός κοσμικός ταβερνῶν τῆς Βάρης καί τῆς ἐπικρατείας, ἐδῶ κοντά στό Ἀγρίνιο, ἔδινε ἐντολές στούς «ὑπηκόους» τοῦ φυλάρχου τοῦ Κορυδαλλοῦ: «Ψηφίστε ὅ,τι ἄλλο πλήν Ν.Δ.», ἐπιτείνοντας τή σύγχυση, τήν ἴδια ὥρα πού τούς ἔστελνε στόν κ. «Πρωθυπουργό», νά τούς ἀποκαλέσει ἐγκαθέτους.

Περίπου δύο χρόνους πρίν, ἀπό τήν πολυδιάσπαση τῆς ΕΝΕΠ, γεννήθηκε ἡ ΝΕΠ καί τό ΕΝΕΚ. Κλάμματα, ὅπως σέ κάθε γέννηση ἄλλωστε. Μά καί ἡ ζωή τους ὅμως δέν ἦταν ἀρκετά ρόδινη. Ἐκεῖ νά δεῖς κλάμμα. Κι ὄχι μόνο, ἀλλά καί τριγμοί... ὀδόντων, πλήν ὅμως καί γενικῶς τριγμοί. Καί το βρισίδι κανόνας, ὅπως καί οἱ διασπάσεις. Βρίζαν οἱ μέν τούς δέ καί οἱ δέ τους μέν. Ἐμεῖς ὅταν στεκόμασταν διαιτητές εἴμασταν «πουλημένοι» κι ὅταν παίζαμε μᾶς εἶχαν «ἀγοράσει» οἱ... ἄλλοι. Κυλοῦσε λοιπόν ὁ καιρός, λιγοστεύαμε ὅμως καί ἐμεῖς.

Πλησιάζοντας τό 1983, οἱ πληροφορίες μίλαγαν γιά ἐνεργοποίηση, αὐτή τή φορά, πολιτική καί τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν στρατιωτικῶν πού κοντά μιά δεκαετία παρέμεναν ἔγκλειστοι μά κυρίως ἀμίλητοι, ἄραγε καί ἀμέτοχοι, μᾶλλον ὄχι - στά γεγονότα. Ἀρκετό παρασκήνιο, ἄνθρωποι ἄγνωστοι στόν πολύ κόσμο - ὡς τότε - ἀνέλαβαν τίς τύχες τοῦ χουντικοῦ χώρου. Ἡ πρώτη ἐμφάνιση τοῦ σχήματος τῆς, ἀποκαλούμενης ΕΠΕΝ, κινήσεως, ἔγινε στίς ἐκλογές τοῦ Εὐρωκοινοβουλίου τό 1984. Λίγους μῆνες νωρίτερα ὁ ἀρχηγός τῶν ἔγκλειστων στρατιωτικῶν ἔδινε ἐπίσημα καί μέ τυμπανοκρουσίες τίς «εὐλογίες» του. Τό ἐκλογικό ἀποτέλεσμα ἀποτέλεσε προσγείωση στήν καθημερινότητα καί ἀποκαρδίωση γιά κείνους πού πίστευαν ὅτι ἔφτανε ἀπό μόνη της ἡ «ἐμφάνιση» τοῦ Γ. Παπαδόπουλου, γιά νά γίνει ἀλλαγή στή ροή τῶν πολιτικῶν ρευμάτων στήν Ἑλλάδα.

Ὑπῆρξαν ὅμως και θετικά. Ἀξιόλογη ἀπό πλευρᾶς ἡγεσίας - ἐκτός Κορυδαλλοῦ - κινητικότητα. Μαζική καί μαχητική γιά πρώτη φορά μετά τό 1977, ἐμφάνιση σέ κάθε γωνιά τῆς χώρας. Συσπείρωση σκόρπιων δυνάμεων τοῦ χουντικοῦ χώρου και ἀνοίγματα ἄξια λόγου πρός τίς δυνάμεις τοῦ ἐθνικιστικοῦ χώρου. Ὁ πολιτικός λόγος τοῦ σχήματος παρέμεινε ὅμως στάσιμος. Κέντρο καί ὀμφαλός τοῦ κόμματος ὁ Γ. Παπαδόπουλος. Ἀγώνας καί μάχη γιά τή λεγόμενη, ὑποσχόμενη ἀναμενόμενη, χωρίς ὅμως καί νά φτάνει, ἀποφυλάκιση.

Ἡ ἐκλογή τοῦ μοναδικοῦ Εὐρωβουλευτῆ καί ταυτόχρονα προέδρου τῆς Ε.Γ., κατέληξε σέ συνδυασμό μέ τήν ἔκρηξη τοῦ ΕΘΝΙΚΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ στή Γαλλία καί τή συνεχῆ καί ἀδιάλειπτη παρουσία τοῦ MSI στή δημιουργία τοῦ μετώπου τῆς Εὐρωδεξιᾶς. Ἡ σχεδόν ταυτόχρονη παρουσία, στό ἐσωτερικό τῆς ΕΠΕΝ, δυνάμεων μέ ξεκάθαρο

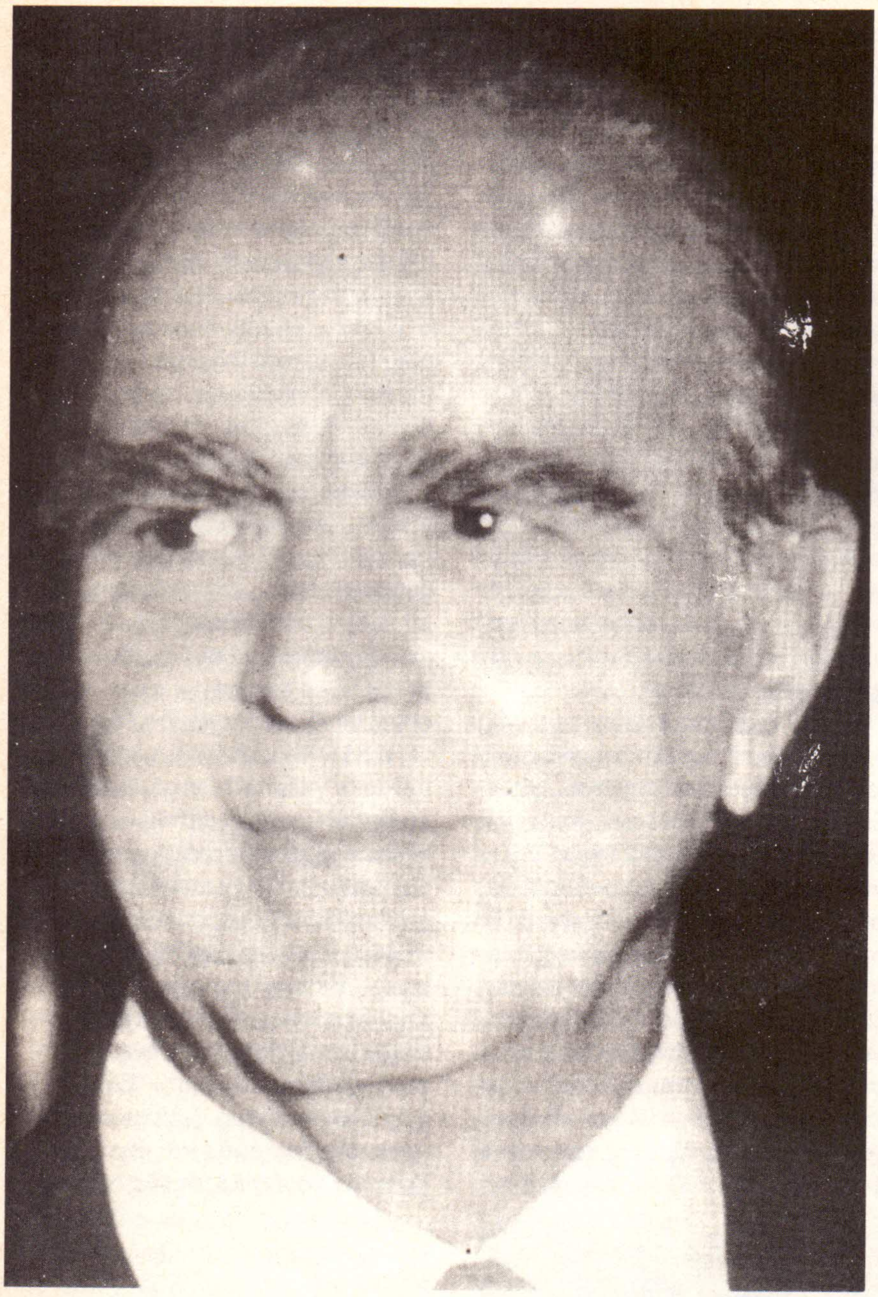
καί ἀναμφισβήτητο ἐθνικιστικό λόγο, ξαναζέσταιναν τήν ἐλπίδα. Οἱ δυνάμεις αὐτές κυρίως νεολαιϊστικές, λειτούργησαν συσπειρωτικά γιά κάθε ἀντίστοιχη φωνή και στόν κομματικο μηχανισμό - ἀπό ἐπίπεδο Τ.Ο. ἕως καί τήν Ε.Γ., ὅπου ἡ παρουσία τοῦ γραμματέα τῆς Νεολαίας ἐξασφάλιζε καί διασφάλιζε τά ἐθνικιστικά - ἀγωνιστικά στελέχη τῆς κινήσεως. Ἡ μάχη γιά τήν ἀλλαγή τῆς φυσιογνωμίας καί τοῦ πολιτικοῦ - ἰδεολογικοῦ λόγου τῆς ΕΠΕΝ δόθηκε κάθε στιγμή. Ἡ κατάληξη τοῦ ἀγῶνα αὐτοῦ εἶναι ἀμφιλεγόμενη. Ἀπό μιά πρώτη ματιά χάθηκε. Ἄς διατηρήσουμε ὅμως καί σοβαρές ἐπιφυλάξεις. Ἔγινε ἀρκετή δουλειά σ' αὐτά τά δύο σημεῖα καί σίγουρα ὑπάρχει ἀρκετός καί καλός σπόρος. Κυρίως ὅμως καλλιεργήθηκε τό ἔδαφος, κι ἴσως ὑπάρξει καί καρποφορία. Ὁ χρόνος ὅμως, καί ἡ ἐπιμονή τῆς ΕΠΕΝ στό νά γίνεται κόμμα ὁλοένα καί πιό ἔντονα ἀποφυλακίσεως, ὁδήγησαν στήν φθορά της. Οἱ ἐθνικές ἐκλογές ξεγύμνωναν συνεχῶς τόν μύθο τοῦ Παπαδοπουλικοῦ λαϊκοῦ ἐρείσματος. Καί ὑπῆρξαν καί οἱ πρόσφατες Εὐρωεκλογές τόν Ἰούνιο τοῦ 1989, ὅπου γιά πρώτη φορά ἀπό τό 1981, δέν ἐκλέχτηκε ἐκπρόσωπος τοῦ εὐρύτερου χώρου. Ἡ παρουσία - καθαρά στημένη - προβοκατορική καί ἀποπροσανατολιστική - «παραπλήσιων» σχημάτων, ἔδωσαν τήν ἕδρα στήν ΔΗΑΝΑ. Τά σχήματα αὐτά παίζοντας οὐσιαστικά τό ρόλο τοῦ Δούρειου Ἵππου, τῆς «φιλελεύθερης Δεξιᾶς» κατάφεραν τό όριστικό πλήγμα. Εἶχαν ὅμως προηγηθεῖ ἡ πισώπλατη Παπαδοπουλική μαχαιριά τοῦ Μαΐου 1989, ἡ δημιουργία συγχύσεως καί ταραχῆς στό λίγο - ὅμως μαχητικά συσπειρωμένο κόσμο τῆς ΕΠΕΝ, καί ἡ ἀπαίτηση, δημόσια σχεδόν, τῆς διαλύσεως τοῦ κόμματος καί μή καθόδου του στίς ἐκλογές. Τόν ἴδιο χρόνο, φημολογεῖται ὅτι ὑπάρχει συμφωνία Μητσοτάκη καί κάποιων ἐγκλείστων γιά τά παραπάνω, μέ ἀντάλλαγμα, τήν ἀποφυλάκιση. Φαίνεται πώς οἱ ἔγκλειστοι εἶναι πιά ἕρμαια ἐκβιασμῶν, ἄν χρειάζονται κι αὐτοί.

Μέσα στό καλοκαίρι τήν ὥρα πού οἱ ἄλλοι ἑτοιμάζονται γιά τήν ἐκλογική ἀναμέτρηση τοῦ Νοεμβρίου, στήν ΕΠΕΝ συζητοῦν γιά νά... γίνουν ΕΘΝΙΚΟ ΚΟΜΜΑ. Καί γίνονται. Μέ τήν οὐρά στά σκέλια, σάν σκύλοι δαρμένοι, ξανά στήν οὐρά, ὑπογράφουμε αἰτήσεις, ἀνακοινώνονται κεντρικές ἐπιτροπές, ἐκλέγονται - διά βοῆς - Ε.Γ. Μά εἶναι ἤδη ἀργά, ὁ Νοέμβριος μᾶς χαιρετᾶ. Χάθηκε - ἀντικειμενικά κι αὐτή ἡ μάχη. Θά εἶχε νόημα νά συνεχίσει κανείς τήν ἐξιστόρηση καί νά φτάσει στόν Ἀπρίλιο; Ὄχι, βέβαια. Καλύτερα νά μείνουμε ἐκεῖ. Νά μήν ποῦμε γιά τήν ἀλητεία κάποιων πολιτικῶν τοῦ χώρου. Νά μήν γράψουμε γιά τίς ὑποψηφιότητες κάποιων ἀρχηγῶν, «Μελῶν τῆς Δ.Ε. τῆς ΕΠΕΝ», πού τήν θυμήθηκαν τήν ἰδιότητά τους ἀφοῦ πρῶτα ὑπέγραψαν αἴτηση μέλους τοῦ Ἐθνικοῦ Κόμματος καί δέχτηκαν νά εἶναι μέλη τῆς Κ.Ε. του. Νά μήν ἀναφερθοῦμε σέ φίλους μας, πού ἀπό τά «ποδηλατάκια» κατέβηκαν, καί δέθηκαν πίσω ἀπό τά σχοινάκια. Σχοινάκια κομμένα καί καμμένα καί πολλαπλῶς ξαναδεμένα στήν ἐξυπηρέτηση κάποιων. Ἄξιος ὁ μισθός ὅλων, μικρός καί μεγάλος. Ἄς μήν ἀναφερθοῦμε σ' αὐτούς πού καί τά παράβολά τους καταβλήθηκαν καί ἐν συνεχεία βρέθηκαν νά καταγγέλουν κάποιους ἀπό μᾶς σάν... πλαστογράφους. Θά ἔλεγε κανείς ὅτι ἐδῶ γελᾶνε. ΟΧΙ ΟΜΩΣ ΕΔΩ ΚΛΑΙΝΕ. Καί μάλιστα γοερά καί πικραμένα πιά.

Δεκαπέντε χρόνια τώρα, στάθηκαν καταλυτικά. Διέλυσαν σχήματα, δημιούργησαν πάθη, ὑποδαύλισαν σπίθες μίσους, ξεχασμένες. Ξεκαθάρισαν ὅμως καί κάποιες ἀσάφειες. Ἔκαναν κάποιους μύθους νά καταρρεύσουν. Κάθε κατάρρευση, ἐκτός τῶν ἐρειπίων, ἀφήνει καί χώρους γιά ἀνοικοδόμηση. Ἔδειξαν ἐχθρούς καί φίλους. Δακτυλόδειξαν κάποιους ἀπό ἐμᾶς καί κυρίως, τελείωσαν τό παραμύθι τῆς ΔΕΞΙΑΣ

Καραμανλῆς καί Φρειδερίκη: Μερικές σχέσεις δέν ξεχνιοῦνται ποτέ. Καί μᾶς στοιχειώνουν ἀκόμα...

Καραμανλής καί Παπαδόπουλος: πολιτικοί ἀντίπαλοι, φανατικοί ἐχθροί. Εἶχαν ὅμως τελικά μιά διαφορετική ἰδεολογική ταυτότητα ἤ ἁπλά ἀποτέλεσαν διαφορετικές πολιτικές ἐκφράσεις τῆς ἴδιας πολιτικῆς καί κοινωνικῆς μήτρας; Στή μεταπολιτευτική πολιτική σκηνή οἱ ἀντιθέσεις τους ἦταν πάντως περισσότερο προσωπικές.

πού ἀγωνίζεται, τῶν βασιλόφρονων πού καρτεροῦν τόν βασιλέα τους, τῶν Ἑλλήνων πού ἀγαποῦν τήν πατρίδα τους, τοῦ καπιταλισμοῦ πού βρίσκεται σέ κρίση, τοῦ κομμουνισμοῦ πού κατέρρευσε, τῶν πατριωτῶν πού ἀγωνίζονται γιά τά ἰδανικά καί τίς ἀξίες τους.

Καί δεκαπέντε χρόνια τώρα, μᾶς ἔδειξαν: μιά δεξιά νά ἀγωνίζεται γιά τό στομάχι της, τήν συντριπτική πλειοψηφία τῶν ἀστῶν - βασιλοφρόνων ἤ ὄχι νά καρτεροῦν τόν «καβαλάρη» βασιλιά τους... Κωνσταντίνο Μητσοτάκη νά... πάρει τό «κλεῖνον ἄστυ» καί συνεπακόλουθα τήν ἐξουσία κι ὅ,τι ἄλλο αὐτή ἡ ἐξουσία συνεπάγεται.

Μᾶς ἔδειξαν καπιταλισμό καί κομμουνισμό νά ρίχνουν τό προσωπεῖο τους. Τούς Ἕλληνες νά ἀγαποῦν τήν πατρίδα τους ὅταν ἡ παράταξή τους εἶναι στήν ἐξουσία. Τούς πατριῶτες νά ἀγωνίζονται γιά τά ἰδανικά τῆς κ. Μπακογιάννη καί τῆς κ. Κανελοπούλου ἤ τῆς κ. Φάνης Πετραλιᾶ καί τίς ἀξίες τῆς κ. Μερκούρη, τῆς κ. Ἀνουσάκη, τίς ἀξίες καί τά ἰδανικά τοῦ κ. Μητσοτάκη καί τίς ἀξίες, τά ἰδανικά καί τήν ἠθική τοῦ κ. Παπανδρέου. Ὅλα αὐτά.

Κι ἀκόμα: Μᾶς ἔδειξαν: «ΕΘΝΙΚΙΣΤΕΣ» νά στηρίζουν φιλελεύθερα σχήματα. «Ἀγωνιστές» νά ἀρνοῦνται τόν Ἀγώνα. Λοβιτουρατζῆδες νά στήνουν μηχανές καί κομπίνες νά κονομήσουν, παίζοντας μέ την πολιτική καί βιολογική μας ὕπαρξη. Κόμματα καί κομμάτια γίνονταν κάθε μέρα οἱ ἐθνικιστές. Δεκαπέντε χρόνια τώρα. Ἦταν ὅμως ἀρκετά; Θά σταματήσει ἐδῶ ἡ ανηφόρα, καί τί θά γίνει σ' αὐτή τήν κα-

τεύθυνση;

Σ' ἕνα προηγούμενο τεῦχος αὐτοῦ τοῦ ἴδιου φιλόξενου περιοδικοῦ, ἕνα κείμενο ἀφιερωμένο στό ΕΘΝΙΚΟ ΚΟΜΜΑ και τήν ἵδρυση του, εἶχε τίτλο «ΑΠΟΜΕΙΝΑΡΙ ΤΟΥ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ ἤ ΠΡΟΠΟΜΠΟΣ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ;»

Συναγωνιστές, ἄς μήν κρύβουμε τήν ἀλήθεια ἀκόμα κι ἀπό τούς ἑαυτούς μας. Οἱ ἐκλογές στίς 8 'Απριλίου δεῖξαν ὅτι αὐτός ὁ πολιτικός λόγος, ἔτσι ὅπως ἀρθρώθηκε δικαιώνει μόνο τό πρῶτο μισό ἐκείνου τοῦ τίτλου. Καί ἦταν λάθος μας πού συνεργαστήκαμε στό νά φτάσει ἡ κατάσταση στόν 'Εθνικιστικό χῶρο ἐδῶ πού ἔφτασε. 'Ανεχτήκαμε χρόνια τώρα μιά ἑρμαφρόδιτη πολιτική - θολή καί ἀσαφή, μιά πολιτική πού ἅπλωνε νύχτα νά ψαρέψει ἐκεῖ πού ἡ ἔκρηξη τοῦ δυναμίτη εἶχε καταστρέψει κάθε ἴχνος καί στοιχεῖο ζωῆς. 'Επιτρέψαμε και, κάπου δικαιολογήσαμε μέ τήν παρουσία καί τήν ἀγωνία καί τόν ἀγώνα μας, ἀναφορές στό 'Εθνικό φιλότιμο ἑνός «"Εθνους» σέ παρακμή καί διάλυση. 'Επιτρέψαμε κυρίαρχη λογική τοῦ κόμματος νά καταστεῖ ὁ «Παπαδοπουλισμός» πού ἀφοῦ ἀπέτυχε στήν ἑφταετή πρακτική του, λειτουργεῖ καταστρεπτικά στήν ἱστορική πρός τό μέλλον προοπτική μας. 'Ανεχθήκαμε ἡγετικά στελέχη, μέ τήν λογική τοῦ σέ φτύνουν καί λές ὅτι ψιχαλίζει, νά κάνουν γνωστό δημόσια ὅτι «ἄς μή μᾶς θέλει ὁ Γ. Παπαδόπουλος. Τόν θέλουμε ἐμεῖς». 'Ανεχτήκαμε ὅλα αὐτά, ἀπό ἀνθρώπους πού δικαιολογημένα ἁρπάζονται ἀπό τό νεκρό - πολιτικά - κορμί τοῦ Γ. Παπαδόπουλου, γιατί καμιά ἄλλη πολιτική διέξοδο δέν διαθέτουν. 'Ενῶ θά ἔπρεπε νά τούς δώσουμε τροφή στά θηρία. Τά θηρία πού ἀπειλοῦσαν νά κατασπαράξουν ἐμᾶς στήν καθημερινή πολιτική πάλη γιά τίς ἰδέες μας. 'Ανθρώπους πού βρίζουν τόν λαό, ὅταν τούς γυρίζει τήν πλάτη του. Χωρίς νά τολμοῦν νά κριτικάρουν τόν ἑαυτό τους. Τόν ἄθλιο καί μίζερο. Χωρίς νά ἀναρωτιοῦνται ἄν ὅσα - λογικά ἤ ἀνόητα - τοῦ ἔλεγαν, τόν ἄγγιζαν ἔστω καί ἐλάχιστα. Κλεισμένοι στό καβούκι τῆς ἀνοησίας τῶν «ἰδεῶν» τους, τοῦ περασμένου αἰῶνα. Καί ἐδῶ ταιριάζει ἐκεῖνο πού ὁ δάσκαλος μου — 'Εθνικιστής, συχνά πυκνά ἔλεγε γιά «βολεμένους καί βλαμμένους». Οἱ βολεμένοι ὅλοι μας ξέρουμε ποιοί εἶναι. Στή διαδρομή μας ἀπό τό 1974 γνωρίσαμε - ἦταν ἄραγε αὐτό πού μᾶς ἄξιζε - τούς βλαμμένους.

Καί ἡ ἔσχατη ἄκρη τῆς ἀντοχῆς μας. 'Ανεχτήκαμε γνωστό φύλαρχο - νά ἀποκαλεῖ «φασίστα» τόν Ζάν Μαρί Λεπέν καί νά μᾶς ἀποτρέπει ἀπό τήν συνεργασία μαζί του. «Φασίστας» ὁ Λεπέν μέ κάμποσα ἑκατομμύρια λαοῦ στή Γαλλία. Δημοκράτης ὁ ἴδιος μέ μιά ΙΛΗ ΤΕΘΩΡΑΚΙΣΜΕΝΩΝ. "Ισως ὅμως αὐτή ἡ ἀνυπακοή μας στήν ἄρνησή του γιά συνεργασία μέ τούς Γάλλους 'Εθνικιστές, δικαιολογεῖ καί τό μετέπειτα μένος του ἐναντίον μας. 'Εναντίον μας συνασπισμένος μέ τούς «'Εθνικιστές» τῶν ἐκλογικῶν στηριγμάτων τῆς «φιλελεύθερης Δεξιᾶς». 'Εναντίον μας σέ συμπαράταξη μ' αὐτούς πού δέν εἶχαν δικαίωμα νά προχωρήσουν «σέ ἐνέργειες πού θά ὠφελοῦσαν τήν παρούσα κυβέρνηση» λίγο πρίν τίς 'Εθνικές ἐκλογές τοῦ 'Ιουνίου. 'Ενῶ ἀντίθετα μποροῦσαν νά προβοῦν σέ ἐνέργειες πού ζημίωναν τήν ἐκλογή τοῦ "Ελληνα ἐκπροσώπου στήν ὁμάδα τῆς Εὐρωδεξιᾶς.

Καί τώρα; 'Ο "Α... τώρα ἀρχίζει ὁ ἀγώνας. Τουλάχιστον ἔτσι μᾶς λένε κάποιοι. 'Ενῶ ἄλλοι καταπογοητευμένοι οἱ καημένοι - ἀπό ποιούς ἄραγε; - δηλώνουν ὅτι καιρός νά πᾶνε σπίτια τους. 'Αρχίζει ὁ ἀγώνας γιά νά πείσουν τά «τέσσερις χιλιάδες στελέχη» τους, νά τούς ψηφίζουν τουλάχιστον, ἄν δέν θέλουν νά ἀγωνιστοῦν μαζί τους. 'Ενῶ οἱ ἄλλοι, οἱ ἀπογοητευμένοι δέν ἔχουν κἄν ἀντιληφθεῖ ὅτι ἀπό καιρό τώρα εἶναι στά σπίτα τους. "Η ἀλλιῶς στό σπίτι τους. 'Εμεῖς λέμε ὅτι τώρα ἀρχίζει, ἁπλῶς ἡ ἀγωνία ὅλων. 'Αγωνία ὅσων πρόδωσαν, διέβαλαν, ἐξευτέλισαν, ἀπογοήτευσαν τόν ἁγνό ΕΘΝΙΚΙΣΤΗ πού τούς ἀνεχόταν ὅλα αὐτά τά χρόνια. 'Αγωνία καί μιά κρυφή προσμονή κι ἐλπίδα ταυτισμένη μέ παράταση ζωῆς γιά αὐτούς. 'Αλλά δέν ὑπάρχουν πιά ἄλλα περιθώρια ἀνοχῆς. 'Η ὑπομονή ἐξαντλήθηκε, ὄχι ὅμως καί ἡ φυσική ἀντοχή μας. Εἴμαστε πολύ νέοι ἀκόμη γιά νά ἀπογοητευτοῦμε. Κι ὅσο γιά νά πᾶμε σπίτια μας, ξεχᾶστε το. "Αλλωστε ἄν τό δεῖ κανείς στωικά, σπίτια μας εἶναι τά σπίτια τῶν λίγων αὐτῶν ΕΘΝΙΚΙΣΤΩΝ πού ἐκφράστηκαν θετικά γιά μᾶς. Καί κεῖ δέν χρειάζεται νά πᾶμε, συνεχῶς ἐκεῖ εἴμαστε. Δεκαπέντε χρόνια τώρα, καί θά συνεχίσουμε νά τούς βλέπουμε ἴσα στά μάτια χωρίς νά ἔχουμε νά φοβηθοῦμε τίποτα ἀπό τό βλέμμα τους.

Τώρα ξέρουμε. Γνωρίσαμε τήν κακή πλευρά τῆς «παρέας» καί τῶν «φίλων». Μέχρι τώρα μόνο τήν ὑποψιαζόμαστε. Θά τούς παρακαλούσαμε μάλιστα - «παρέα» καί «φίλους» - νά συζητήσουν μέ τόν ἑαυτό τους. Νά καταλήξουν στήν μόνη ἀπόφαση πού δίνει διέξοδο στό μονόδρομο πού διάλεξαν. Σπίτια τους καί ἡ «παρέα» καί οἱ «φίλοι». 'Ο ἀρχηγός τῆς «παρέας» πού εἶχε τό θράσος νά βρίζει αὐτούς πού μπροστά σέ πεντακόσιους ΕΘΝΙΚΙΣΤΕΣ εἶχε ἀποκαλέσει «λαμπρή ἡγεσία». Καί οἱ «φίλοι» πού δέν εἶχαν τό θάρρος τήν Δευτέρα 9 'Απριλίου νά ἀναγνωρίσουν στό ἐκλογικό τέρας τῆς Κυριακῆς τό εἴδωλο τοῦ ἑαυτοῦ τους. Κι ὅσοι ἀπ' τούς «φίλους» ἀποφασίσουν ὅτι δέν εἶναι ἀπογοητευμένοι παρά μόνο ἀπό τή λίγη προσπάθεια πού κατέβαλαν ἄς μείνουν. Εἶναι ἀπαραίτητοι μέ ἄλλα μυαλά καί ἄλλη νοοτροπία. Μέ ἰδέες ΕΘΝΙΚΙΣΤΙΚΕΣ καί σημαῖες ΕΘΝΙΚΕΣ. Χωρίς συμβιβασμούς μ' ἀστούς κι ἑαυτούς. Μέ διάθεση νά ἀναζητήσουμε τή σπίθα τήν ΕΘΝΙΚΙΣΤΙΚΗ στή στάχτη, τῆς «καμμένης», ἀπό δεκαετίες φωτιᾶς καταλυτικῆς, ψυχῆς τῶν ΕΛΛΗΝΩΝ. Μακρυά ὅμως ἀπό τά στέκια καί τά τζάκια. Στό γήπεδο, στό καφενεῖο, στό ἐργοστάσιο, στή διαδήλωση, στό λιμάνι, στή βουνοκορφή. Στο

κόλλημα τῆς ἀφίσσας καί στό γράψιμο τοῦ τοίχου. Στό «ἀνατρεπτικό» γιά τό καθημερινό χουζούρι σύνθημα. Στό χλευασμό τῆς «καθωσπρέπει» τάξεως πραγμάτων καί ἰδεῶν. Ἐκεῖ πού ἡ ἰδέα, ἡ ἀξία καί ἡ ἠθική, ἔχουν τά δικά τους μέτρα κρίσεως, ἐπιβιώσεως και συνέχειας.

Μακρυά ἀπό τόν συμβιβασμένο «χουντικό», τόν ἀπορφανισμένο «βασιλόφρονα», τόν ἐφησυχασμένο «ἀντικομμουνιστή», τόν «ἐθνικιστή» τῶν στηριγμάτων καί τῶν ἐπιλογῶν ἀφεντικοῦ.

Τόν «χουντικό» πού ψηφίζει τήν «ἀστική Δεξιά» γιά νά ἐλευθερώσει τούς ἀξιωματικούς. Τόν «βασιλόφρονα» τῶν εὐχετηρίων καρτῶν στόν Κων/νο καί τῶν ψήφων στήν Ν.Δ. Τόν «ἀντικομμουνιστή» πού στέκεται προσοχή στόν Νομάρχη Αἰτ/νίας, τόν κομμουνιστή. Τόν «ΕΘΝΙΚΙΣΤΗ» τῆς «παρέας» πού τούς κατήγγειλε ὅλους αὐτούς, ὄχι γιατί διαφωνοῦσε στήν ἐπιλογή τους, ἀλλά γιατί τοῦ στεροῦσαν τή δυνατότητα νά τούς διαπραγματευτεῖ, νά τούς ἔχει «στηρίγματα», στίς ἐπιλογές ἀφεντικοῦ πού ἔκανε.

Ἴσως τούτη τήν ὥρα πού διαβάζονται αὐτές οἱ γραμμές, οἱ «φιλελεύθεροι» νά ψηφίζουν τό πρόεδρό τους. Ἴσως καί νά τόν ψήφισαν κιόλας. Ἔχει ὅμως μηδενική ἀξία καί σημασία ἡ ἐπιλογή τους. Ἦταν «φιλελεύθεροι» μά ποτέ τους δέν ἔνιωσαν τήν χαρά πού δίνει σέ μᾶς ἡ ἐλευθερία, νά καταδικάζουμε συνολικά τίς ἐπιλογές τους. Τώρα μάλιστα χαιρόμαστε ἀκόμη πιό πολύ. Κανένας βρυκόλακας δέν ἔζησε περισσότερο ἀπ' τήν πρώτη ἀκτίνα φωτός. Μαζί του ὅμως αὐτή τή φορά, πεθαίνουν καί τά στηρίγματά του στό χῶρο τοῦ «Ἐθνικισμοῦ».

Τό ψυχορράγημα τούς γεννᾶ μιά ἐλπίδα. Μά κυρίως γεννᾶ μιά απόφαση. Στή φωτιά τῆς ΕΘΝΙΚΙΣΤΙΚΗΣ ἐπαναστάσεως καίγονται καί χάνουν τή σημασία τους, ἡ «ἀξία», ἡ «ἠθική», τά «ἰδανικά» τοῦ κόσμου πού ζοῦμε.

Ἡ ἐθνικιστική ἐπανάσταση εἶναι ἀνάγκη. Εἶναι ὅραμα ζωῆς καί κανόνας ἀπαραίτητος ἐπιβιώσεως. Πρέπει νά ἀρχίζει ἀπό τόν κομματικό μας φορέα. Νά παρασέρνει στό πέρασμά της, Διοικήσεις, ἐπιτροπές, γραμματεῖες καί στή θέση της νά στήνει ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ γιά ἀγώνα ΕΘΝΙΚΙΣΤΙΚΟ.

Νά μεταβάλει τή ροή τοῦ πολιτικοῦ λόγου μας. Νά ἀλλάξει τή ροή τοῦ ἰδεολογικοῦ μας λόγου. Νά μετατρέψει τό ὁλόλευκο σεντόνι πού ἀποκαλοῦμε «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΟΣΜΟ» σέ ἐφημερίδα μάχης, ἀγῶνα καί ἀγωνίας. Νά κάνει περήφανους τούς πιστούς τῆς ΕΘΝΙΚΙΣΤΙΚΗΣ ΙΔΕΑΣ. Νά φέρει κοντά μας νέους μέ ζωντάνια - ὁρμή καί μαχητική διάθεση - συναγωνιστές. Νά γίνει ποτάμι πού θά καθαρίσει τή συσσωρευμένη βρωμιά τῶν κέντρων τῶν πολιτικῶν μας ἀποφάσεων. Νά ἀνοίξει σάν ἄνεμος ὁρμητικός τίς βαριές πόρτες καί τά ἀσφαλισμένα παράθυρα τῶν κομματικῶν μας γραφείων. Νά διώξει τήν ἔντονη ὀσμή μούχλας καί νά ἀποβάλλει τήν νοοτροπία λόχου Διοικήσεως τῶν κ.κ. νεκροθαφτῶν τοῦ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΥ, πού παριστάνουν τό ἐπιτελεῖο. Ἐπιτελεῖο ἑνός στρατοῦ, πού παρ' ὀλίγο νά μετατρέψουν σέ στρατό χωρίς στρατιῶτες καί πού εἶναι σίγουρα ἐπιτελεῖο χωρίς σχέδια μάχης. Νά θέσει στό περιθώριο ἀνθρώπους πού γεννήθηκαν σέ λάθος αἰώνα, σάν ἀπομεινάρια μιᾶς περασμένης ἐποχῆς.

Ἀνθρώπους πού βάζαν μέτρο κρίσεως τήν ἀφοσίωση σέ «εἴδωλα» καί «φυλάρχους». Πού παρ' ὀλίγο καί θά ἔπειθαν ὅτι κάθε καλός συναγωνιστή εἶναι ὁ συναγωνιστής πού δέν σκέπτεται, δέν ἀντιδρᾶ.

Σ' ὅλους αὐτούς πού χρόνια τώρα μᾶς πιπιλίζουν τήν καραμέλα τῆς «ΔΕΞΙΑΣ», τῆς κακομοιριᾶς, τῆς κακοτυχίας, τῶν συγκυριῶν, τῆς κακοδαιμονίας, τῆς πολώσεως, τοῦ φιλότιμου τῶν ΕΛΛΗΝΩΝ, τῆς «πατρίδας τῶν νοικοκυραίων», τῶν Ἰουδαίων καί τῶν ἐμπόρων. Σ' ὅλους ὅσους κάθε φορά πού ξεκινᾶμε, μᾶς ζητᾶνε νά σταματήσουμε, ἀπαντᾶμε ὅτι μία μόνη λύση ὑπάρχει. Νά θανατώσουν τόν «ΔΕΞΙΟ» πού κουβαλᾶνε μέσα τους. Νά ἀπαλλαγοῦν ἀπό τά σχοινιά του. Νά νιώσουν ἐλεύθεροι καί νά 'ρθοῦνε μαζί μας. Ἀρχίζοντας τήν ΕΘΝΙΚΙΣΤΙΚΗ τους ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ.

ΝΙΚΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΑΓΡΙΝΙΟ

Υ.Γ. Σ' ὅσους κάτω ἀπό τό κράτος τοῦ θυμοῦ ἤ τῆς ἐντάσεως - ἁπλῶς - θελήσουν νά δώσουν μιά ἀπάντηση, ἄς τό σκεφτοῦν μιά δεύτερη φορά. Ἴσως καί μία τρίτη.

Βέβαια κάθε ὁμοιότητα μέ πρόσωπα καί γεγονότα κάθε ἄλλο παρά συμπτωματική εἶναι. Ἀλλά πιστεύουμε ὅτι τό εἴδωλο τοῦ ἑαυτοῦ μας, μόνο ὁ καθρέφτης ἀναπαράγει πιστά, καί σχεδόν ποτέ ἕνα κείμενο.

Ἄν ὅμως καί μετά τήν τρίτη σκέψη ἐπιμένουν, τότε πιστά ἀναπαράχθηκε τό εἴδωλό τους καί σωστά σκιαγραφήθηκαν στόν «καθρέφτη» αὐτοῦ τοῦ κειμένου. Κι ἄς ποῦνε ὅ,τι νομίζουν. Οὔτε συγγνώμη θά τούς ζητήσουμε, οὔτε καί πρόκειται νά ἀναθεωρήσουμε. Ὅσο γιά δηλώσεις μετανοίας εἶναι πιά ἐκτός ἐποχῆς.

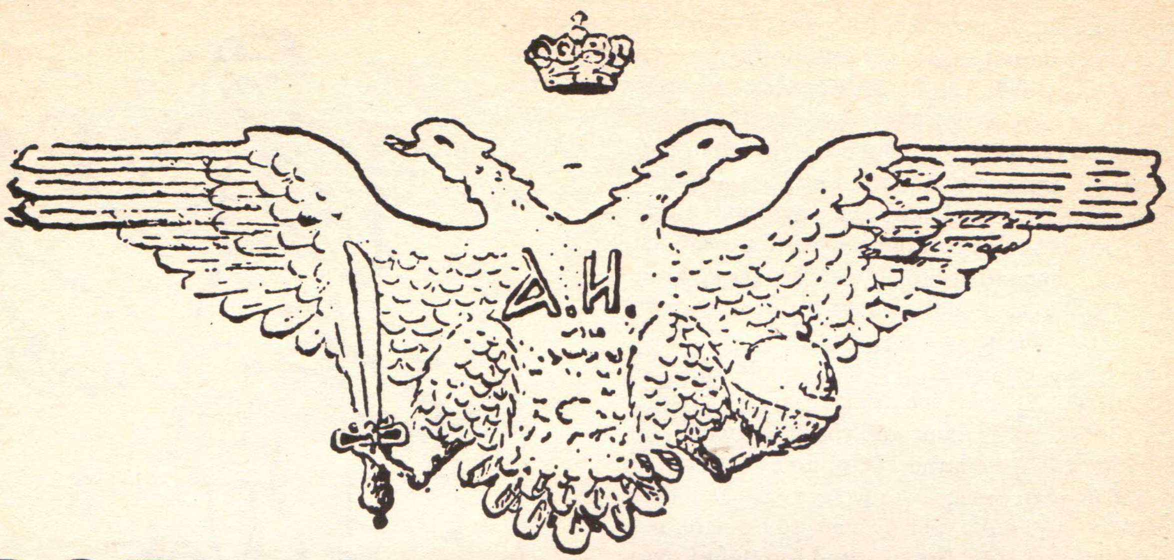
ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Θά θέλαμε νά τονίσουμε ὅτι οἱ ἀπόψεις πού ἐκφράζονται στό ἄρθρο αὐτό, δέν ἀποτελοῦν, στό σύνολό τους τουλάχιστον, τίς ἀπόψεις τῆς συντακτικῆς ὁμάδας τῆς «Νέας Τάσης». Πιστεύουμε ὅμως ὅτι καταγράφουν εὐκρινῶς τήν στάση καί τήν πολιτική ψυχολογία στήν ὁποία βρίσκεται μερίδα ἀγωνιστῶν. Ὑπό αὐτή τήν ἔννοια, οἱ ἀπόψεις τοῦ ἀρθρογράφου, ἀκόμα καί ἄν κινοῦνται στό ἐπίπεδο μιᾶς αὐστηρά προσωπικῆς μαρτυρίας καί γραφῆς τῶν βιωμάτων καί τῶν συναισθημάτων του, ὡστόσο ἀπηχοῦν μιά γενικότερη κατάσταση καί ἔτσι θέτουν μιά πρόκληση σέ ὅλους μας.

Ἐξάλλου, στίς δύσκολες ὧρες, στά δύσκολα χρόνια πού πέρασαν οἱ ἄνθρωποι τοῦ χώρου αὐτοῦ, τό ἐλάχιστο δικαίωμα πού κατέκτησαν, εἶναι ἡ δυνατότητα νά ἐκφράζονται ὅπως νομίζουν ἐκεῖνοι, ἀκόμη κι ὅταν οἱ καθοδηγήσεις τους, οἱ ἡγεσίες τους καί οἱ συντακτικές ἐπιτροπές διαφωνοῦν, λιγότερο ἤ περισσότερο, μαζί τους.

Ἡ «Νέα Τάση» πέραν τῆς ὁποιασδήποτε διαφωνίας της ἐπί τῆς οὐσίας ἤ ἐπί τοῦ ὕφους, θεωρεῖ ὅτι πάντως εἶναι καθῆκον της ἠθικό νά δώσει φωνή στούς «διαμαρτυρόμενους» καί στούς «αἱρετικούς», εἶναι δέ καθῆκον της πολιτικό νά προωθεῖ τό διάλογο καί τήν γόνιμη πολιτική ἀντιπαράθεση, ἀκόμη καί ὅταν αὐτή ἔχει ὀξεῖς τόνους.

ΝΕΑ ΤΑΣΗ

ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ:
Ἕνα ξεχασμένο ζήτημα

τῆς Ἀθηνᾶς Δημοπούλου

Οἱ πολιτικοί πού κυβέρνησαν τήν χώρα μας, ἀπέδειξαν ἐπανειλημμένα ἕνα πράγμα: πώς εἶναι ἀνάξιοι γι' αὐτήν τους τήν ἀποστολή. Πώς ὅσο μεγαλύτερη ἡ κρίση καί ἐντονότερο τό ἐθνικό πρόβλημα τόσο περισσότερο ἀνίκανοι ἀποδεικνύονται νά χειριστοῦν ἀποτελεσματικά τήν κατάσταση καί νά δώσουν λύσεις μέ ἔργα καί ἀποφάσεις. Αὐτά, ὅταν προσπαθοῦν τουλάχιστον. Ὅταν ἐπιπλέον ἀδιαφοροῦν, ὑπεκφεύγουν ἤ κωλυσιεργοῦν ἀνοιχτά, τότε πιά, «μή μιλᾶς, κινδυνεύει ἡ Ἑλλάς».

Ἔχουμε μπροστά μας, δίπλα μας, τούς χιλιάδες Ἕλληνες τῆς Βορείου Ἠπείρου. Ἕλληνες πιό γνήσιους ἀπό πολλούς ντόπιους, πού ζοῦν σήμερα ἀκόμη σά σκλάβοι καί πεθαίνουν σάν Ἕλληνες προσπαθώντας νά δραπετεύσουν πρός αὐτήν πού θεωροῦν πατρίδα τους, μιά πατρίδα πού κλείνει τά μάτια στήν ὕπαρξή τους. Ὅσοι ἀσχολοῦνται μέ τό ζήτημα, μιλοῦν γιά το «πρόβλημα» τῆς Βορείου Ἠπείρου, - ἐννοώντας κυρίως τό πρόβλημα πού τούς δημιουργεῖ ὁ χειρισμός τοῦ θέματος ἄν δέν μιλοῦν γιά τό «πρόβλημα τῶν ἑλληνόφωνων τῆς Ἀλβανίας», κατά τόν ἴδιο τρόπο πού θεωρεῖται πρόβλημα τό θέμα τῶν Ποντίων. Τό Ἑλληνικό κράτος ἔχει κλειστεῖ στόν ἑαυτό του. Ὁ ἐκτός συνόρων Ἑλληνισμός δέν ἔχει θέση στήν περί Ἔθνους ἀντίληψη τῶν πολιτικῶν μας.

Τό ζήτημα τῆς Βορείου Ἠπείρου εἶναι ὅμως ζήτημα πρίν ἀπ' ὅλα Ἑλληνικό. Τά ἀνθρώπινα δικαιώματα καί ἡ ἀποκατάσταση τῶν ἐλευθεριῶν δέν εἶναι παρά ἐπιμέρους θέματα πού δέν ἑστιάζουν ὅμως τό ἀληθινό πρόβλημα, παρά τήν πρόταξή τους σάν μόνα ἐπιχειρήματα γιά τόν Βορειοηπειρωτικό ἀγώνα ἀπ' ὅσους προσπαθοῦν νά χειριστοῦν μέ τό γάντι τήν ὑπόθεση. Ἡ Βόρειος Ἤπειρος, εἴτε τό θέλουν εἴτε ὄχι μερικοί, εἶναι ἕνα κομμάτι τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Καί ὅσο ὁ ἐκεῖ Ἑλληνισμός φυλακίζεται, βασανίζεται, ἐξοντώνεται, τό θέμα ἀφορᾶ τήν Ἑλλάδα. Ἡ Ἑλλάδα ὅμως, ἐξαντλεῖ τό ἐνδιαφέρον της σέ συζητήσεις μέ τούς ἐκπροσώπους τοῦ καθεστῶτος καί σέ εὐχολόγια. Τό θέμα τέθηκε γιά πρώτη φορά μεγαλόφωνα ἀπό τόν κ. Σαμαρᾶ καί καιρός ἦταν νά γίνει. Ἡ μικρή κυβερνητική κρίση πού ἐπακολούθησε, οἱ διαπληκτισμοί, οἱ ὑπεκφυγές τῶν πολιτικῶν καί οἱ ἀντιφατικές δηλώσεις τῶν κομμάτων εἶναι γνωστές. Ἡ δήλωση - πυροτέχνημα ἔμεινε ὅμως μετέωρη καί ἔκτοτε οἱ ὑπεύθυνοι περιμένουν νά χιονίσει γιά νά δοῦν ἄσπρη μέρα. Ἡ Ἑλληνική πλευρά υἱοθέτησε στάση ἤπια καί συναινετική, ἐξεδήλωσε διάθεση διαλόγου. Τό ἀποτέλεσμα; Ἐδῶ καί ἔξι χρόνια, ἀπό τό θάνατο τοῦ ἱδρυτῆ τοῦ καθεστῶτος Ἐμβέρ Χόντζα τίποτα δέν ἄλλαξε, καί μέ τό ἄνοιγμα τῶν συνόρων τό 1984, οἱ Ἀλβανοί φρόντισαν νά ἐκμεταλλευτοῦν στό ἔπακρο τήν προσέγγιση, νά ἑδραιώσουν τή θέση τους καί νά συνεχίσουν ἀνενόχλητοι τόν ἀφελληνισμό τῆς Βορείου Ἠπείρου. Τά Τύραννα ἔχουν βεβαιωθεῖ πλέον ὅτι ἡ Ἑλλάδα ἐμφανίζει στήν ἐξωτερική πολιτική της ἐλάχιστη ἀντοχή στίς πιέσεις πού ἀφοροῦν τά ἐθνικά της θέματα.

Τό τί συμβαίνει στήν Ἀλβανία εἶναι πιά γνωστό. Καί στήν Ἑλλάδα ὅπου ἡ δημοκρατική εὐαισθησία καί ἡ ἀξία τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς καί ἀξιοπρέπειας τιμᾶται τόσο, ὥστε να ταράσσεται ἡ κοινή γνώμη ἀπό τήν ἀπόφαση στήν ὑπόθεση Μελίστα, πού ἔγινε ἀφορ-

μή γιά ποικίλες διαμαρτυρίες, ἐκδηλώσεις ἀγανάκτησης και ἄλλες καταστροφές, ἡ βάρβαρη καταπίεση ἑνός πληθυσμοῦ 4.000.000 Ἑλλήνων, περνᾶ ἀπαρατήρητη.

Τό κύριο βάρος τοῦ ἀγώνα ἔφερε μέχρι στιγμῆς ὁ Μητροπολίτης Σεβαστιανός καί οἱ Βορειοηπειρωτικές ὀργανώσεις. Δέν μᾶς ἄφησαν νά ξεχάσουμε τό θέμα, τόσα χρόνια πού δέν μιλοῦσε γι᾽ αὐτό κανείς. Οἱ διαμαρτυρίες ὅμως καί οἱ ἐκδηλώσεις δέν ἔφεραν καμιά πραγματική ἀνακούφιση. Γιατί ὁ ἀγώνας τους δέν ἔτυχε τῆς ὑποστήριξης κανενός κόμματος στή Βουλή. Τά ἑλληνικά κόμματα, μέ ἐπικεφαλῆς τή Ν.Δ. πού ἀποφεύγει νά χρεωθεῖ ἕνα πολιτικόν λόγο ἐθνικό, δηλ. «μή προοδευτικό» ὅπως καθιερώθηκε νά θεωρεῖται, δέν ἔχουν κἄν τοποθετηθεῖ ἐπίσημα ἀπέναντι στό ζήτημα. Γιά θέματα ὅπως τό «σύν 1», γνωρίζουμε λεπτομερέστατα τήν κάθε τους ἄποψη, τό Βορειοηπειρωτικό ὅμως εἶναι ἕνα ζήτημα πού ὑποβαθμίζεται σκόπιμα καί δέν ἐμφανίζεται σέ καμιά προγραμματική δήλωση. Πρόσφατα, κατά τ ή διάρκεια τῆς προεκλογικῆς περιόδου ὅπου ἔγινε ἐξαντλητική ἐκμετάλλευση τῶν συνθημάτων γιά μεταρρύθμιση καί προβλήθηκε ἡ κατάρρευση τοῦ Κομμουνιστικοῦ συστήματος, λόγος γιά τή Βόρειο Ἤπειρο δέν ἔγινε πουθενά, σέ κανένα μπαλκόνι, κανένα τηλεοπτικό μήνυμα, καμιά πολιτική συζήτηση. Εἶναι τό ἐθνικό μας ἀπαγορευμένο θέμα πού προδίδει τήν ἔλλειψη ἱστορικῆς συνειδήσεως και τή διαμελιστική ἀντιμετώπιση τῆς παρούσας πολιτικῆς σκηνῆς. Ἐπικαλοῦνται ὑπέρτατα ἐθνικά συμφέροντα πού ἐπιβάλλουν τή σιωπή ἐπί τοῦ θέματος, καί δίνουν ἐξήγηση γιά τήν ὑποχωρητική καί παθητική ἑλληνική στάση τίς ἰδεολογικά φορτισμένες σχέσεις τῶν δύο λαῶν. Εἶναι πραγματικά ἄξιο ἀπορίας πώς μπορεῖ νά ὑπάρχουν ἐθνικά συμφέροντα πού νά δικαιολογοῦν φιλικές ἐπαφές μέ τήν Ἀλβανία - ὅπως καί παλαιότερα ἔγινε μέ τή Ρουμανία τοῦ Τσαουσέσκου - καί γιά ποιές ἰδεολογικά φορτισμένες σχέσεις μιλοῦν ὅταν πιά ἔχουν καταρρεύσει παντοῦ στήν Εὐρώπη, στήν πράξη καί στή θεωρία ὁ κομμουνισμός καί ὁ σταλινισμός. Γιά ὅσους ὑποστηρίζουν ὅτι πρέπει τά πράγματα νά ἀφεθοῦν στήν τύχη τους καί ἐπισημαίνουν τίς (ἐλάχιστες) μεταβολές πού σημειώνονται στό ἐσωτερικό τῆς χώρας ὡς παυσίπονα στίς παρουσιαζόμενες ἐπαναστατικές τάσεις ὑπενθυμίζουμε τά λόγια τοῦ Ραμίζ Ἀλία: «Ἴσως ἐπειδή οἱ οἰκονομικές καί πολιτικές μας δραστηριότητες μέ τό ἐξωτερικό αὐξάνονται, τό γεγονός αὐτό δημιούργησε σέ ὁρισμένους συντρόφους τήν αὐταπάτη ὅτι κάπου χαλάρωσε ἡ ἰμπεριαλιστική καί ρεβιζιονιστική περικύκλωση. Πρόκειται γιά μιά πολύ βλαβερή ἄποψη. Τό κόμμα μας δέν πρόκειται ποτέ νά ἐπιτρέψει μιά παρόμοια ψύχωση». (!) Τήν ἴδια ὥρα, οἱ Ἕλληνες πολιτικοί ἐκφράζουν τήν ἱκανοποίησή τους γιά τήν πρόοδο πού σημειώθηκε στίς Ἑλληνοαλβανικές σχέσεις...

Παράλληλα, τά μέτρα κατά τῶν Ἑλλήνων ὁλοένα ἐντείνονται. Τό ὅποιο ἀνθρωπιστικό ἐνδιαφέρον ἀπό

Ἑλληνικῆς πλευρᾶς καταλήγει νά εἶναι «Ἄσμα Ἡρωϊκό καί Πένθιμο γιά τό χαμένο Ἑλληνισμό τῆς Ἀλβανίας». Μόνο μιά καθορισμένη, συνεπής καί σαφής πολιτική πρός τή κατεύθυνση τῆς διεκδίκησης τῶν Ἑλληνικῶν δικαιωμάτων στή Βόρειο Ἤπειρο μπορεῖ νά φέρει ἀποτέλεσμα. Τά δικαιώματα αὐτά εἶναι ἱστορικά, ἐθνικά καί φυλετικά, ἀναγνωρισμένα στή διεθνή συμβατική ἔννομη τάξη. Ἀποτελοῦν τμῆμα τοῦ ἐθιμικοῦ διεθνοῦς δικαίου καί ἔχουν ρητά διατυπωθεῖ στήν Τελική Πράξη τοῦ Ἑλσίνκι, κατά τήν ὁποία: «Τά συμμετέχοντα Κράτη θεωροῦν ὅτι τά σύνορα των μποροῦν νά ὑποστοῦν ἀλλαγές σύμφωνα μέ τίς ἐπιταγές τοῦ διεθνοῦς δικαίου, μέσω εἰρηνικῶν μέσων καί συμφωνίας». Παρά τό ὅτι ἡ Ἀλβανία εἶναι τό μόνο Εὐρωπαϊκό κράτος πού δέν ὑπέγραψε τήν Τελική Πράξη, παραμένει ἔγκυρα δέσμια τῶν διεθνῶν ἐπιταγῶν τοῦ ἐθιμικοῦ καί ἀνθρωπιστικοῦ δικαίου. Ἡ παρουσία μιᾶς Ἑλληνικῆς μειονότητας στήν Ἀλβανία, πού ἀριθμεῖ 400.000 μέλη, ἔχει ἱστορικά, κοινωνιολογικά, νομικά καί δικαστηριακά ἐπιβεβαιωθεῖ ἐνώπιον τῆς διεθνοῦς δικαιοταξίας, πέρα ἀπό κάθε ἀμφιβολία. Ἀπό Ἀλβανικῆς πλευρᾶς δέν μπορεῖ νά προταθεῖ κανένα ἀντίθετο ἐπιχείρημα, καί ἰδίως ἡ ἔνσταση μή ἐπέμβασης στίς ἐσωτερικές της ὑποθέσεις, ἀπό τή στιγμή πού τό Ἀλβανικό κράτος ὠμά καί κατάφορα καταπιέζει καί ἐξουθενώνει τίς ἐθνικές, γλωσσικές καί θρησκευτικές ἰδιαιτερότητες τῆς ἐκεῖ Ἑλληνικῆς παρουσίας. Ἡ Ἑλλάδα δέν ἐπιζητεῖ τή βίαιη ἀνατροπή τοῦ status quo, ἐπιφυλλάσεται ὅμως γιά τό δικαίωμα ἐπίκλησης τῆς ἐλεύθερης ἐπιλογῆς τῆς Ἐθνικῆς ταυτότητας τῆς «μειονότητας», σύμφωνα μέ τίς νόμιμες διαδικασίες πού καθιέρωσε ἡ διεθνής τάξη δικαίου. Αὐτό τό κομμάτι τοῦ Ἑλληνισμοῦ πού γιά λόγους ἱστορικούς βρέθηκε ἀποκομμένο ἀπό τόν κύριο κορμό τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους καί συνεχίζει νά

Χάρτης τῆς Ἑλλάδος τοῦ 2ου αἰώνα τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ Πλουτάρχου, πού παρουσιάζει τή Βόρειο Ἤπειρο καί τήν Ἀλβανία (Ἰλλυρία) νά συμπεριλαμβάνονται στήν Ἑλλάδα

διατηρεῖ καί νά διεκδικεῖ τήν ἐθνική του ταυτότητα, πρέπει νά ἀποκτήσει τή δυνατότητα νά ἀποφασίσει γιά τό μέλλον καί τήν ὑπόστασή του. Ἄς μήν ξεχνοῦμε στό κάτω-κάτω πώς ζοῦμε τήν ἐποχή πού πραγματοποιεῖται ἡ — ἀπίστευτη - ἐπανένωση τῶν δύο Γερμανιῶν. Ὅπως καί σ' αὐτό τό παράδειγμα ὅμως, γιά νά πραγματοποιηθεῖ ὁποιαδήποτε θετική ἐξέλιξη, πρέπει νά προηγηθεῖ ἡ κατάρρευση τοῦ καθεστῶτος. Ὅσο ἡ παρούσα σταλινική ἀπολυταρχία παραμένει ἀκλόνητη, δέν πρόκειται νά ἀλλάξει τίποτε. Οἱ Βορειοηπειρῶτες τό γνωρίζουν, ὅπως γνωρίζουν τή ματαιότητα τῶν διαμαρτυριῶν καί τῶν αἰτημάτων γιά ἀνθρώπινα δικαιώματα καί ἐλευθερίες, πρός ἕνα καθεστώς πού ἐξ ὁρισμοῦ τά ἀποκλείει. Ἐδῶ ὅταν στήν ἐλεύθερη Ἑλλάδα διαμαρτύρονται, χαρακτηρίζονται ἀπό τόν κ. Πάγκαλο, πρώην ἀναπληρωτή ὑπουργό Ἐξωτερικῶν, ὡς «θρησκόληπτοι, ἀκροδεξιοί καί σκοταδιστικοί κύκλοι πού προβάλλουν κατά κόρον ἄνευ ειδικῆς ἀξίας ἐλευθερίες, ὅπως οἱ θρησκευτικές, μόνο καί μόνο γιά νά ἐνοχλήσουν τήν ἀλβανική κυβέρνηση, ἐπειδή ἡ Ἀλβανία ἔχει κηρύξει στό Σύνταγμα της ὅτι εἶναι χώρα ἀθεϊστική!» Καί μή χειρότερα!

Ἡ ἐσωτερική μας χρεωκοπία ὁδηγεῖ ἐκτός ἀπό τήν κατάρρευση τοῦ κράτους, καί στή συρρίκνωση τοῦ Ἔθνους. Οἱ ἴδιοι οἱ Ἕλληνες πού πολέμησαν στά Ἀλβανικά βουνά καί ἔνοιωθαν τότε ἀπελευθερωτές, φορεῖς ἐθνικῆς συνείδησης καί δημιουργοί τῆς ἱστορίας, σήμερα στηρίζουν κυβερνήσεις καί κόμματα χωρίς ἐθνική σύλληψη καί πολιτική. Ἡ ἀπελευθέρωση ἀπό τήν τυρρανία τῶν Τυράννων δέν θά ἔλθει ἀπ' ὅ,τι φαίνεται οὔτε ἀπό τήν πιεστική Ἑλληνική ἐξωτερική πολιτική - πού δέν ὑφίσταται - οὔτε ἀπό τή βοήθεια καί τη συμπαράσταση στούς Ἕλληνες τῆς Βορείου Ἠπείρου - πού δέν δίνεται - οὔτε ἀπό τήν ἐπιμελῶς καλλιεργημένη διεθνῆ κατακραυγή - πού ἁπλῶς σιωπᾶ - οὔτε ἀπό τίς πρωτοβουλίες καί τά νομικά διαβήματα Ἑλλήνων πολιτικῶν καί προσωπικοτήτων - πού ἀγρόν ἠγόραζαν. Ἡ ἀπελευθέρωση, θά ἔλθει ἀργά ἤ γρήγορα, ἀπό τή λαϊκή ἀντίδραση, αὐτό τό πανίσχυρο ρεῦμα πού σάρωσε τήν Ἀνατολική Εὐρώπη καί ἀπέδειξε πώς οἱ λαοί, ἐνάντια ἀκόμα καί στά πιό ἀδίστακτα καθεστῶτα, καί θέλουν καί μποροῦν νά ἀντιδράσουν.

Ὅταν ὅμως τό ἀλβανικό καθεστώς θά ἔχει καταρρεύσει ἀπό τήν ἐξέγερση ὅσων σήμερα ζητοῦν τήν ἑλληνική βοήθεια καί ὑποστήριξη, τότε τί θά πεῖ ὁ Ἑλληνικός πολιτικός κόσμος; Θά προσποιηθεῖ πώς δέν ἤξερε τί συνέβαινε στήν Ἀλβανία, θά ἐπικαλεστεῖ ἄλλα συμφέροντα, τόσο ἰσχυρά πού νά δικαιολογοῦν τήν ἀνοχή τοῦ καθημερινοῦ μαρτυρίου τῶν Ἑλλήνων Βορειοηπειρωτῶν, ἤ θ' ἀποποιηθεῖ κάθε εὐθύνη καί συγγένεια πρός τούς δικούς μας; Ἐκ τῶν ὑστέρων, κάθε δικαιολογία εἶναι καλή. Ἡ Ἑλλάδα ἔχει πολύ λίγα περιθώρια γιά νά ἀντιδράσει ἐγκαίρως, καί νά παίξει ρόλο ρυθμιστικό, διεκδικώντας τά ἐθνικά συμφέροντα τῆς ἑλληνικῆς μειονότητας τῆς Βορείου Ἠπείρου. Ὅσο ὅμως οἱ φέροντες τήν ἐξουσία, ἀνήκουν σ' αὐτούς πού «δέν καταλαβαίνουν, δέν ξέρουν ποῦ πατοῦν καί ποῦ πηγαίνουν», ἡ Βόρειος Ἤπειρος θά παραμένει μόνη καί ἀβοήθητη.

Ἕλληνας στρατιώτης, φρουρός στήν ἐλεύθερη Κορυτσᾶ - 1940

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Τό Φεβρουάριο τοῦ 1913 οἱ Ἕλληνες γιόρταζαν τήν ἀπελευθέρωση τῶν Ἰωαννίνων καί ὅλης τῆς Ἠπείρου, συμπεριλαμβανομένου καί τοῦ βορείου της τμήματος, ἀπό τόν τουρκικό ζυγό. Οἱ μεγάλες δυνάμεις τῆς ἐποχῆς μέ ἐπικεφαλῆς τήν Αὐστρουγγαρία καί τήν Ἰταλία εἶχαν τή δική τους γνώμη γιά τήν τύχη τῆς περιοχῆς: ὑπέγραψαν στό Λονδίνο πρωτόκολλο ἀνεξαρτητοποίησης καί κρατικῆς ὀργάνωσης τῆς ἀνύπαρκτης μέχρι τότε Ἀλβανίας, στήν ὁποία προσάρτησαν τή Βόρειο Ἤπειρο, ἐνῶ ὑποχρέωσαν τό στρατό μας νά ὑποχωρήσει. Τό πρωτόκολλο αὐτό προκάλεσε στίς 17 Φεβρουαρίου 1914 τή γνωστή ἐπαναστατική ἐξέγερση τῶν Ἑλλήνων τῆς Β. Ἠπείρου πού ἐγκλωβίστηκαν ἀπρόσμενα στήν ἐπικράτειά τῆς Ἀλβανίας (ὁ πληθυσμός τῶν νομῶν Ἀργυροκάστρου καί Κορυτσᾶς ἦταν κατά συντριπτική πλειοψηφία ἑλληνικός, περίπου 240 χιλιάδες). Ἡ ἐπανάσταση αὐτή ἐπικράτησε μέ τή βοήθεια ἀγωνιστῶν πού πρόστρεξαν απ' ὅλα τά σημεῖα τῆς Ἑλλάδος, καί ἡ Βόρειος Ἤπειρος κηρύχθηκε αὐτόνομη στό Ἀργυρόκαστρο, μέ πρῶτο κυβερνήτη τό Γεώργιο Ζωγράφο, καί μέλη τούς Μητροπολίτες Δρυινουπόλεως Βασίλειο, Βελλᾶς καί Κονίτσης Σπυρίδωνα, καί Κορυτσᾶς Γερμανό. Ἡ ἐξέγερση ὁδήγησε στήν ὑπογραφή ἑνός νέου πρωτοκόλλου, τῆς Κέρκυρας, πού μαζί μέ τίς μεγάλες εὐρωπαϊκές δυνάμεις συνυπόγραψε καί ἡ Ἑλλάδα μέ τήν Ἀλβανία. Μέ τό πρωτόκολλο αὐτό ἡ Ἀλβανία ἀναγνώριζε τήν ἑλληνικότητα τῆς Β. Ἠπείρου, ἔδινε αὐτονομία στήν περιοχή καί ἀπαράγραπτα δικαιώματα στούς κατοίκους της: ἐλευθερία τῆς θρησκείας, τῆς Παιδείας καί τῆς γλώσσας. Λίγα χρόνια μετά, μέ τό χαλασμό τῆς μικρασιατικῆς καταστροφῆς, ἡ Ἀλβανία ἀγνόησε τό Πρωτόκολλο τῆς Κέρκυρας, ὅπως καί ἄλλες διεθνεῖς της ὑποχρεώσεις, ἀκόμα καί τήν ἀπόφαση τοῦ δικαστηρίου τῆς Χάγης τοῦ 1935, καί ὑπέταξε τούς Ἕλληνες στήν ἀπόλυτη δικαιοδοσία της.

Μέ τόν Ἀλβανικό πόλεμο τοῦ '40, ἐλευθερώθηκε ἀπό τόν ἑλληνικό στρατό αὐτό τό τμῆμα τῆς χώρας μας, γιά νά πέσει πάλι, μετά τήν ἐπέμβαση τῶν Γερμανῶν τό '41, στούς Ἰταλούς, καί μέ τή συμφωνία τῆς Γιάλτας, στό κράτος τοῦ Εμβέρ Χότζα. Ἀπό τό 1946 κι ἔπειτα, καμμιά ἑλληνική κυβέρνηση δέν ἔχει πάρει θέση ἀπέναντι στό ζήτημα.

Πηγές: Σ. Ἀλεξίου. Ὑποχρέωση Μνήμης.
Δ. Δαβάλα: Ἑλληνοαλβανικά θέματα.

Η ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ: ΕΝΑΣ ΝΕΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΓΕΝΝΙΕΤΑΙ

τοῦ Νίκου Τζαννέτου

—Ὅταν ο Μιχαήλ Γκορμπατσώφ ἀνακοίνωνε τό πρόγραμμα τῆς θρυλικῆς περεστρόϊκα δημιουργήθηκαν πολλές ἀμφιβολίες σχετικά μέ τίς δυνατότητες ὑλοποίησης ἑνός τόσο θαρραλέου καί μεγαλόπνοου σχεδίου. Ἔτσι ἡ κοινή γνώμη διασπάστηκε σέ δύο κατηγορίες: σ᾽ εκείνους πού πίστευαν ἀπό τήν ἀρχή ὅτι ὁ Γκορμπατσώφ χρησιμοποιοῦσε τή γλώσσα τῆς ἀλήθειας καί τοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ καί σ᾽ ὅσους διατήρησαν τίς ἀμφιβολίες τους μέχρις ἀποδείξεως τοῦ ἀντιθέτου. Ἀκολουθήθηκε βέβαια ἡ ἀντίστροφη πορεία στήν ὑλοποίηση τῆς περεστρόϊκα, ἀρχίζοντας πρῶτα μέ τίς διακηρύξεις τοῦ ἀνώτατου σοβιέτ γιά τίς οἰκονομικές ἀλλαγές πού κρίνονταν ἀναγκαῖες γιά τόν ἐκσυγχρονισμό τῆς ἐξαθλιωμένης σοβιετικῆς οἰκονομίας καί ἔπειτα μέ τίς διακηρύξεις τῶν πολιτικῶν ἐλευθεριῶν πού χάρισαν τό πρῶτο χαμόγελο στά πρόσωπα τῶν ταλαιπωρημένων ἀνατολικοευρωπαίων. Καί ἦταν ἀντίστροφη ἡ πορεία γιατί πρῶτα δημιουργεῖται ἕνα εὐρύτερο εὐνοϊκό πολιτικό κλίμα καί ὕστερα σχεδιάζονται οἰκονομικές μεταρρυθμίσεις πού μόνο ὑπό τίς συνθῆκες ἑνός δημοκρατικοῦ πολιτικοῦ κλίματος θά μποροῦσαν νά πραγματοποιηθοῦν. Ἴσως ὁ πεπειραμένος πρώην ἀρχηγός τῆς Κά Γκε Μπέ νά ἤθελε νά φέρει πρό τετελεσμένων γεγονότων τούς σκληροπυρηνικούς μαρξιστές συναδέλφους του. Δέν ἔμενε πιά τίποτε ἄλλο ἀπό μία γενναία πράξη ἐκδήλωσης τοῦ νέου ἀνέμου πού ἄρχιζε νά πνέει στήν Ἀνατολική Εὐρώπη. Τό γκρέμισμα τοῦ περιβόητου τείχους τοῦ αἴσχους, συμβόλου τῆς κομμουνιστικῆς ἀπανθρωπιᾶς, πλημμύρισε τίς ψυχές τῶν ἀνατολικοευρωπαίων μέ πίστη καί αἰσιοδοξία σέ ἕνα καλύτερο, πιό ἀνθρώπινο καί πιό ἐλεύθερο μέλλον. Οἱ διαδηλώσεις πού εἶχαν ἤδη ἀρχίσει στίς χῶρες τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης φούντωναν μέρα μέ τή μέρα, καί οἱ δύσμοιροι λαοί τοῦ παραπετάσματος ἀπαιτοῦσαν ἀνθρώπινα δικαιώματα, δίκαιες ἀμοιβές γιά τήν παρεχόμενη ἐργασία τους, οἰκονομική ἐλευθερία καί ἐθνική ἀνεξαρτησία. Τό πρῶτο βῆμα πρός τήν ἐλευθερία ἀπό τά δεσμά τοῦ κομμουνισμοῦ ἔκανε ἡ Πολωνία, ὅπου ὁ Λέχ Βαλέσσα μέ μία ἔξυπνη καί διορατική πολιτική κατάφερε νά θέσει τέρμα στή δικτατορία τοῦ Γιαρουζέλσκι, οἱ μυστικές ὑπηρεσίες τοῦ ὁποίου, εἶχαν φονεύσει τόν ἱερέα Ποπιουλέσκο, καί τόσους ἄλλους ἀντιφρονοῦντες. Ἡ δημοκρατία εἶναι γεγονός γιά τήν Πολωνία πού προσπαθεῖ νά συνέλθει ἀπό τά τυρρανικά χρόνια τῆς κομμουνιστικῆς διακυβέρνησης. Παράλληλα σημειώνονται ραγδαῖες ἐξελίξεις στίς σχέσεις τῶν δύο ὑπερδυνάμεων, μέ μία Σοβιετική Ἕνωση διαλλακτική καί ἀνοιχτή σέ κάθε ἄποψη καί συνεργασία, κυρίως οἰκονομική. Θά ἦταν μεγάλη παράλειψη ἐάν παραβλέπαμε τήν δικαίωση τῆς πολιτικῆς πού τήρησε ὁ πρώην πρόεδρος τῶν Η.Π.Α. Ρόναλντ Ρήγκαν, ὁ ὁποῖος πρῶτος βροντοφώναξε σέ σχετική του ὁμιλία στό δυτικό Βερολίνο, ὅτι τό τεῖχος τοῦ αἴσχους ἀποτελεῖ ντροπή τοῦ σύγχρονου κόσμου. Ἡ δυναμική του πολιτική, πού ἔδωσε σέ ἀρκετούς ἀφελεῖς τήν εὐκαιρία γιά διάφορα αὐθαίρετα καί φτηνά προπαγανδιστικά σχόλια, ἀνάγκασε ὁμολογουμένως τούς μέχρι τότε ἀδιάλλαχτους σοβιετικούς νά κάτσουν στό τραπέζι τῶν διαπραγματεύσεων καί νά συζητήσουν ἁπλά, λογικά καί ρεαλιστικά.

Κατά τήν πολύ ἐπιτυχημένη ρήση τῆς Μάργκαρετ Θάτσερ, ὁ Ρήγκαν ἔγραψε ἱστορία μέ χρυσά γράμματα. Ποιός θά ξεχάσει ἄραγε τήν συμφωνία γιά τήν μείωση τῶν πυρηνικῶν ὅπλων στήν Εὐρώπη, προτάσει τοῦ τέως ἀμερικανοῦ προέδρου;

Καί ἐνῶ ἡ περεστρόϊκα προχωρᾶ μέ γοργά βήματα, στή Ρουμανία ὁ ξεσηκωμός τοῦ λαοῦ κατά τῶν κομμουνιστῶν ἡγετῶν γίνεται ἐπανάσταση πού τελειώνει μέ τήν ἐκτέλεση τοῦ τυρράνου Τσαουσέσκου καί τῆς γυναίκας του. Ἐκεῖ ἡ ἀντίδραση τοῦ στρατοῦ ὑπῆρξε ἄμεση καί δυναμική ἀπέναντι στό ἀνελεύθερο καί διεφθαρμένο κράτος τοῦ Τσαουσέσκου. Ὁ κομμουνισμός σάν ὅρος διαγράφηκε ἀπό τά ρουμάνικα λεξικά ἐνῶ σύντομα προβλέπονται νά γίνουν οἱ πρῶτες, ὕστερα ἀπό χρόνια ἐλεύθερες ἐκλογές. Στήν Ἀνατολική Γερμανία, στό ἄνδρο τῆς κομμουνιστικῆς ἐπιβολῆς στήν Εὐρώπη, οἱ συντηρητικές δυνάμεις ἀποσποῦν στίς πρόσφατες ἐκλογές τό 48% τῶν ψήφων τῶν ἀνατολικογερμανῶν, ἀποδεικνύοντας τόν

Τό τεῖχος τοῦ Βερολίνου εἶναι ἴσως ἡ πιό ἐμφανής ἀπόδειξη τῆς τεράστιας ἀλλαγῆς τοῦ ἀνατολικοῦ κόσμου. Στήν φωτογραφία ἀντικομμουνιστική διαδήλωση τό 1953, στήν Πύλη τοῦ Βραδεμβούργου, προτοῦ ὑψωθεῖ τό Τεῖχος.

θρίαμβο τῶν ἀρχῶν πού χρόνια στήριξε ἡ δεξιά καί παράλληλα τήν συντριβή τῶν μαρξιστῶν. Αὐτή τή στιγμή πού γράφεται τοῦτο τό ἄρθρο οἱ Οὔγγροι πολίτες ψηφίζουν γιά πρώτη φορά μετά ἀπό τέσσερις δεκαετίες, ζώντας καί αὐτοί μέ τή σειρά τους, τή δίνη τῆς περεστρόϊκα.

Περνώντας στή μητρόπολη τῆς ἐρυθρᾶς δικτατορίας σημειώνουμε ὅτι ὁ ἡγετικός ρόλος τοῦ ΚΚΣΕ ἀποτελεῖ πλέον παρελθόν τουλάχιστον σέ συνταγματικό ἐπίπεδο. Πέρα ὅμως ἀπό τήν εὔλογη ἐθνική ἀνεξαρτησία τῶν χωρῶν τῆς 'Ανατολικῆς Εὐρώπης μέ τήν ἐπάνοδο σ' αὐτές τῆς δημοκρατίας, συγκινητικός καί ὑπερήφανος εἶναι ὁ ἀγώνας πού διεξάγουν οἱ Λιθουανοί, καθώς καί ἄλλοι ἐθνικιστές σοβιετικῶν ἐπαρχιῶν, γιά την ἐθνική ἀπελευθέρωσή τους ἀπό τούς Ρώσους δυνάστες. Τά ἐδάφη αὐτά παρέμειναν γιά χρόνια καταπατημένα καί βίαια προσαρτημένα στό Σοβιετικό κράτος. Ἦρθε λοιπόν ἡ ὥρα τῆς δικαιοσύνης γιά χιλιάδες ἀγνούς πατριῶτες, λιθουανούς, ἐσθονούς καί ἄλλους. Καί εἶναι λογικό ὁ κ. Παπανδρέου νά ἀνησυχεῖ, ὅπως ἔκδηλα ἄφησε νά φανεῖ στο συμβούλιο τῆς Δημοκρατικῆς συμπαράταξης, γιά τίς ἐξελίξεις στήν 'Ανατολική Εὐρώπη ἀφοῦ ἡ ἰδεολογία τοῦ ἐθνικισμοῦ, πού πολέμησε μέ πάθος, παίρνει νέες διαστάσεις συνθλίβοντας καί ἀπομυθοποιώντας τά ἀπάνθρωπα μαρξιστικά ἰδεολογήματα. Τραγικές ὑπάρξεις εἶναι ὁ πρόεδρος τοῦ ΠΑΣΟΚ καί οἱ σύντροφοι τοῦ Συνασπισμοῦ ὅταν μάταια πιά προσπαθοῦν νά πείσουν τόν ἑλληνικό λαό γιά τήν ἀξιοπιστία τῆς ἀριστερᾶς. Σέ ὅλη τήν Εὐρώπη τά κομμουνιστικά κόμματα μεταλλάσονται σέ σοσιαλδημοκρατικά ἐνῶ τά σοσιαλδημοκρατικά προσπαθοῦν νά μεταρρυμθιστοῦν σέ φιλελεύθερα.

῾Ο χρόνος καί ἡ πραγματικότητα πολέμησαν τούς μαρξιστές ὅσο ποτέ ἄλλοτε. ῾Η 'Ανατολική Εὐρώπη, το χαμένο κομμάτι τοῦ ἐλεύθερου δυτικοῦ κόσμου, ἀρχίζει νά ἀναγιεννιέται καί νά ἀναδεικνύει σιγά-σιγά τό ἀληθινό της μεγαλεῖο πού καταπλακώθηκε στό παρελθόν ἀπό τίς ἑρπύστριες τῶν σοβιετικῶν τάνκς. ῾Η ΕΟΚ ὑπόσχεται οἰκονομική βοήθεια στό ἄσωτο παιδί της πού ὕστερα ἀπό ἕνα σκληρό καί ἀπάνθρωπο βίο ἐπιστρέφει στή μάνα Εὐρώπη. Ἕνας νέος κόσμος γεννιέται στήν 'Ανατολική πλευρά τῆς ἠπείρου μας στηριγμένος στή Δημοκρατία καί τόν ἐθνικισμό, πού εἶναι σύμφωνα μέ προβλέψεις πολιτικῶν ἐπιστημόνων, ἡ ἰδεολογία τοῦ μέλλοντος, ἱκανή ν' ἀπαλλάξει τόν ἄνθρωπο ἀπό τούς νέους κινδύνους, τῆς ἀφομοίωσης τῆς ἐθνικῆς του ταυτότητας καί τοῦ ὑλισμοῦ στά πλαίσια ἑνός στυγνοῦ φιλελευθερισμοῦ. ῾Ο ἄνθρωπος δέν ἦταν οὔτε πρόκειται νά γίνει ἁπλή παραγωγική μονάδα. Εἶναι λογική ὕπαρξη μέ πολιτισμό, ἱστορία, ἤθη, ἔθιμα, θρησκευτικές ἀναζητήσεις, πατρίδα καί σημαία. Μέ βάση αὐτόν τό συλλογισμό κατανοοῦμε ὅτι τό μέλλον τῆς Εὐρώπης βρίσκεται στό γνήσιο ἀντίδοτο τοῦ μαρξισμοῦ πού εἶναι ὁ ἐθνικισμός καί μόνο αὐτός.

Οἱ λαοί τῆς 'Ανατολικῆς Εὐρώπης φαίνεται νά τό ἔχουν καταλάβει καλά αὐτό ὕστερα ἀπό χρόνια ολόκληρα σοβιετικῆς κατοχῆς, ἄμεσης καί ἔμμεσης.

ΝΙΚΟΣ Λ. ΤΖΑΝΕΤΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΘΑΝΟΣ:

«Ἡ κυβέρνηση δέν ἔχει οἰκονομική πολιτική»

Τήν συνέντευξη πῆρε ἡ 'Αθηνᾶ Δημοπούλου

Τό ὑπ' ἀριθμ. 1 πρόβλημα τῆς 'Ελλάδος εἶναι τό Οἰκονομικό. Γιά τό λόγο αὐτό καί γιά νά ἔχουν οἱ ἀναγνῶστες μας μιά ἐμπεριστατωμένη γνώση τοῦ θέματος, ἀπευθυνθήκαμε στόν γνωστό καί ἔγκυρο οἰκονομολόγο - καθηγητή, κ. ΚΩΝ/ΝΟ ΘΑΝΟ μέ μιά σειρά ἐρωτημάτων στά ὁποῖα εἶχε τήν καλωσύνη νά ἀπαντήσει.

ΕΡ. Ποιά νομίζετε ὅτι εἶναι σήμερα τά βασικά προβλήματα τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας;

Κ.Θ. Τό πρόβλημα τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας οὐσιαστικῶς εἶναι ἕνα. Δέν λειτουργεῖ τό οἰκονομικό σύστημα. Δέν λειτουργεῖ ἐδῶ καί δέκα πέντε χρόνια περίπου. Κατά συνέπεια ἀφοῦ δέν λειτουργοῦν οἱ θεσμοί οἱ ὁποῖοι συνθέτουν τίς δραστηριότητες μιᾶς οἰκονομίας, δέν εἶναι δυνατόν νά λυθεῖ οἱασδήποτε μορφῆς οἰκονομικό πρόβλημα. Βέβαια, εἰδικότερα ἡ ἐκδήλωση τοῦ οἰκονομικοῦ αὐτοῦ προβλήματος ἐμφανίζεται μέ τήν μορφή τοῦ ἐντόνου πληθωρισμοῦ, καί χρονίου μάλιστα πληθωρισμοῦ θά ἔλεγα, πρᾶγμα πού σημαίνει ὅτι δέν ἔχει κατορθωθεῖ τήν τελευταία δεκαετία νά ἀντιμετωπιστεῖ ὅπως ἔπρεπε ὁ πληθωρισμός, τό πρόβλημα τῆς μειώσεως ἤ καί μικρᾶς αὐξήσεως τοῦ ἐτησίου εἰσοδήματος καί τοῦ μεγάλου ἐλλείμματος τοῦ ἰσοζυγίου τρεχουσῶν συναλλαγῶν. Θά πρέπει νά ἐπαναλαμβάνομε ὅπως ἔχω πεῖ καί σέ πολλές δηλώσεις μου στόν τύπο, ἑλληνικό καί ξένο, ἤ σέ ξένες ἐκπομπές, ὅτι μέ τήν μεταπολίτευση παρεδόθη στούς πολιτικούς μιά οἰκονομία ἡ ὁποία εἶχε ἕνα ἀριθμό αὐξήσεως τοῦ ἐτήσιου εἰσοδήματος περίπου τῆς τάξεως τοῦ 8,5%, εἶχε αὔξηση τῶν βιομηχανικῶν ἐπενδύσεων τῆς τάξεως τοῦ 10% ἐτησίως, εἶχε αὔξηση τῶν βιομηχανικῶν ἐξαγωγῶν τῆς τάξεως τοῦ 11,5 μέ 12% ἐτησίως, πλήρη ἀπασχόληση σχεδόν καί ἐλάχιστο πληθωρισμό μέχρι τουλάχιστον τό 1972. Δυστυχῶς ἀπό τόν 'Ιανουάριο τοῦ 1973 ἄρχισαν νά ἐκδηλώνονται οἱ συνέπειες μιᾶς λανθασμένης, πρέπει νά ὁμολογήσουμε, πολιτικῆς, πού ἐφαρμόστηκε τό δεύτερο ἑξάμηνο τοῦ 1972 μέ συνέπεια ὁ πληθωρισμός τοῦ 1973 νά ἀνέλθει. Ἔγινε μιά προσπάθεια ἀπό τήν Κυβέρνηση Μαρκεζίνη νά τιθασευθεῖ ὁ πληθωρισμός μέ τήν ἀνατίμηση τῆς δραχμῆς ἔναντι τοῦ δολλαρίου καί τῶν ἄλλων νομισμάτων. Δυστυχῶς μετά τήν πτώση τῆς Κυβερνήσεως Μαρκεζίνη δέν ἀκολουθήθηκε ἡ πρέπουσα πολιτική παρ' ὅλους τούς περιορισμούς τούς ὁποίους προσπάθησαν νά ἐπιβάλουν στίς πιστώσεις οἱ τότε κυβερνῶντες, καί παραδόθηκε στήν μεταπολίτευση πληθωρισμός τῆς τάξεως τοῦ 25%. Θά ἔλεγε κανείς ὅτι αὐτό εἶναι τό μόνο μειονέκτημα τοῦ θριάμβου τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς πού ἐφαρμόσθηκε κατά τήν πενταετία 1968-1972. 'Ο πληθωρισμός εἶναι τό μόνο μελανό σημεῖο, τό ὁποῖο ὀφείλεται πλέον σέ σφάλματα πού ἔγιναν στό τέλος τοῦ 1972. 'Εν πάση περιπτώσει παραδόθηκε, πέραν τοῦ πληθωρισμοῦ, μιά σφίζουσα οἰκονομία. 'Η μεταπολίτευση ὑπό τήν μορφή τοῦ Καραμανλισμοῦ καί τῶν Κυβερνήσεών του, παρέδωσε στό ΠΑΣΟΚ μιά κατάσταση θλιβερή ὀφείλω νά ὁμολογήσω διότι ἐνῶ παρέλαβε ὅπως εἴπαμε, μέσο ἐτήσιο ρυθμό αὐξήσεως τοῦ εἰσοδήματος τῆς τάξεως του 8,5% παρέδωσε γιά πρώτη φορά ἀπόλυτη μείωση τοῦ εἰσοδήματος κατά 1%, πληθωρισμό 25,6%, κι ἀπόλυτη μείωση τῶν βιομηχανικῶν ἐπενδύσεων. Δηλαδή ὄχι μονο δέν εἴχαμε νέες ἐπενδύσεις, ἀλλά καταναλώσαμε καί τίς ἀποσβέσεις καί δέν ἀποκαταστήθηκε ὁ μηχανισμός ὁ ὁποῖος εἶχε καταναλωθεῖ καί ἀποσβεθεῖ κατά τό διάστημα αὐτό. Κατά τήν περίοδο τῆς διακυβερνήσεως τῆς Χώρας ἀπό τίς Κυβερνήσεις τοῦ ΠΑΣΟΚ, ἔγινε ὀφείλουμε νά ποῦμε, μιά προσπάθεια ἐπεκτάσεώς τῶν κοινωνικῶν παροχῶν, ἡ ὁποία μέχρι ἑνός σημείου ἦταν ἀπαραίτητη, καί ὀρθῶς ἔγινε, ἀλλά ὑπερέβη τά πρέποντα ὅρια μέ συνέπεια νά ἀρχίσει πάλι ὁ πληθωρισμός νά ἀνεβαίνει, καί ἡ μέση ἐτήσια αὔξηση τοῦ εἰσοδήματος νά κυμανθεῖ κατά τήν ὀκταετία ἤ ἑπταετία τοῦ ΠΑΣΟΚ γύρω στό 1% μέ 1,5%, καί νά προκληθεῖ μείωση τῶν ἐπενδύσεων. Καί πάλι παρόλα αὐτά ὅμως, μέχρι τό τέλος τῆς διακυβερνήσεως τοῦ ΠΑΣΟΚ, παραδόθηκε στήν κυβέρνηση τῆς Νέας Δημοκρατίας, πληθωρισμός τῆς τάξεως τοῦ 15%. 'Ο πληθωρισμός ἐξάλλου μειώθηκε ἀπό τό 25,6% πού τό παρέλαβε στό 15%, καί παραδόθηκε μία σχετική αὔξηση τοῦ εἰσοδήματος γύρω στό 1 μέ 1,5% καί τέλος παραδόθηκε ἕνα πολύ μειωμένο ἔλλειμμα τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν.

Θά ἤθελα στό σημεῖο αὐτό νά προσθέσω δύο χαρακτηριστικούς ἀριθμούς γιά τό ἐξωτερικό χρέος. Διατείνονται οἱ ἄνθρωποι τῆς Νέας Δημοκρατίας ὅτι τό ΠΑΣΟΚ τριπλασίασε τό ἐξωτερικό χρέος τῆς χώρας. Πράγματι τό τριπλασίασε. Τό παρέλαβε περίπου ἑπτά δισεκατομμύρια δολλάρια καί τό ἔφτασε στό εἴκοσι ἕνα δισεκατομμύρια δολλάρια. Δέν ὁμολογοῦν ὅμως οἱ ἄνθρωποι τῆς Ν.Δ., ὅτι ἐνῶ παρέλαβαν ἐξωτερικό χρέος ἑνάμισυ δισεκατομμύρια δολλάρια μόνο (ἕνα ἄλλο οἰκονομικό ἐπίτευγμα τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς κατά τήν ἑπταετία), παρέδωσαν στήν κυβέρνηση τοῦ ΠΑΣΟΚ ἑπτά δισεκατομμύρια δολλάρια χρέος. Δηλαδή οἱ ἄνθρωποι τῆς Ν.Δ. περίπου πενταπλασίασαν τό χρέος, ἐνῶ τό ΠΑΣΟΚ τό τριπλασίασε. Δυστυχῶς οἱ ἀπόψεις αὐτές, τουλάχιστον οἱ δικές μου γύρω ἀπό τά θέματα αὐτά, ἔχουν λάβει μεγαλύτερη δημοσιότητα στό ἐξωτερικό παρά στό ἐσωτερικό, διότι βέβαια ὁ ἐλεγχόμενος ἀπό τά κόμματα τύπος ἀποφεύγει κατά κανόνα νά δημοσιεύει ἀπόψεις πού εἶναι δυσμενεῖς πρός τό κυβερνῶν κόμμα. 'Εν

ΣΥΝΤΟΜΟ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Α. ΘΑΝΟΥ

Κατάγεται ἀπό τό Πολύδροσο Παρνασσίδας τοῦ Νομοῦ Φωκίδος. Εἶναι Πανεπιστημιακός Καθηγητής, διωχθείς ἀπό τήν Κυβέρνηση Καραμανλῆ. Σπούδασε στήν Α.Σ.Ο.Ε.Ε., ἀπό ὅπου ἀπεφοίτησε τό 1955, ἐν συνεχεία δέ κατά τά ἔτη 1955-1960 εἰς τό LONDON SCHOOL OF ECONOMICS, τό Πανεπιστήμιο Mc GILL τοῦ Μοντρεάλ Καναδᾶ καί τό COLUMBIA UNIVERSITY τῆς Νέας Ὑόρκης.

Ἐδίδαξε σέ Πανεπιστήμια καί Ἀνώτατες Σχολές. Διετέλεσε Γενικός Γραμματέας τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, Ὑποδιοικητής τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδας, Ὑφυπουργός Συντονσμοῦ καί Πρόεδρος τῶν Κεντρικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Προγράμματος Οἰκονομικῆς Ἀναπτύξεως καί Εὐρωπαϊκῆς Συνεργασίας, ὡς καί Σύμβουλος Διεθνῶν Τραπεζικῶν Συγκροτημάτων. Ὑπηρέτησε στόν στρατό ὡς ἔφεδρος ἀνθυπίλαρχος. Ὁμιλεῖ τήν Ἀγγλική καί τήν Γαλλική. Εἶναι μέλος τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν ὡς καί τῆς Ἀμερικανικῆς Ἑνώσεως Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν.

πάση περιπτώσει, αὐτή τή στιγμή ἀντιμετωπίζουμε τό οἰκονομικό πρόβλημα σέ μεγαλύτερη ἔνταση. Ἐξακολουθεῖ τό οἰκονομικό σύστημα νά μή δουλεύει. Ἤ μᾶλλον, δέν ξέρουμε τί οἰκονομικό σύστημα ἔχουμε. Εἰσήχθη κάποια μορφή σοσιαλισμοῦ ἀπό τήν Ν.Δ. καί τό ΠΑΣΟΚ, καί δημιουργήθηκε σωρεῖα ὀργανισμῶν πού παρεμβαίνουν στό ἔργο τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητας τῶν ἰδιωτῶν. Ἤδη περίπου 70% τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητας ἐλέγχεται ἀπό τό κράτος, μέ τήν τραγική παραγωγικότητα τήν ὁποία ἔχει, καί βρισκόμαστε αὐτή τή στιγμή πρό μιᾶς ἐκρηκτικῆς καταστάσεως, τόσο ὅσον ἀφορᾶ τόν πληθωρισμό, ὅσο τό ἔλλειμα τοῦ ἰσοζυγίου τρεχουσῶν συναλλαγῶν, καί τό ἔλλειμα τοῦ εἰσοδήματος καί τῆς ἀπασχολήσεως. Σφάλματα ἔγιναν πάρα πολλά, καί προστέθηκαν στά σφάλματα πού εἶχε κάνει ἡ κυβέρνηση τοῦ ΠΑΣΟΚ, καινούργια ἀπό τίς κυβερνήσεις Τζαννετάκη - Ζολώτα. Οἱ κυβερνήσεις αὐτές, ὄχι μόνο μείωση δαπανῶν δέν ἔκαναν, ἀλλά τίς αὔξησαν κατά 5% περίπου. Καί ὅταν λέμε 5% περίπου, οὐσιαστικῶς ἐννοοῦμε τῆς τάξεως τῶν 150.000.000.000 καί 200.000.000.000 δραχμῶν.

Ἤδη λοιπόν αὐτή τή στιγμή ἔχουμε ἕνα οἰκονομικό σύστημα τό ὁποῖο ἔχει ἐξαπλωθεῖ ἀκόμη περισσότερο, μέ τρομερή δυσλειτουργία, μέ συνέπεια βέβαια να λειτουργεῖ μόνο ἡ παραοικονομία. Καί εὐτυχῶς πού λειτουργεῖ ἡ παραοικονομία! Θά ἤθελα στό σημεῖο αὐτό νά κάνω μιά διευκρίνηση: Κατηγοροῦν ὡς συνήθως οἱ πάντες τήν παραοικονομία. Ἡ παραοικονομία ἐφόσον εἶναι προσθετική στό εἰσόδημα, δηλαδή ἐφόσον μιά οἰκονομία ἐργάζεται μέ πλήρη δυναμικότητα καί δέν μπορεῖ νά ἱκανοποιήσει τήν ζήτηση τοῦ ἐσωτερικοῦ καί τοῦ ἐξωτερικοῦ,ι εἶναι εὐλογία γιά τήν οἰκονομία τῆς χώρας. Δυστυχῶς στή χώρα μας ἔχουμε τήν ἄλλη μορφή παραοικονομίας, ὅπου καθώς ὑποχωρεῖ ἡ ἐπίσημη οἰκονομική δραστηριότητα, ὑποκαθίσταται πλέον ἀπό τήν παραοικονομία.

Καί κατά συνέπεια δέν ἔχουμε τελική αὔξηση τοῦ εἰσοδήματος, ἀλλά ἔχουμε ἀντιθέτως μείωση τῶν ρυθμῶν αὐξήσεως τοῦ εἰσοδήματος. Γι' αὐτό ἡ παραοικονομία στή χώρα μας ἀποτελεῖ κακό, ὄχι γιατί ἡ παραοικονομία αὐτή καθεαυτή - ὅπως ἐφαρμόζεται π.χ. στήν Ἰταλία - εἶναι κακή. Λοιπόν βρισκόμαστε ὅπως εἴπαμε πρό ὅλων αὐτῶν τῶν ἀδιεξόδων, μέ ἔνταση πληθωρισμοῦ ὁ ὁποῖος θά ὑπερβεῖ ἐνδεχομένως τό 25% γιά τό τρέχον ἔτος. Ἀντιμετωπίζουμε ἕνα τρομακτικό ἔλλειμα ἰσοζυγίου τρεχουσῶν συναλλαγῶν πού σημαίνει ὅτι ἡ οἰκονομική δραστηριότητα δέν αὐξάνει καί ἐπιπλέον τρομερή ἔλλειψη ἐμπιστοσύνης πρός τή δραχμή. Οἱ περισσότεροι πού ἀσχολοῦνται μέ τά ἑλληνικά πράγ-

...Ἡ Ν.Δ. πενταπλασίασε τό ἐξωτερικό χρέος, τό ΠΑΣΟΚ τό τριπλασίασε....

ματα ἀναμένουν ὑποτίμηση. Δυστυχῶς τά κόμματα γιά λόγους πολιτικοῦ κόστους, δέν κάνουν τήν ὑποτίμηση, καί ἐπιβάλλουν στήν οἰκονομία, καθώς καί στά ἴδια τά ἄτομα τά ὁποῖα ψηφίζουν τά κόμματα αὐτά πού διοικοῦν τήν χώρα τήν τελευταία δεκαπενταετία, νέες θυσίες. Τό μεγαλύτερο πρόβλημα, ἄν θά μποροῦσε κανείς νά προβεῖ σέ ἀξιολογήσεις αὐτή τή στιγμή, εἶναι τό ταμειακό συναλλαγματικό πρόβλημα. Ἡ χώρα αὐτή τή στιγμή ἔχει ἐλεύθερα συναλλαγματικά διαθέσιμα τῆς τάξεως τῶν τριῶν μέ τριάμισυ δισεκατομμυρίων δολλαρίων. Τά περισσότερα ἀπό αὐτά δέν εἶναι ἐλεύθερα καί δέν εἶναι δυνατόν τώρα νά μποῦμε σέ λεπτομέρειες γιατί δέν εἶναι ἐλεύθερα, γιατί θά χρειαστοῦμε σελίδες πολλές - ἐν πάσῃ περιπτώσει αὐτή τή στιγμή, ἡ Ἑλλάδα ἔχει ἐλεύθερα διαθέσιμα μόνο γιά εἰσαγωγές δέκα πέντε ἕως εἴκοσι ἡμερῶν. Δηλαδή δέν ἀποκλείεται νά ἀντιμετωπίσουμε θέμα ἐξευρέσεως συναλλάγματος γιά νά ἱκανοποιήσουμε βασικές εἰσαγωγές. Λοιπόν πέραν τῶν θεσμολογικῶν, θά λέγαμε, διαρθωτικῶν προβλημάτων πού ἔχουμε ὑπό τήν μορφή τοῦ μεγάλου πληθωρισμοῦ, τῆς ἡμιαυξήσεως τοῦ εἰσοδήματος, τῆς ἔλλειψης δημιουργικῶν ἐπενδύσεων, (γιατί εἶναι ἀστεῖο νά λέμε ὅτι θά προσεκλυθοῦν ἐπενδύσεις ἀπό τό ἐξωτερικό ὅταν ἐπικρατεῖ στή χώρα διάλυση τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ καί ἐκτεταμένη διαφθορά), ἀντιμετωπίζουμε ἐπιπλέον ἕνα συνδικαλιστικό κίνημα τό ὁποῖο δέν γνωρίζει τί θέλει, καί εἶναι μονίμως ἀρνητικό. Ἄν καί μερικές φορές ὅπως στή σημερινή κατάσταση ἔχει τοῦτο δίκαιο, γιατί ἐνῶ ἡ κυβέρνηση τῆς Ν.Δ. ὑποσχέθηκε μείωση τῶν δαπανῶν καί μετά ἐπιβάρυνση τῶν Ἑλλήνων, δέν ἔκανε καμμιά μείωση δαπανῶν διότι ἐπιθυμεῖ νά διατηρήσει τό οἰκονομικό σύστημα τό ὁποῖο παρέλαβε γιά λόγους ρουσφετολογικούς, εἰς βάρος τοῦ εἰσοδήματος τῶν πολιτῶν. Δέν ἀποκλείεται νά ἔχουμε μιά μείωση εἰσοδήματος γιά τό χρόνο αὐτό, ἀπόλυτο μείωση, ὄχι αὔξηση, ἀνεξαρτήτως τό τί θά ποῦνε οἱ ἀριθμοί, τῆς τάξεως τοῦ 1%. Ἐκεῖ ἐγώ τό τοποθετῶ τό πρόβλημα. Δηλαδή γιά νά ἀνακεφαλαιώσω, τό βασικό πρόβλημα εἶναι ἡ μή λειτουργία τοῦ οἰκονομικοῦ συστήματος, ἡ ἀνυπαρξία οὐσιαστικῶς κάποιου συγκεκριμένου οἰκονομικοῦ συστήματος, τό ὁποῖο ἔχει ὡς συνέπεια νά ἐπιτείνει τά ὑπόλοιπα προβλήματα ὅπως τοῦ πληθωρισμοῦ, τῆς μειώσεως τοῦ εἰσοδήματος, καί τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν.

ΕΡ. Πιστεύετε ὅτι ἡ σημερινή Κυβέρνηση μέ τίς προγραμματικές δηλώσεις, μέ τά πρῶτα της οἰκονομικά μέτρα, ἀλλά καί μέ τήν ἐν γένει στάση της κινεῖται στήν σωστή κατεύθυνση τῆς ἀντιμετωπίσεως τῶν οἰκονομικῶν προβλημάτων καί τῆς ἀνασυγκροτήσεως τῆς οἰκονομίας μας;

Κ.Θ. Κοιτᾶξτε, δέν πιστεύω ὅτι εἶναι στό σωστό δρόμο, διότι ἡ Κυβέρνηση δέν ἔχει κανένα πρόγραμμα. Ἀντιδρᾶ στά τετελεσμένα γεγονότα κατά τρόπο περιστασιακό, καί κατά περίπτωση χωρίς νά ὑπάρχει συντονισμός στίς ἐνέργειες τῶν διαφόρων οἰκονομικῶν ὑπουργῶν, διότι δέν ὑπάρχει ἕνα γενικότερο πρόγραμμα. Τό μόνο πού τούς ἀπασχολεῖ εἶναι τό πῶς θά ἱκανοποιήσουν τίς ἀνάγκες τῶν ψηφοφόρων γιά διορισμούς, καί νά ἐξεύρουν ταμειακά διαθέσιμα γιά νά συνεχίσουν καί αὐτοί τήν μορφή σπατάλης τήν ὁποία ἔχει ἐγκαινιάσει τό ΠΑΣΟΚ. Δέν ἐπιδέχεται σοβαρά κριτική ἡ σημερινή πολιτική τῆς Κυβερνήσεως, διότι ἁπλούστατα δέν ὑπάρχει.

ΕΡ. Ὅλοι μιλοῦν γιά τό κοσμογονικό 1992. Ποιές προβλέπετε ὅτι θά εἶναι οἱ ἐπιπτώσεις τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἑνοποιήσεως γιά τήν οἰκονομία μας, τήν ἀνεξαρτησία μας καί τόν πολιτισμό μας; Θεωρεῖτε ὅτι εἶναι στόχος ἡ διασφάλιση τῆς ἰδιαιτερότητας τοῦ ἑλληνισμοῦ; Καί πῶς πρακτικά μπορεῖ νά διαφυλαχθεῖ σ' ἕνα κόσμο πού ὅλο καί περισσότερο στηρίζεται στήν ἀλληλεξάρτηση τῶν λαῶν;

...Ἐξακολουθεῖ τό οἰκονομικό σύστημα νά μή δουλεύει ἤ μᾶλλον δέν ξέρουμε τί οἰκονομικό σύστημα ἔχουμε...

Κ.Θ. Κοιτᾶξτε, ὡς συνήθως στή χώρα μας εἴμαστε οἱ ἄνθρωποι τῆς ὑπερβολῆς. Ὅσο δέ λιγότερα ξέρουμε γιά τό θέμα, τόσο περισσότερο ἀπόλυτοι εἴμαστε καί τόσο πιό ὑπερβολικοί. Συνέπεια δέ αὐτῆς τῆς στάσεως τήν ὁποία ἔχουμε κατά κανόνα οἱ περισσότεροι, εἶναι νά ὑπερβάλουμε γιά πράγματα τά ὁποῖα πρόκειται νά συμβοῦν μετά τό 1992. Εἶχα τήν εὐκαιρία στό παρελθόν, καί ἐδῶ εὐτυχῶς ἀπό ἀρκετές ἐφημερίδες, ἀλλά καί σέ συνέντευξη πού ἔδωσα σ' ἕνα ξένο σταθμό στό ἐξωτερικο, νά θέσω τό πρόβλημα καί νά ἀπαντήσω ὅπως τό βλέπω ἐγώ. Γι' αὐτό θά ἤθελα νά παραπέμψω στά συγκεκριμένα σημεῖα τά ὁποῖα ἔχω θίξει σέ μιά συνέντευξη στήν ὁποία ἔδωσα στήν ἐφημερίδα «ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΗ» στίς 4.5.1988, ὅπου ἀναφέρω ποιές θά πρέπει νά εἶναι οἱ προσδοκίες γιά τό 1992 καί ποιές θά εἶναι οἱ ἑλληνικές ἀντιδράσεις.

Ἔτσι γιά τό θέμα αὐτό γράφαμε:

Στόχοι ἑνοποιήσεως

Οἱ ἐπιδιώξεις τῆς ληφθείσης τό 1987 ἀποφάσεως γιά τήν ἑνοποίηση τοῦ οἰκονομικοῦ χώρου τῆς ΕΟΚ δύνανται νά συγκεκριμενοποιηθοῦν ὡς ἑξῆς:

1. **Κατάργηση** τῶν ὑπολοίπων δασμῶν καθώς καί τῶν ποσοστώσεων στίς ἐμπορικές συναλλαγές μεταξύ τῶν χωρῶν τῆς ΕΟΚ.
2. **Κατάργηση** τῶν διοικητικῶν ἐμποδίων στίς ἀνωτέρω συναλλαγές.
3. **Καθιέρωση** κοινῶν προτύπων (standards) γιά τά ὁμοειδῆ προϊόντα.
4. **Κατάργηση** τῶν ὑφισταμένων περιορισμῶν στίς χρηματοδοτικές συναλλαγές (τράπεζες, ἀσφαλιστικές ἑταιρεῖες, χρηματιστήριο κ.λ.π.) καί ἐλευθερία ἱδρύσεως ὑποκαταστημάτων τῶν χρηματοδοτικῶν ἱδρυμάτων σέ ὅλο τό χῶρο τῆς ΕΟΚ.
5. **Ἑνοποίηση** νομοθετικῶν καί διοικητικῶν κανονισμῶν πού διέπουν τήν ἑνοποίηση, ἀγορά καί συγχώνευση ἐπιχειρήσεων στό χῶρο τῆς ΕΟΚ.
6. **Ἐλευθερία** στήν διακίνηση τοῦ ἐπαγγελματικοῦ καί ἐργατικοῦ δυναμικοῦ τῶν χωρῶν μελῶν τῆς ΕΟΚ.
7. **Ἑνοποίηση καί ὁμοιομορφία** τῶν συντελεστῶν φόρου προστιθέμενης ἀξίας καί
8. **Ἑνοποίηση** τῆς δημοσιογραφικῆς καί νομισματικῆς πολιτικῆς τῶν χωρῶν μελῶν τῆς Κοινότητας.

Βεβαίως δέν πρέπει νά ἀναμένεται ἐπίτευξη ὅλων τῶν ἀ-

νωτέρω στόχων τῆς ἀποφανθείσης ἑνοποιήσεως τῆς ΕΟΚ. Ἰδιαίτερα κατά τή γνώμη μας, δύναται κανείς νά ἀναμένει ὅτι ὁ στόχος (1) θά ἐπιτευχθεῖ πλήρως, οἱ στόχοι (2), (3) καί (4) μερικῶς, ὁ (5) ἐλάχιστα ὅπως καί ὁ (6). Οἱ στόχοι (7) καί (8) εἶναι σχεδόν ἀδύνατον νά ἐπιτευχθοῦν ἔστω καί μερικῶς.

Οἱ λόγοι ἀδυναμίας ἐπιτεύξεως ὅλων τῶν στόχων τῆς ἑνοποίησης εἶναι ἐθνικοί, οἰκονομικοί (ἔσοδα προϋπολογισμοῦ, διαφορά στά ἐπίπεδα ἀνάπτυξης, πληθωρισμοῦ καί ἀναγκαίων ἐπιτοκίων) καί θεσμολογικοί γιά τίς χῶρες τῆς Κοινότητας. Ἐξάλλου καί τά ὄργανα τῆς Κοινότητας δέν φαίνεται νά εἶναι σέ θέση νά θεσμοθετήσουν ἐγκαίρως τά ἀπαραίτητα γιά τήν ἑνοποίηση μέτρα.

Ἀρκεῖ ἐπί τοῦ προκειμένου νά ἀναφερθεῖ κανείς ὅτι ἀπό τά 300 περίπου μέτρα πού πρέπει νά ληφθοῦν για θεσμολογική προετοιμασία τῆς ἑνοποιήσεως, ἔχουν μέχρι τώρα προετοιμασθεῖ καί ἐγκριθεῖ ἀπό τό συμβούλιο τῶν Ὑπουργῶν τῆς Κοινότητος, μόνο 70. Καλό θά εἶναι λοιπόν, νά μήν παρασυρόμαστε σέ ὑπερβολές γιά τήν ἐπέκταση τῆς ἀναμενόμενης ἑνοποιήσεως.

Ἑλληνικές ἀδυναμίες Ἄν ὅμως δέν πρέπει νά παρασυρόμαστε ἀπό τίς συνήθεις ἑλληνικές ὑπερβολές γιά τούς στόχους τῆς οἰκονομικῆς ἑνοποίησης τῆς ΕΟΚ, δέν πρέπει ὅμως καί νά ἀγνοοῦμε τόσο τό γεγονός τῆς ἐπιδιωκόμενης ἑνοποίησης, ἔστω καί σέ περιορισμένη ἔκταση, καθώς καί τίς ἀδυναμίες τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας νά παρακολουθήσει τήν ἑνοποίηση.

Οἱ ἀδυναμίες αὐτές εἶναι δυστυχῶς διαρθρωτικές καί δύσκολο νά ἀντιμετωπισθοῦν. Εἰδικότερα σημειώνουμε κατωτέρω μερικές καί ἄλλες βασικές ἀδυναμίες.

1. Τό οἰκονομικό σύστημα τῆς χώρας εἶναι ἀπό πλευρᾶς δραστηριότητας ἐλεγχόμενο ἀπό τό κράτος κατά 70%. Ἔτσι σέ ἕνα χῶρο ὅπου κυριαρχεῖ τό ἐλεύθερο οἰκονομικό σύστημα (μέ ἐξαίρεση τήν Ἱσπανία 53% καί Πορτογαλία 55%, ὅπου ἐφαρμόζεται ἤδη πολιτική ἀποκρατικοποιήσεως τῆς οἰκονομίας) ἡ Ἑλλάδα παρατάσσει τό ἀντιανταγωνιστικό - σοσιαλιστικό οἰκονομικό σύστημα.
2. Τό χρηματοδοτικό σύστημα τῆς χώρας εἶναι κατά 88% ἐλεγχόμενο ἀπό τό κράτος, οἱ δέ τράπεζες ἀπαιτοῦν γιά νά ἐπιβιώσουν διαφορά κόστους χρήματος καί ἀποδόσεως, ποσά κατά 20-25% ἀνώτερα τῶν ἄλλων τραπεζῶν τῆς Κοινότητας.
3. Ὁ πληθωρισμός ἔχει **μονιμοποιηθεῖ** σέ ἐπίπεδο 5πλάσιο ἐκείνου τῆς ΕΟΚ.
4. Τό διοικητικό σύστημα ἀδυνατεῖ πλέον νά ἐξυπηρετήσει καί τίς πλέον στοιχειώδεις συναλλακτικές ἀνάγκες.
5. Ἐκεῖ ὅμως πού τά πράγματα εἶναι ἀκόμη χειρότερα, εἶναι ἡ διάρθρωση τοῦ ἀγροτικοῦ τομέα. Ἀξίζει ἐδῶ νά ἀναφερθοῦν τά ἀκόλουθα στοιχεῖα.

...Τό 70% τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητας ἐλέγχεται ἀπό τό Κράτος...

Ὅτι τό ποσοστό τοῦ δυναμικοῦ πού ἀσχολεῖται καί ζεῖ ἀπό τήν γεωργία στήν Ἑλλάδα ἀνέρχεται στό 29% ἔναντι 5,5% τῆς Δ. Γερμανίας, 7,6 τῆς Γαλλίας, 11,2% τῆς Ἰταλίας, 2,6 τῆς Βρετανίας, 17,6% τῆς Ἱσπανίας, 4,9% τῆς Ὀλλανδίας, 23,2% τῆς Πορτογαλίας, 6,7% τῆς Δανίας, 16% τῆς Ἰρλανδίας καί 4,2% τοῦ Λουξεμβούργου.

Πῶς λοιπόν εἶναι δυνατόν μέ τήν διάρθρωση αὐτή νά ἐνταχθεῖ ἡ ἑλληνική γεωργία στήν ἑνοποιημένη ἀγορά τῆς ΕΟΚ;

Οἱ παραπάνω περιληπτικά ἀναφερθεῖσες ἀδυναμίες θεσμολογικές καί ἄλλες τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας, εἶναι πολύ σοβαρές γιά νά τίς ἀντιπαρέρχονται οἱ ὑπεύθυνοι γιά τά οἰκονομικοπολιτικά πράγματα τῆς χώρας μέ τή συνήθη τακτική τοῦ «ἔχει ὁ Θεός».

Ἄν πρόκειται ἡ Ἑλλάδα νά **μπορέσει νά ἐπιβιώσει** οἰκονομικά στήν ΕΟΚ μετά τό 1992, θά πρέπει ἀπό τώρα νά ἀναληφθεῖ σοβαρή ἐκστρατεία κατατοπισμοῦ τοῦ λαοῦ, γιά τή σημασία τῆς ἑνοποιήσεως τοῦ 1992, καθώς καί πρόγραμμα θεσμολογικῶν μεταβολῶν πού θά καταστήσει τήν παρουσία τῆς Ἑλλάδας μετά τό ἔτος αὐτό στήν ΕΟΚ ἐφικτή.

...Ὁ δημόσιος τομέας ἔχει ἐπεκταθεῖ ὄχι τόσο γιά λόγους ἰδεολογικούς, ὅσο γιά λόγους κομματικῆς πελατείας...

ΕΡ. Στήν Ἑλλάδα ὑπάρχει ἕνας τεράστιος δημόσιος τομέας πού ἐπιβαρύνει μόνιμα τήν οἰκονομία καί ἐμποδίζει τήν ἀνάπτυξη. Πῶς πιστεύετε ὅτι τό πρόβλημα αὐτό θά μπορέσει νά ξεπεραστεῖ ἄν ληφθοῦν ὑπόψη οἱ ἀντιδράσεις τῶν συνδικάτων, τῶν μικροσυντεχνιακῶν συμφερόντων, τῆς ρουσφετολογικῆς ἑλληνικῆς πραγματικότητας; Ὁ κρατικός αὐταρχισμός εἶναι λύση;

Κ.Θ. Συνήθως δημαγωγοῦν οἱ πάντες γιά το πρόβλημα τοῦ Δημοσίου Τομέα. Εἶπα καί πιό πάνω στήν πρώτη ἐρώτηση, ὅτι περίπου τό 70% τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητας τῆς χώρας ἐλέγχεται ἀπό τό κράτος. Κάτι τέτοιο θά ἦταν δυσβάστακτο καί ἄν ἀκόμα τό κράτος εἶχε κάποια μορφή ἐκ τῆς παραγωγικότητας, πολλῷ μᾶλλον πού δέν ἔχει. Διότι ἡ Ἑλλάδα θά ἀποτελέσει πλέον, ἄν συνεχίσει αὐτή ἡ κατάσταση, τό ὑπαρκτό πρόβλημα τῆς ΕΟΚ ἐξαιτίας τῆς μορφῆς τοῦ οἰκονομικοῦ της συστήματος. Τά οἰκονομικά συστήματα ὅλων τῶν Κρατῶν τῆς ΕΟΚ βαίνουν πρός ἑνοποίηση, ἀκόμα καί τῶν χωρῶν στά ὁποῖα διοικοῦν σοσιαλιστές ὅπως ἡ Ἱσπανία. Λοιπόν ἄν ἡ Ἑλλάς παραμείνει στή σημερινή μορφή τῆς συμμετοχῆς τοῦ Κράτους στήν οἰκονομική δραστηριότητα, θά ἀποτελεῖ παραφωνία καί δέν θά μπορέσει νά παρακολουθήσει τήν Κοινότητα, οὔτε καί νομοθετικῶς. Ὑπάρχει ἔντονη ἀνάγκη ἄν θέλουμε νά μείνουμε

...Ἡ Ν.Δ. δέν κάνει καμμία σοβαρή προσπάθεια, ἁπλῶς κάνει προπαγάνδα...

στήν Κοινότητα, νά ἀλλάξει τό οἰκονομικό μας σύστημα. Κάτι τέτοιο ὅμως δέν εἶναι δυνατόν, ἐπειδή ἡ δημαγωγία ἔχει κατακυριεύσει κυριολεκτικῶς τά μεγαλύτερα στρώματα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, μέ ἀποτέλεσμα νά συνεχίζεται ἡ τακτική τοῦ νά ἐπιβάλλονται θυσίες στόν ἑλληνικό λαό, χωρίς παράλληλη μείωση τοῦ Δημοσίου Τομέα. Οἱ θυσίες γίνονται αἰσθητές, ὄχι μέ τή μείωση, ἀλλά προπαντώς μέ τήν μή αὔξηση τοῦ εἰσοδήματος ὥστε νά μᾶς περνοῦν σ' αὐτόν τόν τομέα ὅλες οἱ χῶρες τῆς ΕΟΚ, ἀκόμα καί ἡ 'Ιρλανδία καί ἡ Πορτογαλία. 'Εμεῖς μετά δυσκολίας αὐξάνουμε τό εἰσόδημα μέ ἕνα (1%) ἕως δύο (2%) ἐτησίως ἐνῶ θά μπορούσαμε, ἄν οἱ οἰκονομικές δραστηριότητες ἐλέγχοντο ἀπό τόν ἰδιωτικό τομέα κατά 70%, νά ἔχουμε αὔξηση τοῦ εἰσοδήματος 4% καί 5% ἐτησίως, ὅπως εἴχαμε τό 8,5% κατά τήν περίοδο 1968-1972, ἐτησίως.

Θά πρέπει λοιπόν κάποτε κάποιοι πολιτικοί νά ἀποκτήσουν τό σθένος, καί νά ἐξηγήσουν στόν ἑλληνικό λαό ὅτι ἡ κατάσταση ἡ σημερινή, ναί μέν συντηρεῖ κάπως ἕνα εἰσοδηματικό ἐπίπεδο ἀνεκτό, ἀλλά στερεῖ ἀπό τούς "Ελληνες τήν ἁλματώδη βελτίωση τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τήν ὁποία δικαιοῦνται καί πού εἶναι ὑποχρεωμένοι νά ἀποκτήσουν ἄν πρόκειται νά συμβαδίσουν μέ τίς ἄλλες χῶρες τῆς ΕΟΚ. Λοιπόν ὁ τρόπος γιά νά ἀποκτηθεῖ αὐτό, εἶναι νά ἐξοβελισθεῖ ὁπωσδήποτε ὁ σοσιαλισμός ἀπό τήν 'Ελλάδα, νά γίνει ἀποσοσιαλιστικοποίηση. 'Ασφαλῶς κανείς πολιτικός δέν τό κάνει αὐτό στήν 'Ελλάδα, διότι ὁ δημόσιος τομέας ἔχει ἐπεκταθεῖ ὄχι τόσο γιά λόγους ἰδεολογικούς, ὅσο γιά λόγους κομματικῆς πελατείας, καί ὑπάρχει διαφθορά πολιτικῶν καί λαοῦ. Ποιός θά βρεθεῖ νά σπάσει αὐτό τό φαῦλο κύκλο καί βεβαίως νά καταψηφιστεῖ μετά μανίας στίς ἑπόμενες ἐκλογές, δέν γνωρίζω. Πάντως ἀπό τούς παλιούς πολιτικούς ἀποκλείεται αὐτό νά γίνει, καί βεβαίως θά βρίσκουν πολλά προσχήματα λ.χ. ὅτι θά ἀντιδροῦν οἱ συνδικαλιστές, ὅτι ἄν τό κάνουμε αὐτό θά εἴμαστε αὐταρχικοί (βεβαίως ἡ Θάτσερ τό ἔκανε καί δέν τήν κατηγόρησε κανείς γι' αὐτό, ὁ Γκονζάλες τό κάνει στήν 'Ισπανία καί δέν τόν ἔχει κατηγορήσει κανείς γι' αὐτό) ἀλλά βεβαίως ὅλα αὐτά λέγονται διότι οἱ πολιτικοί πού μᾶς διοικοῦν κατά βάθος ἐπιθυμοῦν νά ἐλέγχουν τόν δημόσιο τομέα. Σχεδόν τό 80% τῆς τραπεζικῆς πίστεως ἐλέγχονται ἀπό τό κόμμα πού κυβερνᾶ. Εἶναι δυνατόν ποτέ νά ἀναπτυχθεῖ ἀνταγωνιστική οἰκονομική δραστηριότητα ὅταν τά δάνεια δίνονται βάσει τῶν ὑποδείξεων τῶν Κομματαρχῶν;

Τά κόμματα θά προσπαθοῦν πάντα νά συντηροῦν τήν κατάσταση αὐτή. Γι' αὐτό καί ἡ Ν.Δ. αὐτή τή στιγμή ὡς Κυβέρνηση, ἐνῶ δηλώνει συνεχῶς καί ἀκατασχέτως ὅτι θέλει φιλελεύθερη οἰκονομία, δέν κάνει καμμιά σοβαρή, πραγματική προσπάθεια, ἁπλῶς κάνει προπαγάνδα, καί βεβαίως δέν πρόκειται οὔτε κάν σοβαρές ἰδιωτικοποιήσεις τῶν προβληματικῶν νά γίνουν.

Ἡ προοπτική λοιπόν γιά τήν οἰκονομική κατάσταση τῆς χώρας δυστυχῶς εἶναι πολύ δυσμενής. Θά συνεχίσουμε ἀγκομαχῶντας νά σερνόμαστε σέ χαμηλά ἐπίπεδα εἰσοδήματος, σέ ὑψηλά ἐπίπεδα πληθωρισμοῦ, σέ συνεχῆ ταμειακή συναλλαγματική δυσχέρεια ἡ ὁποία κάποια στιγμή μπορεῖ νά μᾶς ἀναγκάσει νά καταφύγουμε ἐπιτέλους σέ ἕνα θεσμό πού ἔχει συσταθεῖ διεθνῶς γιά νά μᾶς βοηθήσει: τό Διεθνές Νομισματικό Ταμεῖο. 'Αλλά βλέπετε καί ἐδῶ ἔχουν φροντίσει οἱ πολιτικοί νά ἀποκλείσουν τήν περίπτωση βοήθειας αὐτοῦ τοῦ θεσμοῦ πρός τή χώρα, καί εἶναι τραγικό ἕνας λαός νά ἀνέχεται πολιτικούς οἱ ὁποῖοι τόν ἀποκόπτουν ἀπό ὅλες τίς πηγές βοηθείας πού θά μποροῦσαν νά τοῦ αὐξήσουν τό εἰσόδημα. Ἡ μία βεβαίως πηγή εἶναι νά καταστραφεῖ ὅπως εἴπαμε ὁ Δημόσιος Τομέας καί χρησιμοποιῶ, τή λέξη καταστροφή, γιατί μόνο καταστροφή πρέπει νά γίνει. Καί ἄν εἶναι νά καταφύγουμε στό Διεθνές Νομισματικό Ταμεῖο, νά βροῦμε χαμηλότοκο συναλλαγματικό δάνειο μέ προϋποθέσεις οἱ ὁποῖες θά ἐξυπηρετοῦν τήν οἰκονομία. Καί τά δύο αὐτά ἀποκλείονται διότι οἱ πολιτικοί ἔχουν μπλέξει τό λαό, ὥστε νά πιστεύει ὅτι καί τά δύο τελικῶς εἶναι κακά, καί ἔτσι ὁ ἑλληνικός λαός θά στερεῖται τῆς βελτιώσεως τοῦ βιοτικοῦ του ἐπιπέδου. Βεβαίως ἀπό σφάλμα δικό του. Διότι ἐξακολουθεῖ νά πέφτει θύμα τῆς δημαγωγίας τῶν πολιτικῶν, καί ἐφ' ἧς ἐμφανισθεῖ κάποιος σοβαρός, καταψηφίζεται μετά μανίας γιατί πηγαίνει χαμένη ἡ ψῆφος. Λοιπόν μέ τήν νοοτροπία τοῦ λαοῦ, καί μέ τήν χαμηλή στάθμη τῶν πολιτικῶν οἱ ὁποῖοι ἐκλέγονται καί ἀναγκαστικῶς βέβαια γίνονται καί 'Υπουργοί, δέν πρέπει νά ἀναμένουμε καμμιά βελτίωση. 'Απεναντίας θά πρέπει νά ἀναμένουμε χειροτέρευση, καί τό σύρσιμο θά γίνει χρόνιο.

ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΤΙΣΜΟΣ

Μιά ἐξέταση τοῦ προβλήματος τοῦ Ρατσισμοῦ

τοῦ Alain de Benoist

(Μετάφραση: Γιῶργος Δημητρούλιας)

Τί εἶναι φυλή; Φυλή, μᾶς λέει ὁ Andre Lovoff, εἶναι «μιά ὁμάδα ἀπό ἄτομα ἀναπαραγώμενα μέ ἐπιγαμία πού μποροῦν νά διαφοροποιηθοῦν ἀπό ἄλλες ὁμάδες ἀπό τή συχνότητα μέ τήν ὁποία συγκεκριμένα γεννετικά - κληρονομικά στοιχεῖα ἐμφανίζονται». (Le Monde, April 24-25, 1977). Ἡ ἐρώτηση ἔχει μιά ἀρκετά ἁπλή ἀπάντηση· ἀλλά ὅταν θέλουμε νά ὁρίσουμε τόν ὅρο «ρατσισμός» τότε τό πρόβλημα εἶναι πιό δύσκολο.

Κατ' ἀρχήν, ὑπάρχει μιά αὐξανόμενη ἐπιθυμία σήμερα νά χρησιμοποιοῦμε τή λέξη «ρατσισμός» μέ μιά ἑρμηνεία ἡ ὁποία εἶναι εὐρύτατη, ἄν δέν εἶναι ἰδιαίτερα ἀσαφής. Κάποιος ἀκούει, γιά παράδειγμα, γιά ρατσισμό ἐναντίον τῶν νέων, ἐναντίον τῶν ἐργατῶν, ἐναντίον τῶν γυναικῶν· μέ λίγα λόγια, ὁ ὅρος χρησιμοποιεῖται σέ κάθε ἐκδήλωση ἐχθρότητας ἤ ἀπόρριψης πρός ὁποιοδήποτε σύνολο ἀτόμων μέ ὁποιαδήποτε κοινά χαρακτηριστικά - ἐθνικά, θρησκευτικά, οἰκονομικά, σχετικά μέ τήν ἡλικία ἤ τό φύλο καί ὁτιδήποτε ἄλλο. Αὐτή ἡ χρήση, πού τείνει νά «φυλετικοποιήσει», ὅλες τίς ἀνθρώπινες κοινότητες, φαίνεται πολύ προβληματική. Ἀποστερεῖ τόν ὅρο ἀπό τήν ἀληθινή του διάσταση καί, κατά τήν ἀποψή μας, τό μόνο πού προωθεῖ εἶναι ἡ σύγχυση.

Ὁ ρατσισμός πάντα σημαίνει τήν ἀπόρριψη τοῦ Ἄλλου, ἀλλά καί κάθε ἀπόρριψη τοῦ Ἄλλου δέν εἶναι ρατσισμός. Νομίζουμε ὅτι καλύτερα λοιπόν εἶναι νά συνεχίσουμε νά συνδέουμε τήν ἔννοια «ρατσισμός» μέ τίς ἔννοιες τῆς φυλῆς ἤ ἐθνικῶν ὁμάδων- καί ὅταν ἔχουμε ὡς σκοπό νά ὁρίσουμε τό γενικό φαινόμενο τῆς ἀπόρριψης τοῦ Ἄλλου, νά χρησιμοποιοῦμε τόν ὅρο «ἑτεροφοβία», ἤ «ξενοφοβία» μέ τόν ὁποῖο ὁ ρατσισμός μέ τήν στενή ἔννοια θά εἶχε μιά τή σχέση ἁπλοῦ περιστατικοῦ ἤ ἰδιαίτερη καί συγκεκριμένη ἐκδήλωσης.

Θά μπορούσαμε νά ποῦμε ὅτι ρατσισμός σημαίνει, σέ ἕνα ἐπίπεδο, μία ἀπορριπτική στάση ἤ αὐτόματη ἐχθρότητα, εἴτε συνοδεύεται εἴτε ὄχι ἀπό πρακτικές πού ἐναρμονίζονται μέ τήν ἐχθρότητα, πού στρέφετε ἐναντίον μιᾶς ἤ πολλῶν ξεχωριστῶν φυλῶν σάν σύνολο, ἤ ἐναντίον ἀτόμων ἀποκλειστικά ἐπειδή ἀνήκουν σέ μιά συγκεκριμένη φυλή. Θα μπορούσαμε νά ποῦμε, σέ ἕνα ἄλλο ἐπίπεδο, ὅτι ρατσισμός σημαίνει μιά θεωρία σύμφωνα μέ τήν ὁποία ἡ φυλή εἶναι ἡ οὐσιώδης ἤ ἡ κυριότερη προωθητική δύναμη στήν ἱστορία· εἶναι ἡ θεωρία σύμφωνα μέ τήν ὁποία τά σπουδαιότερα ἔργα τοῦ πολιτισμοῦ ἤ τῆς κουλτούρας μποροῦν ὅλες νά ἑρμηνευθοῦν μέ ὅρους φυλετικούς καί παράλληλα ὅλες οἱ συγκρούσεις, οἱ ὁποῖες εἶναι ἡ οὐσιώδης κινητήρια δύναμη τῆς ἱστορίας, μποροῦν νά ἐξηγηθοῦν, σέ τελική ἀνάλυση, ὡς προερχόμενες ἀπό τή φυλή, ἤ τελικά ἀπό αὐτή τήν ἰδιοσυγκρασία ἤ τήν ἀτομική συμπεριφορά πού θεωρούμενη, ἀποδίδεται στούς φυλετικούς δεσμούς.

Τά θεωρητικά καί δογματικά παρακλάδια τοῦ ρατσισμοῦ δέν συμπίπτουν ὑποχρεωτικά. Μία φυλετική θεωρία μπορεῖ, τουλάχιστον θεωρητικά, νά ἀποφύγει τή δόμηση μιᾶς φυλετικῆς ἱεραρχίας. Ἀντιστρόφως, κάποιος μπορεῖ νά υἱοθετεῖ «ρατσιστικές» ἀπόψεις χωρίς νά ἐντάσσεται σέ καμιά συνεκτικά συντεταγμένων θεωρία σχετικά μέ τήν ἔννοια της φυλῆς. Ὡστόσο, μιλῶντας ἱστορικά, ἕνας τέτοιος συνδυασμό ἔχει συχνά παραχθεῖ, εἴτε συγχρόνως, ἀπό μία συμπτωματική ταυτόχρονη ἀνάπτυξη, εἴτε διαχρονικά, ὅταν μία θεωρία φυλετικῆς ὑπεροχῆς εἶναι μιά δευτερεύουσα κατασκευή, ἕνας ἐξορθολογισμός μετά τό γεγονός μιᾶς συναισθηματικῆς παρόρμησης ἤ μιᾶς συγκεκριμένης ἐπιθυμίας, ὅπου ἡ κατασκευή ἤ ὁ ἐξορθολογισμός στήν οὐσία ὑπηρετοῦν ἕναν δικαιολογητικό ρόλο στόν λόγο.

Θά μιλήσω πρῶτα περί τῶν φυλετικῶν στάσεων. Ἀνταποκρίνονται, στή ζωή μιᾶς κοινωνίας, κατά τόν πιό κλασσικό τρόπο, σέ μιά απο-

κρυστάλλωση μιᾶς ἑτεροφοβιακῆς προκατάληψης γύρω ἀπό τή φυλή καί τά ἐθνικά ζητήματα, πού βρίσκει τήν ἔκφρασή της, στήν ξενοφοβία, στήν περιφρόνηση τοῦ Ἄλλου, σέ μία ἀνακλαστική ἐχθρότητα πρός αὐτόν, συχνά ἀναμιγμένη μέ φόβο, καί μιά γενική ὑποτίμηση - τό τελευταῖο εἶναι παράλληλο μέ μία ὑπερτίμηση τοῦ ἑαυτοῦ ἤ, πιό συγκεκριμένα, κάποιων προσωπικῶν ξεχωριστῶν γνωρισμάτων.

Μέ δεδομένη τή συχνότητα μέ τήν ὁποία συναντᾶμε, αὐτή ἡ ἀνακλαστική ἐνέργεια τῆς ἀπόρριψης τοῦ Ἄλλου πιθανότατα ἀνταποκρίνεται σέ μία ἔμφυτη προδιάθεση πού ἀποκτιέται φυλογεννητικά, δηλαδή κατά τήν πορεία της ἐξελίξεως τῶν γενεῶν. Πράγματι, μπορεῖ κάποιος νά παραδεχτεῖ ὅτι σέ μιά πρωτόγονη φυσική κατάσταση, ἡ δυσπιστία καί ἡ ἐνέργεια ἐχθρότητας πρός τόν ἄγνωστο ξένο εἶναι μία κατάσταση ἐπιβίωσης. Πολλοί συγγραφεῖς ἐξάλλου ἀρνοῦνται νά δοῦν αὐτή τήν ἀντανακλαστική ἐνέργεια ἀποκλεισμοῦ - ἤ μέ τόν ἴδιο χαρακτήρα - σάν τό φρούτο τῆς ἀμάθειας, ἀλλά μιά προτίμηση συναναστροφῆς κάποιου μέ κάποιον ἄλλον τοῦ ἴδιου εἴδους.

Ὁ ξενόφοβος ρατσισμός ἀλλά τήν βλέπουν σάν μία βιολογικά ριζωμένη προδιάθεση μέ βάση αὐτή τήν ἀντανακλαστική ἐνέργεια ἐμβολιάζεται ἀπό μία τυπικά «μονοθεϊστική» ἄποψη τῶν πραγμάτων πού συγκροτεῖται κατασκευάζοντας, σαφῶς ἤ μέ ἄλλο τρόπο μιά ἱεραρχία ἀπό ἀξίες συνδεδεμένες μέ κριτήρια τά ὁποῖα ὑποτίθεται ὅτι εἶναι ἀντικειμενικά ἐνῶ στήν πραγματικότητα εἶναι μόνο ἡ προβολή συγκεκριμένων ἀξιῶν. Αὐτή ἡ διαδικασία περιέχει τήν προαγωγή τῶν ἰδιαιτεροτήτων ἑνός σάν «ἀντικειμενικά» ἀνωτέρων, χωρίς νά συνειδητοποιεῖ ὅτι ἡ ἀνωτερότητα πού τοῦ ἀποδίδεται εἶναι μόνο ἡ προβολή ἑνός ὁλοκληρωτικά ὑποκειμενικοῦ ἰδεώδους. Ἡ ἐσφαλμένη αὐτή ἀντίληψη πηγάζει ἀπό μιά ὁλοκληρωτική ἀπουσία τῆς «αἴσθησης τοῦ διαφορετικοῦ», πού ἔχει οριστεῖ ἀπό τόν Georges Hense ὡς «ἡ ἀνικανότητα νά ἀντιληφθοῦμε τή χωροχρονική σχετικότητα τῶν βιοψυχολογικῶν δομῶν καί τῶν ψυχοκοινωνικῶν θεσμῶν».

Ὁ Alain de Benoist

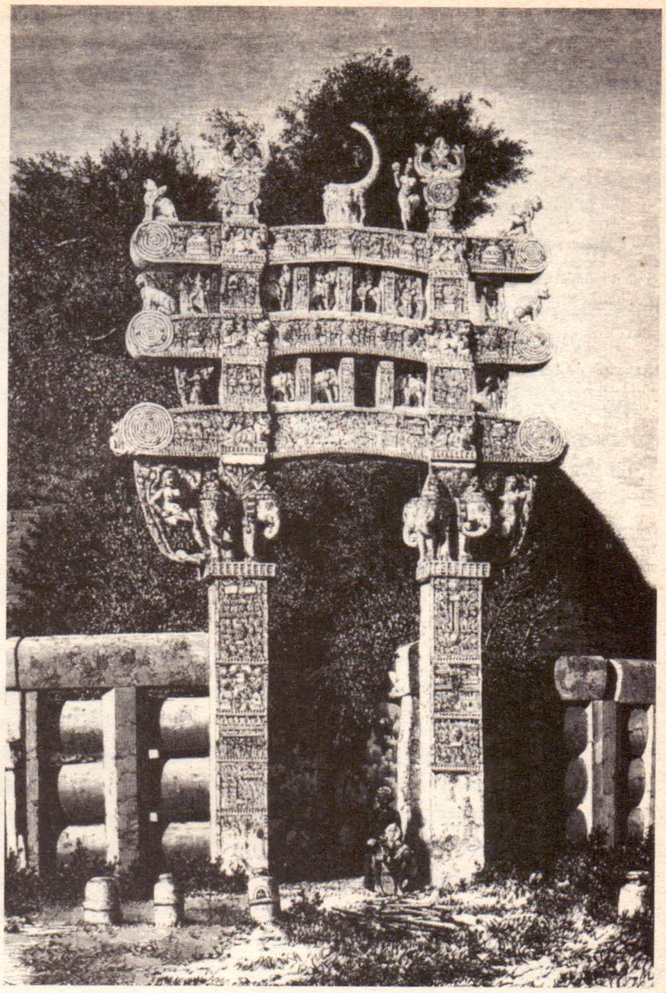
Ἔχουμε ὀνομάσει τό φαινόμενο αὐτό σάν μιά τυπικά μονοθεϊστική ἄποψη τῶν πραγμάτων. Ἡ ρατσιστική συμπεριφορά φαίνεται νά εἶναι κατευθείαν συνδεδεμένη μέ μιά ἀνεπιφύλακτη πεποίθηση ὅτι ὑπάρχει μόνο μιά Ἀλήθεια, μιά ἀλήθεια ἀπόλυτη καί μοναδική. Μιά τέτοια ἰδέα εἶναι βασικά μονοθεϊστική. Ἡ παραδοχή τῆς ἰδέας τοῦ μοναδικοῦ Θεοῦ ὡς αὐταπόδεικτης συνεπάγεται τήν ἰδέα τῆς μοναδικῆς ἀλήθειας· ἐπομένως συγκεντρώνονται οἱ ἀπαραίτητες προϋποθέσεις γιά νά δικαιολογήσουν μία ἀπόλυτη ἔλλειψη ἀνοχῆς κατευθυνόμενη ἐναντίον αὐτῶν πού δέν ξέρουν τήν ἀλήθεια, ἔχουν ἐπομένως πέσει στό λάθος - ἕνα λάθος πού εἶναι ἐπίσης ἀπόλυτο, καί ἐναντίον τῶν ὁποίων, ἄν ὑπάρξει ἀνάγκη, κάθε μέθοδος ἐξαναγκασμοῦ ἤ ἀποκλεισμοῦ μπορεῖ νά χρησιμοποιηθεῖ. Ἡ πεποίθηση ὅτι **ἕνας** κρατάει τό μονοπώλειο τῆς ἀλήθειας ἀνοίγει τήν πόρτα στίς ἱερές ἐξετάσεις καί στίς σφαγές. Ξέρουμε ὅτι ἡ Ἐκκλησία, ἡ ὁποία ἀπέχει σήμερα μόνο ἐξαιτίας τῆς σχετικῆς ἀδυναμίας τῶν μέσων πού ἔχει στή διάθεσή της, ἔχει καταφύγει σέ ὅλα αὐτά κατά τό παρελθόν. Δέν ἦταν ὁ Θεός στή Βίβλο πού ἔστειλε τόν κατακλυσμό στήν ἀνθρωπότητα γιατί αὐτή δέν διόρθωνε τά λάθη της πρός αὐτόν; Ὁ Δαυίδ ἐξάλλου πῆρε μέρος σέ γενοκτονία, ὅταν ζοῦσε μαζί μέ τόν βασιλιά τῶν Φιλισταίων, Achish. (1 Σαμουήλ 27:9). Ὁ Μωυσῆς οργάνωσε τήν καταστροφή τῶν Μωδιανιτῶν λαοῦ (Numbers 31:7). «Μέσα στήν καλωσύνη σου, κατέστρεψε ὅλους μου τούς ἐχθρούς», λέει ὁ Ἱερεμίας στόν Ἰεχωβᾶ (Ψαλμοί 138:19). Στό Δευτερονόμιο διαβάζουμε: «Ἀλλά ἀπό τίς πόλεις αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων, πού ὁ κύριος ὁ Θεός ἔδωσε γιά κληρονομιά, δέν θά μείνει ζωντανό τίποτα πού νά ἀναπνέει» (Δευτορονόμιο 20:16).

Ἐπιπλέον, διαδίδοντας τήν ἰδέα τῆς ἀπόλυτης καί μοναδικῆς ἀλή-

Τό φυλετικό μίσος εἶναι σέ μεγάλο βαθμό δημιούργημα τῶν πολυφυλετικῶν κοινωνιῶν

Οἱ ἀπόγονοι τῶν 'Αζτέκων στή Ν. 'Αμερική, ἕνα ἰνδικό τέμενος, ἡ 'Ακρόπολη: τρεῖς διαφορετικοί πολιτισμοί, τρεῖς διαφορετικές φυλετικές μορφές, πού μποροῦν καί πρέπει νά συνυπάρξουν καί νά διατηρήσουν τήν πολυμορφία τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος.

θειας, ὁ μονοθεϊσμός τείνει νά ὑποτιμήσει τόν "Αλλο, εὐνοώντας τόν Τελείως "Αλλο. Τείνει νά σβήσει τίς διαφορές μεταξύ τῶν ἀτόμων καί τῶν λαῶν, οἱ διαφορές πού ὑπάρχουν φαίνονται δευτερεύουσες γιατί εἶναι «πολύ ἀνθρώπινες». Στόν 'Ησαΐα διαβάζουμε: «"Ολα τά ἔθνη πρίν ἀπό αὐτόν ἦταν ἕνα τίποτα· καί μετρᾶνε γιά αὐτόν λιγότερο ἀπό τίποτα, καί ματαιότης» ('Ησαΐας 40:17).

Τέλος ἄς ξαναθυμηθοῦμε, μόνο γιά νά φρεσκάρουμε τή μνήμη μας, τό χαρακτηριστικό γνώρισμα τῆς βιβλικῆς παράδοσης τῶν τριῶν υἱῶν τοῦ Νῶε, 'Ιάφεθ, Σέμ καί Χάμ ἀντιστοίχως, τήν ρίζα τῶν Εὐρωπαϊκῶν, 'Ασιατικῶν καί 'Αφρικανικῶν λαῶν. Καί βρίσκουμε στή Γένεση ἕναν ἀφορισμό, κατευθυνόμενο ἀπό τόν Νῶε ἐναντίον τῆς Χαναάν, κληρονόμου τοῦ Χάμ, μαζί μέ ὁλόκληρη τή μαύρη φυλή: «Καί εἶπε "Καταραμένη ἄς εἶναι ἡ Χαναάν; δοῦλος τῶν δούλων θά εἶναι ἀνάμεσα στούς ἀδελφούς του" Καί εἶπε, "Δοξασμένος εἶναι ὁ Κύριος ὁ Θεός τοῦ Σέμ; καί ἡ Χαναάν ἄς εἶναι δοῦλος του. 'Ο Θεός θά μεγαλώσει τόν 'Ιάφεθ, πού θά κατοικήσει στίς σκηνές τοῦ Σέμ; καί ἡ Χαναάν θά εἶναι δοῦλος του"». (Γέννεσις 9:25-27). Περιττό νά ποῦμε ὅτι οἱ 'Αμερικανοί φυλετικοί διαχωριστές δέν παρέλειψαν νά χρησιμοποιήσουν αὐτό τό ἀμφιλεγόμενο ἀπόσπασμα προσπαθώντας νά δικαιολογήσουν τή δουλεία.

"Εχοντας ἀναφέρει αὐτά, εἶναι ἀκόμα καθαρό ὅτι ὁ ἐθνοκεντρισμός ἀνταποκρίνεται σέ μία φυσική τά-

ση τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος. Ὅταν ἡ συνείδηση τοῦ ἑαυτοῦ εἶναι κάτι τό διαυγές στό ἴδιο τό ὑποκείμενο, ὁ Ἄλλος γίνεται ἀντιληπτός στήν ἀρχή σάν «ἀντικείμενο» πού ἡ συνείδηση πρέπει νά ἑρμηνεύσει - ἤ νά «ἐπεξεργαστεῖ ἀποφασιστικά» - δουλεύοντας μέ στοιχεῖα ἀπό μία ἀκόμα ὑποκειμενική πηγή. Αὐτό δημιουργεῖ ἕνα μεγάλο πειρασμό στήν ἑρμηνεία τοῦ Ἄλλου νά ἀποτελέσει μιά ἡ προβολή τοῦ ἑαυτοῦ καί πού σάν ἑπόμενο βῆμα, μπορεῖ νά οδηγήσει στήν ἐπιθυμία νά ἐξαλείψει τά πάντα πού δέν συμμορφώνονται μέ τήν προβολή αὐτή.

Αὐτή ἡ τάση τῆς ἑρμηνείας τῶν ἄλλων διαμέσου τοῦ ἑαυτοῦ, εἶναι ἀκόμη περισσότερο παράλογη γιατί κάνει ἀδύνατη ὄχι μόνο τήν κατανόηση τοῦ Ἄλλου, ἀλλά ἐπίσης καί τοῦ ἑαυτοῦ - στό βαθμό πού ἕνας μπορεῖ νά εἶναι πλήρως ἐνσυνείδητος τῆς δικῆς του ταυτότητας συγκλίνοντάς τη μέ τήν ποικιλία πού βρίσκεται παντοῦ ἔξω ἀπό αὐτόν: χρειαζόμαστε τόν Ἄλλο γιά νακαταλάβουμε πῶς εἴμαστε διαφορετικοί ἀπό αὐτόν. Ἡ ἀπόρριψη τοῦ ἄλλου εἶναι ἔτσι ἐπίσης ἡ ἀπόρριψη τῆς διαλεκτικῆς διαδικασίας πού μᾶς ἐπιτρέπει τήν αὐτοδημιουργία καί τόν αὐτομετασχηματισμό ἀπό μία θετική ἀντιπαράθεση μέ τόν Ἄλλο. «Ἄν κάποιος ξεκινήσει μέ ἕναν ἐπαρκῆ βαθμό ἄγνοιας τῶν ἄλλων», σημειώνει ὁ Jules Monnerot, «τότε σίγουρα ὁ Θεός του θά εἶναι καί ὁ μοναδικός». Καί αὐτό εἶναι μᾶλλον ὁ λόγος γιά τόν ὁποῖο οἱ διεθνισμοί, τήν ἴδια στιγμή πού ὁδηγοῦν στήν ἄρνηση τῆς ταυτότητας τῶν ἄλλων, γεννοῦν ἐπίσης αὐτούς πού προωθοῦν τήν ἄγνοια τῆς δικῆς τους ἰδιαίτερης ταυτότητος.

Ἡ ἄρνηση τῆς ἀναγνώρισης τοῦ Ἄλλου συμπορεύεται μέ τήν ἄρνηση αὐτῶν πού θά προκύψουν ἀπό μία τέτοια ἀναγνώριση: - τή διαλεκτική ἐξέλιξη τῶν λαῶν καί τῶν ἀτόμων - ἀντίθετα ἀπό αὐτή τήν ἄρνηση γεννιέται μία θεωρία πού κηρύσσει τό τέλος τῆς ἱστορίας, καί διακηρύσσει στό χρόνο καί στό χῶρο ὁμοιογένεια καί τό τέλος τῆς μεταβολῆς τῶν πραγμάτων τά ὁποῖα ἀποτελοῦνται ἀπό τήν ἀνθρώπινη διαφορετικότητα.

Τέλος μποροῦμε νά προσθέσουμε, σάν ἕνα περιθωριακό στοιχεῖο στό ρατσισμό, ἕνα εἶδος μανίας μέ τήν καθαρότητα - μέ τή φυλή νά μολύνεται ἀπό κατώτερα στοιχεῖα - ἕνα εἶδος μανίας πού βρίσκεται σέ ἄλλο ἐπίπεδο σέ συγκεκριμένους οἰκολογικούς κύκλους σήμερα, καί πού τό ὁποῖο συνδέεται μέ μιά συγκεκριμένη ἔννοια τῆς φύσης: ἡ ἔλλειψη καθαρότητας εἶναι μιά παραβίαση τῆς φυσικῆς τάξης, μέ τήν ὁποία ἡ συμμόρφωση εἶναι προϋπόθεση τῆς σωτηρίας.

Σέ ἀντίθεση μέ αὐτό τό εἶδος σκέψης βρίσκεται ἡ ξεκάθαρη συνείδηση τῆς διαφορετικότητας τῆς ἀνθρωπότητας, τῆς σχετικότητας τῶν προτύπων καί τοῦ ἀνισόμετρου πλουραλισμοῦ τῶν ἀνθρωπίνων ὁμάδων. Ὅπως ὁ Robert Jaulin γράφει: «Ἡ ἐνθολογία πρέπει νά θέσει ἕνα γενικό πολιτικό ἀξίωμα ὅτι ἡ ἀνθρωπότητα ὑπάρχει "στόν πληθυντικό". Μιά τέτοια ἐθνολογία θά ξεφύγει ἔτσι ἀπό ὅλους τούς μεγάλους ἑνωτικούς μύθους, εἴτε τῆς δεξιᾶς ἤ τῆς ἀριστερᾶς. Κανένας δέν μπορεῖ νά μιλήσει γιά πλειοψηφίες ἤ μειοψηφίες ἐπειδή ἕνας πολιτισμός δέν ὁρίζεται μέ ποσοτικούς ὅρους».

Ἔρχομαι τώρα στίς φυλετικές θεωρίες. Δέν ἔχω πρόθεση νά δώσω τή παραμικρή ἱστορική ἀναφορά γιά αὐτές, καί θά περιοριστῶ νά σημειώσω μερικά κοινά χαρακτηριστικά. Τό κυριότερο αὐτῶν τῶν θεωριῶν, καί τό πιό ἀνοιχτό σέ κριτική, εἶναι ἡ ἁπλούστευση. Ἡ ἔννοια τῆς φυλῆς προέρχεται ἀπό ἕνα σύστημα ταξινόμησης δημιουργημένο ἀπό τίς φυσικές ἐπιστῆμες. Ὁ ρατσισμός εἶναι ἁπλῶς ἕνας τύπος βιολογικῆς ἁπλούστευσης πού σάν τέτοιος, ἔχει σάν συνέπεια νά μειώσει αὐτές τίς ποιότητες πού εἶναι συγκεκριμένα ἀνθρώπινες.

Εἴχαμε τήν εὐκαιρία νά δώσουμε ἔμφαση σέ αὐτό προηγουμένως: ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἕνα ζῶο, ἀλλά δέν εἶναι ἁπλῶς ἕνα ζῶο. Οἱ βιολογικοί παράγοντες παίζουν μόνο τό ρόλο τῶν δυνητικῶν προσδιοριστικῶν ὅρων στόν ἄνθρωπο· ὁρίζουν ἕνα πλαίσιο καί μιά βάση. Ἀπό ὅλα τά ζῶντα πλάσματα, ὁ ἄνθρωπος εἶναι τό μόνο πού δέν ρυθμίζεται ἀποκλειστικά ἀπό γεγονό καί μόνο ὅτι ἀνήκει σέ ἕνα συγκεκριμένο εἶδος, ἤ σέ ἐκείνη τήν ὑποκατηγορία πού λέγεται φυλή. Ἡ βιολογική συγκρότησή του δημιουργεῖ μία σειρά ἀπό δυνατότητες πού περιλαμβάνουν τίς ἐμπειρίες, ἀλλά πού δέν μποροῦν νά ἐξομοιωθοῦν μέ τήν ἐμπειρία καί οὔτε ἡ ἐμπειρία μπορεῖ νά ἐξομοιωθεῖ μέ αὐτές. Ὅσο ὁ ἄνθρωπος δέν ὑποβιβάζεται σέ αὐτή τή βιολογική συγκρότηση, τόσο ὁ ἄνθρωπος ὡς ἀνθρώπινα ἄνθρωπος εἶναι μιά δημιουργία, ὄχι τῆς φύσης, ἀλλά τοῦ πολιτισμοῦ, ὄχι τῆς βιολογίας, ἀλλά τῆς ἱστορίας.

Ἐξαιτίας αὐτοῦ, νομίζαμε ὅτι εἶναι ἀβάσιμο νά ὑποθέτουμε μιά μηχανιστική σχέση, ἁπλῆς αἰτιότητας, μεταξύ φυλῆς καί πολιτισμοῦ. Μπορεῖ κάποιος νά δεχθεῖ τήν ἄποψη τοῦ Francois Jacob πού λέει: «Ἀντίθετα μέ αὐτό πού ὑποστηρίζουν οἱ ρατσιστές, ἡ κληρονομικότητα δέν προσδιορίζει τόν πολιτισμό. Ἡ κληρονομικότητα προσδιορίζει τή δυνατότητα νά υἱοθετηθεῖ ὁ πολιτισμός». (Le Nouvel Observateur, 10 September 1973). Ἤ ἀκόμα, κάποιος μπορεῖ νά δεχθεῖ ἕνα σημεῖο πού ἀνέφερε ὁ Levi-Strauss πού ὑποστηρίζει ὅτι: «κάθε πολιτισμός διαλέγει τίς γεννετικές κλίσεις οἱ ὁποῖες τελικά ἐπιδροῦν πάνω στόν πολιτισμό πού συντέλεσε κατ' ἀρχήν στήν ἐνίσχυσή τους». (Le monde, 25 March 1971).

Χρησιμοποιώντας ὡς πηγή τήν ἀναμφισβήτητη σχέση μεταξύ τοῦ ἀνθρώπου καί τοῦ ζώου, ἡ φυλετική θεωρία συμπίπτει μέ τή γνώμη τοῦ Schopenhauer, πού εἶπε: «Τό κοινό πού ὑπάρχει μεταξύ ἀνθρώπου καί ζώου εἶναι αὐτό πού εἶναι τό κύριο, τό οὐσιῶδες στό καθένα». Μέ ἄλλα λόγια, ἡ φυλετική θεωρία εἶναι βασισμένη σέ ἕνα ἀξίωμα, πού δέν βγαίνει ἀληθινό, ὅτι ἡ ἀνθρώπινη κοινωνικότητα αὐτουποβιβάζεται

σέ ζωώδη κοινωνικότητα. Ἡ ἱστορία συνεπῶς πέφτει στό ἐπίπεδο τοῦ βιολογικοῦ ἐπιφαινόμενου. Ἡ κοινωνιολογία γίνεται ἐφηρμοσμένη ζωολογία.

Ὁ ρατσισμός, ὅπως βλέπουμε, ἀρνεῖται τή διαχωριστική γραμμή πού χαράσεται ἀπό τό μονοθεϊσμό μεταξύ τοῦ ἀνθρώπου καί τοῦ ὑπόλοιπου κόσμου - εἰδικά μέ τόν κόσμο τῶν ζώων - ἀλλά μόνο γιά νά πάει στό ἀντίθετο ἄκρο δηλαδή νά ρίξει τόν ἄνθρωπο στό ἐπίπεδο τοῦ ζώου.

Ὅταν ὁ μονοθεϊσμός θέτει μία «ἀπαγόρευση ἐναντίον τῆς βιολογικῆς ὁμοιότητας» μέ ὅλα τά ἄλλα ζῶντα πλάσματα, ὁ ρατσισμός θεωρεῖ ὅτι αὐτή ἡ ὁμοιότητα, πού εἶναι ἀρκετά πραγματική γιά νά ξεκινήσουμε, ἀλλά σχετική, λειτουργεῖ ὡς ἀπόλυτος προσδιοριστικός παράγοντας. Ὅταν ἡ μονοθεϊστική «διαχωριστική γραμμή» ἀποκόπτει τόν ἄνθρωπο ἀπό τά φυσικά χαρακτηριστικά του μέχρις τοῦ σημείου νά ἀφαιρεῖ ὁλοκληρωτικά ἀπ' αὐτόν τή βιολογική φύση του, καί καταδικάζοντας τήν ἴδια στιγμή τίς φυσικές δυνάμεις πού ἐνυπάρχουν σέ αὐτόν, ὁ ρατσισμός ἀρνεῖται τό χάσμα μεταξύ τοῦ ἀνθρώπου καί τοῦ ζώου, μέχρις τοῦ σημείου νά ἀμφιβάλλει γιά ὅλες τίς ἀποδείξεις τῆς ἀνθρώπινης ἰδιαιτερότητας, καί πρακτικά καταλήγει στό νά ὑποβιβάζει τόν ἄνθρωπο στήν κατάσταση τοῦ ἁπλοῦ ζώου.

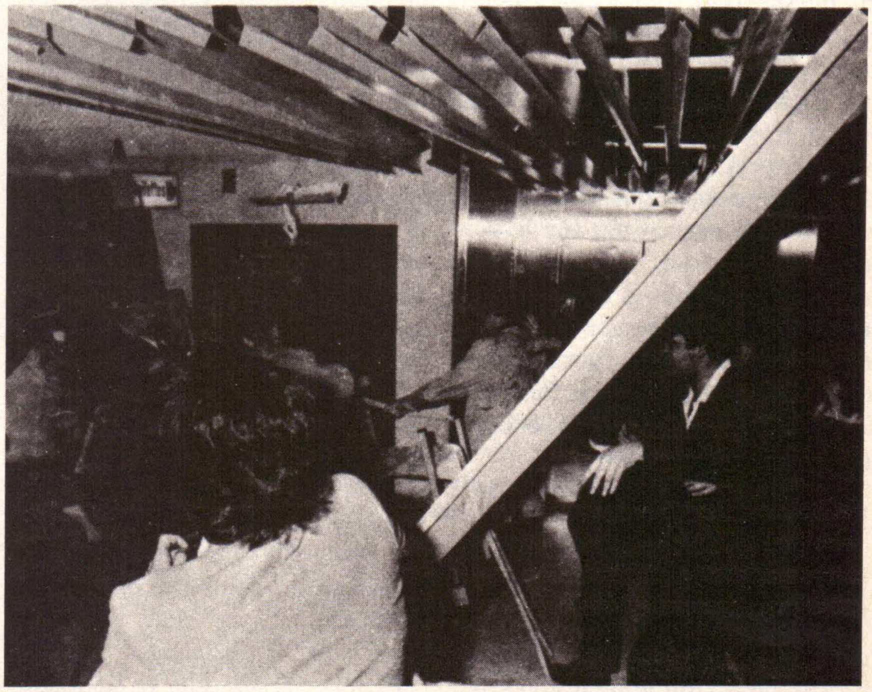
Θεωρητικά ὁ ρατσισμός διαφέρει μέ τό μονοθεϊσμό σέ αὐτό τό σημεῖο, ἀλλά τόν προσεγγίζει σέ ἄλλα ἐπίπεδα· πρῶτα ἀπό ὅλα στό ὅτι υἱοθετεῖ τή μονοδιάστατη διαβάθμιση πού ἀναφέραμε προηγουμένως, ἡ ὁποία συχνά τόν ὁδηγεῖ στό νά υἱοθετήσει ὡς δεδομένο μία ἱεραρχία ἀπό ἀνώτερες καί κατώτερες φυλές, χωριζόμενες ἀπό αὐστηρά διακριτικά. Ἐπιπλέον, ὁ ρατσισμός δέν εἶναι πολύ μακριά ἀπό ἕνα εἶδος μεταφυσικῆς ὀντολογίας πού διαλέγει μόνο δείγματα βιολογικῆς ὁμοιογένειας καί, ἀρνεῖται τή βασική σπουδαιότητα τοῦ παράγοντα τῆς ἱστορίας, τείνει νά ὑποτιμήσει ὁ,τιδήποτε μία κοινωνία δημιουργεῖ μέ τή μέθοδο τῆς ἀνανέωσης, τοῦ θεμελιακοῦ μετασχηματισμοῦ ἤ μέ τήν ἐμφάνιση νέων μορφῶν. Εἰδωμένη ἀπό αὐτή τήν προοπτική ἡ φυλή γίνεται μιά οὐσία πού εἶναι στατική. Ἡ ἱστορία, μέ ὅλες τίς μεταβολές της, δέν εἶναι τίποτε ἄλλο ἀπό μία ἀντανάκλαση τῶν ἀλληλεπιδράσεων τέτοιου εἴδους οὐσιῶν.

Τέλος, ἡ ρατσιστική θεωρία εἶναι ἕνα παράδειγμα μονομέριας. Ἔχοντας ὡς σκοπό νά ἐξηγήσει τήν μεταβολή τῆς ἱστορίας ἀποκλειστικά μέ τούς ὅρους τῆς ἐπίδρασης τῶν φυλῶν καί τῶν φυλετικῶν ἀνταγωνισμῶν, παίρνει τή θέση της μεταξύ αὐτῶν τῶν θεωριῶν πού, ἀνεπιφύλακτα ὑποστηρίζωντας τά πρωτεῖα τῆς θεωρητικῆς σκέψης, ἀξιώνουν τήν ὕπαρξη ἑνός παγκοσμίου μοντέλου μέτρησης τῶν πραγμάτων, ἑνός διεθνοῦς κλειδιοῦ ἤ «γραμματικῆς», εἴτε αὐτό εἶναι ἡ φυλή, ἡ σεξουαλικότητα, τά οἰκονομικά, τό κλῖμα ἤ ὁ,τιδήποτε ἄλλο.

Ἀπ' αὐτή τήν πλευρά, ὁ ρατσισμός εἶναι οὐσιαστικά ἀδύνατο νά διαχωριστεῖ ἀπό τόν Μαρξισμό. Ἡ μαρξιστική θεωρία ἀνάγει τά πάντα σέ ἐπίπεδο κοινωνικῆς τάξης· ἡ ρατσιστική θεωρία ἀνάγει τά πάντα σέ ἐπίπεδο φυλῆς. Ὁ μαρξισμός στοχεύει στή δυσφήμιση ἤ στήν ὁλοκληρωτική καταστροφή μιᾶς κοινωνικῆς τάξης ἤ μιᾶς ὑποτιθέμενης κοινωνικῆς τάξης· ὁ ρατσισμός στοχεύει στή καταστροφή μιᾶς φυλῆς ἤ μιᾶς ὑποτιθέμενης φυλῆς.

Στόν κλασσικό μαρξισμό ἡ ἔννοια μιᾶς «ἀντικειμενικά» ἀνώτερης τάξης ἡ ὁποία εἶναι ἀνώτερη ἀκριβῶς ἐπειδή πορεύεται μέ τήν κύρια τάση τῆς ἱστορίας μπορεῖ νά συγκριθεῖ μέ αὐτό πού σέ μιά φυλετική θεωρία εἶναι ἡ ἔννοια μιᾶς φυλῆς ἀντικειμενικά ἀνώτερης: ἡ προηγούμενη θεωρία λειτουργεῖ σέ ἕνα ἐξίσου ἀφαιρετικό ἱστορικό πλαίσιο, ἀφαιρώντας τήν φυλή καί εἰσάγοντας τήν κοινωνική τάξη ὑποκαθιστώντας μέσα στή δομή καί τήν ἀκαμψία τόν βιολογικό παράγοντα ἀπό τόν οἰκονομικό, γιά νά φτάσει σέ μιά πλήρη σύλληψη τῆς ἀνάπτυξης τῆς ἀνθρωπότητας.

(Συνεχίζεται)

Ἡ ὁμάδα τοῦ Alain de Benoist, ἡ GRECE, ἔχει δεχτεῖ συχνά τίς ρατσιστικές ἐπιθέσεις τῶν ἑβραϊκῶν ἐξτρεμιστικῶν ὀργανώσεων. Στή φωτογραφία, ἐπίθεση Ἑβραίων κομάντο στή 14η Συνδιάσκεψη τῆς GRECE, στίς 9 Δεκεμβρίου 1979. Ἡ συνδιάσκεψη εἶχε ὡς θέμα: «Τό Δικαίωμα στή Διαφορά»

Η ΑΛΩΣΗ ΤΗΣ ΤΡΙΠΟΛΙΤΣΑΣ

Γράφει ὁ Πενθεύς

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ

IV

Στίς 12 Σεπτεμβρίου ὁ καϊμακάμης, πληρεξούσιος τῶν ἄλλων ἀρχηγῶν μέσα στή κυκλωμένη πόλη, πληροφορεῖ τόν Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη ὅτι εἶναι ἕτοιμος νά προχωρήσει σέ διαπραγματεύσεις μέ τούς πολιορκητές.

Ἡ μεγάλη στιγμή ἔχει φτάσει. Ὅμως γιά μιά ἀκόμη φορά τά πάθη καί ὁ μικροκομματισμος ἐπισκιάζουν τό κοινό ὅραμα. Ἕνα μεγάλο μέρος τῶν ὁπλαρχηγῶν σέ καμμιά περίπτωση δέν ἐπιθυμεῖ νά συνδεθεῖ τό ὄνομα τοῦ Ὑψηλάντη μέ μιά τόσο σημαντική ἐπιτυχία καί δίπλα σ' αὐτούς ὑπάρχουν καί κάποιοι ἄλλοι πού προετοιμάζονται νά καταπατήσουν τήν νωπή ἀκόμη ὑπογραφή τους στό κοινό κείμενο τῆς 11ης Σεπτεμβρίου καί βλέπουν στή παρουσία τοῦ Ὑψηλάντη τό κυριότερο ἐμπόδιο γιά τήν ὑλοποίηση τῶν σχεδίων τους.

Γιά νά τόν βγάλουν μέσα ἀπό τά πόδια τους μηχανεύονται ἕνα πολύ ἔξυπνο σχέδιο. Μέ πρόφαση τόν Τουρκικό στόλο πού ἔπλεε πρός τόν Κορινθιακό κόλπο τοῦ περιγράφουν μέ τά πιό μελανά χρώματα τίς συνέπειες πού θά εἶχε γιά τήν πολιορκία τῆς πόλης μιά ἐνδεχόμενη ἀπόβαση τουρκικῶν στατευμάτων μέ προορισμό τήν Τριπολιτσά, καί τόν καλοῦν νά σταθεῖ στό ὕψος τῶν περιστάσεων.

Ὁ ἀφελής Ὑψηλάντης πείθεται δίχως δυσκολία καί τήν ἑπόμενη ἀναχωρεῖ βιαστικά γιά τήν Κορινθία ἐπί κεφαλής 1000 ἀνδρῶν, ἀφήνοντας τήν εὐθύνη τῆς πολιορκίας στά χέρια τοῦ Πετρόμπεη. Τήν ἴδια περίπου ὥρα ἀρχίζουν μέ κάθε ἐπισημότητα οἱ διαπραγματεύσεις Ἑλλήνων καί Τούρκων στόν Ἅγιο Ἀθανάσιο, στά μισά τοῦ δρόμου ἀνάμεσα στήν Τριπολιτσά καί τό Ἑλληνικό στρατόπεδο.

Ἡ ἀδιαλλαξία πού βασιλεύει καί στά δύο μέρη δέν εὐνοεῖ τόν διάλογο καί πολύ σύντομα οἱ δύο ἀντιπροσωπεῖες ἀποχωροῦν.

Τήν ἑπόμενη οἱ συνομιλίες ἐπαναλαμβάνονται σέ περισσότερο μετριοπαθείς τόνους. Οἱ Τοῦρκοι δέχονται νά ἐγκαταλείψουν τήν ἀποκλεισμένη πόλη ἀλλά ζητοῦν νά πάρουν μαζί τους τόν ὁπλισμό τους καί τήν κινητή περιουσία τους. Γιά τήν μεταφορά τῶν περιουσιῶν καί τῶν οἰκογενειῶν τους, ζητοῦν 1800 ζῶα. Ἐπί πλέον ζητοῦν ἀσφαλῆ μεταφορά ὅσων ἐπιθυμοῦν στήν Τουρκία μέ Εὐρωπαϊκά πλοῖα.

Μέ τή σειρά τους οἱ Ἕλληνες ἐπικεντρώνουν τίς ἀπαιτήσεις τους σέ ἕνα βασικό σημεῖο. Τήν καταβολή πολεμικῆς ἀποζημιώσεως γιά ὅλες τίς καταστροφές πού εἶχαν προξενηθεῖ ἀπό τούς Τούρκους στήν Πελοπόννησο. Ἡ πολεμική αὐτή ἀποζημίωση μαζί μέ τά ἔξοδα τοῦ πολέμου ξεπερνᾶ τό ποσό τῶν 50.000.000 γροσίων.

Ἀναφορικά μέ τήν ἀσφαλή ἔξοδο τῶν Τούρκων πρός τήν θάλασσα οἱ Ἕλληνες ἦσαν πρόθυμοι νά δώσουν ὁποιαδήποτε ἐγγύηση - ἀκόμη καί ὁμήρους - μέ τήν προϋπόθεση βέβαια ὅτι οἱ Τοῦρκοι θά παρέδιδαν καί τόν ὁπλισμό τους.

Ὅμως οἱ Τοῦρκοι ἐνῶ ἔχουν διάθεση νά παζαρέψουν τίς οἰκονομικές διεκδικήσεις τῶν Ἑλλήνων, ἀρνοῦνται νά παραδώσουν τόν ὁπλισμό τους. Τά παθήματα τῶν ὁμοεθνῶν τους στήν Μονεμβασιά καί στό Ναυαρίνο εἶναι πολύ πρόσφατα γιά νά ξεχαστοῦν.

Οἱ διαπραγματεύσεις πέφτουν σ' ἕνα σημεῖο νεκρό καί διακόπτονται ἄδοξα.

V

Στίς 18 Σεπτεμβρίου ὁ Ἐλμάζ Βεγή, πληρεξούσιος τοῦ Ἀλβανοῦ ἀρχηγοῦ Ἐλμπάσμπεη ἐπισκέπτεται τόν Κολοκοτρώνη μέ σκοπό τή σύναψη ξεχωριστῆς συμφωνίας.

Οἱ παρασκηνιακές ἐνέργειες τῶν Σουλιωτῶν πού θεωροῦσαν τούς Ἀλβανούς στρατιῶτες «ὁμόφρο-

νες» καί ἡ ἐπιθυμία τοῦ Κολοκοτρώνη νά ἀπαλλαγεῖ «ἀπό τήν κυριωτέρα δύναμι τῆς πόλεως» κάνουν εὔκολο τό διάλογο.

Ὁ Κολοκοτρώνης δέχεται νά ἱκανοποιήσει ὅλα τά αἰτήματα τῶν Ἀλβανῶν πού κύρια συμπυκνώνονται σέ δύο σημεῖα:

1) Στήν ἀσφαλή ἀποχώρηση τῶν Ἀλβανῶν στρατιωτῶν μέ τόν ὁπλισμό καί τίς περιουσίες τους.

2) Στό δικαίωμα τῶν Ἀλβανῶν νά πάρουν μαζί τους ὄχι μόνο τίς γυναῖκες τῶν πασάδων ἀλλά καί ἀρκετούς ἐπώνυμους μή Πελοποννησίους Τούρκους, ὅπως τόν Κεχαγιάμπεη, τόν Καϊμακάμη, τόν Καδή καί ἄλλους.

Ἡ συνάντηση Κολοκοτρώνη καί τοῦ Ἀλβανοῦ πληρεξούσιου ὄχι μόνο δέν περνᾶ ἀπαρατήρητη ἀλλά ἀπελευθερώνει τόσο μεταξύ τῶν Τούρκων ὅσο καί μεταξύ τῶν Ἑλλήνων φυγόκεντρες τάσεις.

Ἡ σχεδιαζόμενη ἀποχώρηση τῶν Ἀλβανῶν καθώς καί ἡ εὐχέριά τους νά προσφέρουν προστασία σέ ὅσους Τούρκους μποροῦσαν νά πληρώσουν δίνει τό ἔναυσμα σέ μιά ἄνευ προηγουμένου συναλλαγή. Ὅσοι Τοῦρκοι δέν μποροῦν νά πληρώσουν τά ποσά πού ζητοῦν οἱ Ἀλβανοί στρέφονται προς τούς Ἕλληνες ὁπλαρχηγούς. Δικαιολογημένα ὁ ἁπλός ἕλληνας χωρικός πού τό ὅραμά του πλιάτσικου τόν εἶχε φέρει ἔξω ἀπό τά τείχη τῆς Τριπολιτσᾶς μποροῦσε νά πιστεύει ὅτι οἱ ἀρχηγοί του πρῶτοι δέν ἔδειχναν τήν παραμικρή διάθεση νά σεβαστοῦν τίς ὑπογραφές τους κάτω ἀπό τό σχέδιο τῆς διανομῆς τῶν λαφύρων.

«Ἐνῶ συνεχίζονται οἱ διαπραγματεύσεις μέ τούς Ἀλβανούς, οἱ Ἕλληνες ἀρχηγοί χρησιμοποιούσανε τόν καιρό τους γιά νά κλείνουνε χωριστές συμφωνίες μέ τούς πλούσιους μουσουλμάνους πού τούς παραδίνανε χρήματα καί κοσμήματα, παίρνοντας των ὑπόσχεση προστασίας, πού ἐπικυρωνόταν μέ τούς ἱερώτερουςς ὅρκους. Ἡ χήρα ἑνός Σπετσιώτη καραβοκύρη, ἡ Μπουμπουλίνα, ἀπόκτησε κακή

φήμη μέ τή συμπεριφορά της σ' αὐτά τά παζάρια... Εἶχε φτάσει τώρα στό στρατόπεδο μπροστά στήν Τριπολιτσά, γιά νά πάρει μερίδιο ἀπό τήν λεία μέ τήν παράδοση τῆς πόλης. Ὁ Πετρόμπεης καί ὁ Κολοκοτρώνης τῆς ἐπιτρέψανε νά μπεῖ στήν πόλη, γιά νά πείσει τίς Τουρκάλες νά παραδώσουνε τά χρήματα καί τά κοσμήματά τους, σάν τό μοναδικό μέσο ἐξαγορᾶς τῆς ζωῆς τους καί τῆς τιμῆς τους. Στό μεταξύ οἱ Ἕλληνες ἀρχηγοί διαπραγματεύονταν μέ τούς μουσουλμάνους τῶν περιφερειῶν τους καί οἱ Μανιάτες κλείσανε χωριστή συνθήκη μέ τούς Βουρδουνιῶτες»(6).

VI

Στίς 23 Σεπτεμβρίου, προγραμματισμένη ἡμέρα τῆς ἐξόδου τῶν Ἀλβανῶν ἀπό τήν πόλη, μέσα στήν ἀποκλεισμένη Τριπολιτσά ἐπικρατεῖ χάος καί σύγχυση. Οἱ Ἀλβανοί ἔχουν ὁλοκληρώσει τίς προπαρασκευές τους καί περιμένουν τό σύνθημα τῆς ἀποχώρησης. Στό παλάτι ὁ Κεχαγιάμπεης προεδρεύει μιᾶς ἀκόμη σύσκεψης τῶν ἀρχηγῶν τῆς πόλης καί ὁ λαός στούς δρόμους ἀγωνιᾶ γιά τήν τύχη του.

Στά τείχη ή έπαγρύπνηση είναι χαλαρή καί οί στρατιῶτες άσχολοῦνται περισσότερο μέ τούς μαυραγορίτες - πού μέρα μεσημέρι - διαλαλοῦν τίς πραμάτιες τους παρά μέ τίς κινήσεις τοῦ ἐχθροῦ.

«Μερικοί Ἕλληνες στρατιῶται ἐπλησίασαν εἰς τό τεῖχος τῆς Ἀκροπόλεως μέ καλάθα ἀπό ὀπωρικά· οἱ φύλακες Τοῦρκοι ἀπό ὄρεξιν νά τ' ἀπολαύσουν, τούς ἐβοήθησαν ν' ἀνέβουν· αὐτούς ἀκολούθησαν ἄλλοι· τά ὀλίγα αὐτά παλληκάρια ἀφοῦ ἀνέβηκαν μιάν φοράν τό τεῖχος, ἔγιναν κύριοι ἑνός Πύργου ἀπό τόν ὁποῖον ἐξάπλωσαν τήν Ἑλληνική σημαίαν.

Εὐθύς ὅπου ἀπό τό Ἑλληνικόν Στρατόπεδον ἐφάνη ἡ σημαία κυματίζουσα ἐπάνω εἰς τῆς Τριπολιτσᾶς τόν Πύργον, τό ὅλον στράτευμα ὥρμησε εἰς ἔφοδον καί ἐβίασε τά τείχη ἀπ' ὅλα τά μέρη»(7).

Τό ἑλληνικό γιουρούσι ἦταν 100% αὐθόρμητο καί ἀκαθοδήγητο. Ἦταν μιά ἀπελπισμένη προσπάθεια τῶν ἀτάκτων νά προλάβουν ν' ἁρπάξουν κι αὐτοί κάτι ἀπό τά πλούτη τῶν Τούρκων πού συνέρρεαν συνεχῶς στίς τσέπες τῶν Ἀλβανῶν καί κάποιων Ἑλλήνων ὁπλαρχηγῶν. Κανείς δέν εἶχει δεῖ μέ καλό μάτι τήν ξεχωριστή συνθήκη τοῦ Κολοκοτρώνη μέ τούς Ἀλβανούς πίσω ἀπό τήν ὁποία διαισθάνονταν τήν ὕπαρξη οἰκονομικῆς συναλλαγῆς, καί κανείς πλέον δέν εἶχε τήν διάθεση νά σεβαστεῖ τίς συμφωνίες τῆς 11 Σεπτεμβρίου.

Ἡ Τριπολιτσά δέν ἄντεξε τήν ἐπίθεση. Οἱ πῦλες της παραβιάστηκαν καί οἱ Ἕλληνες ὅρμησαν ἀσυγκράτητοι μέσα στήν πόλη. Μέ τήν ἐμφάνιση τῶν Ἑλλήνων, οἱ Ἀλβανοί πού ἦσαν ἕτοιμοι νά ἐγκαταλείψουν τό Κάστρο μέ τάξη, γύρισαν πίσω καί ὀχυρώθηκαν στήν αὐλή τοῦ σεραγιοῦ ἕτοιμοι νά πουλήσουν πολύ ἀκριβά τίς ζωές τους. Μέσα σ' ἐκεῖνο τό χάος ὁ Κολοκοτρώνης μόλις τήν τελευταία στιγμή καταφέρνει ἀπειλώντας Θεούς καί δαίμονες νά ἀποτρέψει τή γενίκευση τῶν συγκρούσεων μέ τούς Ἀλβανούς καί φωνάζει στούς ἐξαγριωμένους Ἕλληνες: «Ἐάν θέλετε νά βαρέσετε τούς Ἀρβανίτες σκοτώσετε ἐμένα πρῶτα, εἰ μή καί εἶμαι ζωντανός, ὅποιος πρωτορίξη, ἐκεῖνονε πρωτοσκοτώνω πρῶτα». Τήν ὥρα πού μέ τήν παρέμβαση τοῦ Κολοκοτρώνη καί μερικῶν ἄλλων ἀρχηγῶν οἱ Ἀλβανοί φυγαδεύονται μέ τάξη, μέ πρῶτο σταθμό τά Τρίκορφα, τό στρατόπεδο τοῦ Κολοκοτρώνη, μέσα στήν πόλη τό αἷμα κυλᾶ ποτάμι. Τό μίσος τῶν Ἑλλήνων ξεσπᾶ μέ ἰδιαίτερη σκληρότητα πάνω στούς Ἑβραίους τῆς Τριπολιτσᾶς τούς ὁποίους καί κατέσφαξαν ἀδιάκριτα. Δέν ἔγινε ἐπίσης καμμιά διάκριση ἀναφορικά μέ τόν ἄμαχο πληθυσμό ὁ ὁποῖος δέχτηκε στοϊκά τήν κακή του μοίρα. Μέ πολύ δυσκολία ὁ Πετρόμπεης ἀγωνίστηκε νά κρατήσει τούς στρατιῶτες μακριά ἀπό τό παλάτι ὅπου διέτριβαν οἱ γυναῖκες τῶν πασάδων καί κάποιοι ἐπώνυμοι Τοῦρκοι σώθηκαν ἀπό τήν σφαγή τήν τελεταία στιγμή, μέ προσωπική παρέμβαση τῶν ὁπλαρχηγῶν.

Ἡ τουρκική ἀντίσταση εἶχε πλέον περιοριστεῖ σέ ἐλάχιστα σημεῖα τῆς πόλης. Στή μεγάλη Τάπια, στό Τουρκικό σχολεῖο καί σέ δύο τρία ἀκόμη σπίτια. Ὅλα τά ἄλλα σημεῖα τῆς πόλης εἶχαν περιέλθει στά χέρια τῶν Ἑλλήνων. Ὁ Τρικούπης περιγράφει μέ συγκινητική ἁπλότητα τίς ἀνεπανάληπτες σκηνές φρί-

Δημήτριος Ὑψηλάντης (1793 - 1832): Ἦταν λοχαγός τοῦ Ρωσικοῦ στρατοῦ. Τό Μάρτιο τοῦ 1821 ἔρχεται στήν Πελοπόννησο. Διεύθυνε τήν πολιορκία τῆς Τριπολιτσᾶς καί πῆρε μέρος στίς μάχες Ἀκροκορίνθου, Δερβενακίων, Μύλων καί Δερβένων.

κης πού γιά τρεῖς ἡμέρες ἔζησε ἡ πόλη.

«Ἄνδρες, γυναῖκες, παιδιά, ὅλοι ἀπέθνησκαν, ἄλλοι φονευόμενοι, ἄλλοι εἰς τάς ἀναφανείσας ἐν τῇ πόλη φλόγας ῥιπτόμενοι, καί ἄλλοι ὑπό τά καταπίπτοντα στεγάσματα καί πατώματα τῶν καιομένων οἰκιῶν καταθλιβόμενοι· ἡ δέ δίψα τῆς ἐκδικήσεως κατεσίγαζε τήν φωνήν τῆς φύσεως. Ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐν ταῖς πλατείαις, παντοῦ δέν ἠκούοντο εἰ μή μαχαιροκτυπήματα, πυροβολισμοί, πάταγοι κατεδαφιζομένων οἰκιῶν ἐν μέσω φλογῶν, φρυάγματα ὀργῆς καί γόοι θανάτου· ἐστρώθη τό ἔδαφος πτωμάτων καί οἱ περιφερόμενοι πεζοί καί ἱππεῖς δέν ἐπάτουν εἰμή ἀποθνήσκοντας ἤ ἀποθανόντας»(8).

VII

Στίς 26 Σεπτεμβρίου, μέ τήν παράδοση τῶν τούρκων στρατιωτῶν στή μεγάλη Τάπια σταμάτησε όριστικά κάθε ἀντίσταση. Ἡ ἀδυναμία ὅμως τῶν ὁπλαρχηγῶν νά ἐπιβληθοῦν πάνω στόν «ὁπλοφόρο λαό», τούς ὑποχρέωσε νά ζητήσουν τήν παρέμβαση τοῦ Ὑψηλάντη, τοῦ μοναδικοῦ ἐκείνη τήν ὥρα ἡγέτη πού ἦταν σέ θέση νά ἀποκαταστήσει τή τάξη.

Ἡ ἅλωση τῆς Τριπολιτσᾶς, ἔξω ἀπό κάθε πρόβλεψη ἄρχισε νά κάνει περισσότερο κακό παρά καλό στόν ἀγώνα. Καί δέν ἀναφερόμαστε μόνο στόν ἀρνητικό ἀντίκτυπο πού εἶχε στήν Εὐρώπη ἡ ἄσκοπη αἱματοχυσία καί ἡ πρωτοφανέρωτη λαφυραγωγία. Ἡ ἀναρχία ἁπλώθηκε παντοῦ. Ἡ δίψα γιά λάφυρα ὁδήγησε σέ ὁμαδικές λιποταξίες. Ἀπό τά Δερβένια τῆς Μεγαρίδας, ἀπό τά στρατόπεδα τοῦ Ναυπλίου καί τῆς Κορίνθου, οἱ ἄτακτοι ἐγκατέλειπαν τίς θέσεις τους παίρνοντας τό δρόμο γιά τήν Τριπολιτσά. Ἡ μανία γιά λαφυραγωγία ἦταν τέτοια πού ὅπως γράφει ὁ Τρικούπης: «Τόση δέ ἦταν ἡ ἐπισυμβᾶσα λεηλασία, ὥστε αἱ πλεῖσται τῶν οἰκιῶν ἐγυμνώθησαν καί αὐτῆς τῆς ξυλώσεώς των».

Ὁ Ὑψηλάντης ἐπέστρεψε στήν Τριπολιτσά στίς 30 Σεπτεμβρίου. Ὅμως τό κακό, εἶχε πλέον ὁλοκληρωθεῖ.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

(6) G. Finley: Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως. Τόμος Α΄ σελ. 198.
(7) The Greeks at Tripolitza - London 182.
(8) Σπ. Τρικούπης: Προαναφερόμενο ἔργο. Τόμος Β΄ σελ. 92.

ΒΑΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, Ἐκδοτική Ἀθηνῶν.
Σπ. Τρικούπη: Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως.
T. Gordon: History of the Greek Revolution, Edinburg 1832.
G. Finley: Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως Ἀθήνα 1971-3.
Ν. Μοσχόπουλος: Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως κατά τούς Τούρκους Ἱστοριογράφους, Ἀθήνα 1960.
Φ. Χρυσανθακόπουλος (Φωτάκος): Ἀπομνημονεύματα περί τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, Ἀθήνα.
Ι. Φιλίμων: Δοκίμιον Ἱστορικόν περί τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως.
Δ. Φωτιάδης: Ἡ Ἐπανάσταση τοῦ Εἰκοσιένα.
Ν. Βέης: Ἔγγραφα ἀφορῶντα εἰς τήν πολιορκίαν καί ἅλωσιν τῆς Τριπολιτσᾶς, Ἁρμονία 1901.
Διήγησις συμβάντων τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς (1770-1836), Ἀθήνα 1864.

ΑΛ. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

Μιά σεμνή ἑλληνική παρουσία

τῆς Ζωῆς Ράπτη

Σέ σύντομο καί ἀπέριττο σημείωμα, ὅπου ἡ ταπεινοφροσύνη του διαπερνάει τήν κάθε λέξη ὁ 'Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης ἀφηγεῖται τά κυριότερα περιστατικά του βίου του:

«'Εγεννήθην ἐν Σκιάθω τῇ 4 Μαρτίου 1851. 'Εβγῆκα ἀπό τό 'Ελληνικόν σχολεῖον εἰς τά 1863, ἀλλά μόνον τῷ 1867 ἐστάλην εἰς τό Γυμνάσιον Χαλκίδος, ὅπου ἤκουσα τήν Α΄ καί Β΄ τάξιν. Τήν Γ΄ ἐμαθήτευσα εἰς Πειραιᾶ, εἶτα διέκοψα τάς σπουδάς μου, κι ἔμεινα εἰς τήν πατρίδα, κατά 'Ιούλιον τοῦ 1872 ἐπῆγα εἰς τό "Αγιον "Ορος χάριν προσκυνήσεως, ὅπου ἔμεινα ὀλίγους μῆνας. Τῷ 1873 ἦλθα εἰς 'Αθήνας καί ἐφοίτησα εἰς τήν Δ΄ τοῦ Βαρβακείου. Τῷ 1874 ἐνεγράφην εἰς τήν Φιλοσοφικήν Σχολήν ὅπου ἤκουσα κατ' ἐκλογήν ὀλίγα μαθήματα φιλοσοφικά, κατ' ἰδίων δέ ἠσχολούμην εἰς τάς ξένας γλώσσας...»

Μόρφωση λειψή γεμάτη χάσματα. Τό φτωχό παιδί τοῦ παπᾶ 'Αδαμαντίου 'Εμμανουήλ ἔζησε καί μεγάλωσε τά πρῶτα ἐφηβικά του χρόνια στό πανέμορφο νησί, στήν γεννέθλια πόλη τῆς Σκιάθου καί αὐτή ἡ ἐντονότατη ἀνάμνηση τοῦ τόπου του εἶναι πού θά τόν συντροφέψει σέ ὅλη τήν ὑπόλοιπη ζωή του στήν 'Αθήνα καί θά σημαδέψει τό ἔργο του. Σ' ἕνα μικρό χαμηλό δωμάτιο τῆς αὐλῆς τοῦ Ψυρῆ, λίγο πιό πέρα στήν συνοικία τοῦ Μοναστηρίου καί στό ἐκκλησάκι τοῦ 'Αγίου 'Ελισσαίου ὅπου ὡς γνωστόν ἔψελνε, ἴσως καί λίγο πιό ψηλά στήν Δεξαμενή μέ τούς διανοούμενους τοῦ καιροῦ του, ὁ Παπαδιαμάντης ἀναθυμόταν καί νοσταλγοῦσε τή δροσερή μικρή πατρίδα.

«"Ολον τό κατάμερον ἐκεῖνο, τό καλούμενο Ξαρμένο ἦταν ἰδικόν μου. 'Η πετρώδης ἀπότομος ἀκτή μου, ἡ Πλατάνα, ὁ Μέγας Γιαλός, τό Κλῆμα, ἔβλεπε πρός τόν Κακίαν καί ἦτο ἀναπεπταμένη πρός τόν Βορράν. 'Εφαινόμην κι ἐγώ ὡς νά εἶχα μεγάλη συγγένειαν μέ τούς δύο τούτους ἀνέμους οἱ ὁποῖοι ἀνέμιζαν τά μαλλιά μου καί τά ἔκαμναν νά εἶναι σγουρά ὅπως οἱ θάμνοι, αἱ ἀγριελαῖαι, τάς ὁποίας ἐκύρτωναν μέ τό ἀκούραστο φυσημά των, τό αἰώνιον τῆς πνοῆς των φραγγέλιον.

"Ολα ἐκεῖνα ἦσαν ἰδικά μου: Οἱ λόγγοι, οἱ φάραγγες, αἱ κοιλάδες, ὅλος ὁ αἰγιαλός καί τά βουνά», γράφει ὁ Παπαδιαμάντης στό μυθιστόρημά του «"Ονειρο στό κῦμα».

Αἰώνιος νοσταλγός λοιπόν τῶν ὅσων εἶδε κι ἄκουσε στήν Σκιάθο τά χρόνια τῆς παιδικῆς καί ἐφηβικῆς του ἡλικίας. Τά χρόνια αὐτά τοῦ πρόσφεραν πολλά δῶρα: τήν ἐμπειρία τῶν ἀνθρώπων, τήν ἐμπειρία τῶν πραγμάτων, τήν ἐμπειρία τῆς παραδόσεως ἑνός συγκεκριμένου χώρου.

Οἱ ἥρωές του εἶναι οἱ ταπεινοί, κατά τό μεγαλύτερο ποσοστό τους, ἄνθρωποι τῆς στεριᾶς καί τῆς θάλασσας, οἱ ξωμάχοι, οἱ βοσκοί, οἱ ψαράδες, οἱ θαλασσομάχοι οἱ καραβοκύρηδες, οἱ παπάδες, πού λειτουργοῦν στά ἐξωκκλήσια, οἱ ξενιτεμένοι πού ἐπιστρέφουν. "Ολοι αὐτοί εἶναι κομμάτια ἀπ' τήν ψυχή του, ἀπό τό πνεῦμα του καί ὁ Παπαδιαμάντης «πονεῖ τόν πόνο τους», τόν νιώθει ἰδικό του, ὅπως μᾶς γράφει ὁ Ι.Μ. Παναγιωτόπουλος.

Στούς ἄπειρους πίνακες τῶν ἁπλῶν ἀνθρώπων, ὁ Παπαδιαμάντης ψυχογράφησε τήν ἀντίδραση τῶν ἡρώων του στά γεγονότα τῆς ζωῆς, στά μεγάλα καί στά μικρά, στόν πόνο καί στό θάνατο. 'Αληθινά, δραματικά καί πολλές φορές συγκλονιστικά. "Ηταν πράγματι ἕνας ἄριστος ψυχογράφος! Μέσα ἀπό ἀδιόρατες κινήσεις, ἀπό μορφασμούς, ἀπό σιωπές καί μισόλογα, μέσα ἀπό τούς ζωντανούς διαλόγους του ἤξερε νά δίνει ζωή καί ἀλήθεια στούς πιό καθημερινούς ἀνθρώπους.

'Ο Παπαδιαμάντης δημιουργεῖ τήν ἐντύπωση ὅτι τά ἔζησε ὅλα αὐτά γιά τά ὁποῖα γράφει ἐνῶ ἀκόμη καί μέ τήν κοινή λογική μποροῦμε νά βροῦμε ὅτι αὐτό δέν ἦταν δυνατόν. 'Υπάρχει στό ἔργο του ἕνα πλῆθος ἱστοριῶν τίς ὁποῖες δέν ἔζησε βέβαια ὁ ἴδιος ἀλλά θά πρέπει νά τίς ἄκουσε ἤ νά τίς ἔμαθε ἀπό ἄλλους σύγχρονους ἤ παλαιότερους του. "Ετσι προκύπτει μέσα στήν ἀφήγησή του ἕνα κράμα ζεστῆς ζωῆς μέ ὅλα τά συμπαραμαρτυροῦντα τῆς ἐπαρχιακῆς ζωῆς τοῦ καιροῦ του. Φτώχειες, θαλασσοπνιγμοί, συνοικέσια, γάμοι, βαφτίσια, ἔθιμα, κουτσομπολιά, νεράϊδες καί ἀερικά, θρησκευτικές ἀναβάσεις, χειμερινές περιπέτειες, ἀθῶες ψυχές ποιμένων.

Κάποιοι κριτικοί τοῦ προσέδωσαν τόν χαρακτηρισμό (καί τήν κατηγορία) τοῦ ἠθογράφου, ἐπιρροή πού ἐρχόταν ἀπό τόν Δυτικό κόσμο στά νεοελληνικά γράμματα.

"Ομως, ὁ Παπαδιαμάντης, δέν ἀκολούθησε τό παράδειγμα τοῦ Θεοτόκη καί τῶν ἠθιγραφικῶν συγγραφέων πού ἀφέθηκαν καί ἔμειναν στή στείρα καί χω-

ρίς εὐρύτητα περιγραφή τῶν πραγμάτων καί τῶν προσώπων τοῦ καιροῦ τους.

Ὁ Παπαδιαμάντης ἔμεινε ριζωμένος στόν τόπο του, ἔχοντας νιώσει τήν τάση νά στραφεῖ στό διεθνικό ἀντικείμενο πώς ἦταν ὅπως εἴπαμε αὐτή ἡ περιγραφή προσώπων καί πραγμάτων τοῦ καιροῦ του. Παρ' ὅτι αὐτή τό ἔκανε προσδίνοντας τό «ὕφος» μιᾶς καθαρά ἑλληνικῆς πραγματικότητος στά προβλήματα τοῦ σύγχρονου καί διαρκῶς ἀνελισσόμενου κόσμου μας.

Τήν ἐποχή ἐκείνη ἡ ἑλληνική ἠθογραφία εἶχε ἀνάγκη ἀπό διαπλάτυνση ἀναζητώντας ὁραματισμούς μέσα ἀπό τήν ἴδια τήν φύση της. Καί ὁ Παπαδιαμάντης ἤξερε ἀκριβῶς νά ἀποκαλύπτει στόν ἑλληνικό χῶρο μοτίβα πού μποροῦσαν νά ἀποβοῦν κείμενα μέ διεθνῆ προβολή.

Προσγειωμένος ἀπόλυτα στήν ἑλληνική γῆ ἀπ' ὅπου ξεφύτρωσαν οἱ μύθοι, οἱ παραδόσεις, οἱ Θεοί καί οἱ ἥρωες, μπόρεσε νά περιλάβει τό φυσικό αὐτό θαῦμα τῆς Ἐθνικῆς μνήμης καί νά τό συνδέσει μέ τίς δικές του ἰδέες δημιουργώντας τήν προσωπική του ἀνεπανάληπτη τεχνοτροπία πού, μοναδική στό εἶδος της, δέν δημιούργησε Σχολή.

Μέσα σ' ὅλο τό ἔργο του ἰδιαίτερη θέση ἔχει ἡ γυναίκα. Σ' αὐτή ρίχνει μέ συμπάθεια καί ἀγάπη τό βλέμμα του ἴσως γιατί ἔζησε τόν ψυχισμό της ἀπό μικρός παρακολουθώντας την στά διάφορα ζητήματα. Ὅπως λέει ἡ Ὄλγα Βότση: «Τή μελετάει ἀπό τό μικρό κορίτσι ὡς τίς σεβάσμιες γριές. Εἶναι οἱ σεμνές καί ταπεινές γυναῖκες τοῦ νησιοῦ του, πού ἡ ζωή τους εἶναι διάφανη σάν τό νερό, αὐτές πού κρατᾶνε τά ἤθη καί τήν περηφάνειά τους, οἱ μαυροφορεμένες χῆρες καί οἱ νοικοκυρές, ἄλλες εὐκατάστατες, οἱ περισσότερες φτωχές· μά εἶναι καί οἱ στρίγγλες, οἱ δαιμονισμένες, οἱ μάγισσες.

Εἶναι τό Ζερμπινιώ, τό Μπραϊνάκι, ἡ ἄρρωστη Γιάννενα, ἡ κυρά Γαλάτσαινα καί ἡ κόρη της ἡ Μυρσούδα, εἶναι οἱ μικρές χαριτωμένες κοπέλες, «τά βασανάκια» πού τραβοῦν τά ἐρωτικά βλέμματα τῶν μαθητῶν τοῦ νησιοῦ: τό Ξενιώ, τό Κουμπώ, τό Φιλιώ, τό Βελισσάρικο, τό Μαχώ, τό Πορταρίτικο, τό Τσιτσώ, τό Ραφτί, εἶναι ἡ ἰδεόληπτη ἁμαρτωλή φόνισσα στήν ὁμώνυμη νουβέλα, ὅπου ὁ συγγραφέας μπαίνει στούς λαβύρινθους μιᾶς γυναικείας βασανισμένης ψυχῆς πού θέλει νά ἀπαλλάξει τόν κόσμο ἀπό τά θηλυκά καί φωτίζει τίς σκάλες τοῦ κακοῦ πού τίς κατεβαίνει μιάμιά μέσα της ἡ ἐγκληματική τούτη γυναίκα».

Ἡ ἀγάπη πρός τή φύση καί εἰδικότερα πρός τή φύση τοῦ νησιοῦ του, τῆς Σκιάθου, εἶναι διάχυτη σέ ὅλο τό διηγηματογραφικό ἔργο του. Ἡ περιγραφή της θυμίζει μεγάλες ὧρες τῆς ποιήσεως, θυμίζει Ὅμηρο. Ἡ λαμπρότητα τῆς εἰκόνας, ἡ πυκνότητα τῆς διατυπώσεως, ἡ ἀφοπλιστική κυριολεξία, ὁ ρυθμός ἀπεικονίζεται ἀνεπανάληπτα στό διήγημά του ἡ «Γλυκοφιλοῦσα» (δημοσιευμένο στά 1894). Ἡ φύση παράφορα καί κάποτε πυρετικά καλεῖ τόν ἥρωα νά ταυτιστεῖ μαζί της. Εἶναι ἡ μυστική δύναμη πού ὀργίζεται, ἀπειλεῖ, ἀποχαλινώνεται, συντρίβει γιά νά δείξει στόν ἄνθρωπο τήν ἀδυναμία του καί τήν μικρότητά του. Ἡ θάλασσα εἶναι τό θέμα πού προτιμοῦν οἱ ρομαντικοί γιά νά δείξουν το καταστρεπτικό μεγαλεῖο τῆς φύσεως.

«Ὁ ὁρίζων εἶχε συσκοτιστεῖ ἤδη πρίν δύση ὁ ἥλιος καί οὐρανός μολύβδινος στυγνός καί ἀφεγγής ἐκκρεμᾶτο ὕπερθεν ἀγρίως μαινομένου πελάγους, ἄφωνος ἐπί βρέμοντος, ἀκίνητος ἐπί συνταραττομένου ὡς θόλος σκοτεινοῦ τζαμίου ἐπί δαπέδου ὀρχουμένων δερβισσῶν. Εἶτα κατῆλθε κατά μικρόν ἡ νύξ, συγχέουσα καί συγκαλύπτουσα διά τῆς ἀμέτρου μαυρίλας της τήν ἀταξίαν τῆς πλάσεως... καί ἕν κῦμα πελώριον φουσκωμένον, ἑωσφορικόν... ὡς νά ἐκρύπτετο ἔσω αὐτοῦ τό δαιμόνιον τοῦ μίσους, φαντάζον οἱονεί ὑγρόν κῆτος, προτεῖνον ἀφρούς ἀντί ὀδόντων λευκῶν, συνέλαβε διά πελωρίας ἁρπαγῆς τό μικρόν σκάφος». («Τό ἐνιαύσιον θῦμα» «Τά ἅπαντα» ἐκδ. Δημητράκου, Τόμος Β΄ σ. 377).

Τρίτη πηγή τῆς ἐμπνεύσεως τοῦ Παπαδιαμάντη εἶναι ἡ ἔντονη Χριστιανική του πίστη, ἡ θρησκευτικότητά του, ἡ λατρεία του πρός τήν τελετουργική Βυζαντινή παράδοση. Ἡ γοητεία τῆς Ὀρθοδοξίας μας λέει ὁ Πέτρος Γλέζος, ἡ θρησκευτικότητά τοῦ Παπαδιαμάντη δέν ἀντιβαίνουν στήν ἔντονη, στήν «παρα-

νιστική» φυσιολατρεία του γιατί ὁ Παπαδιαμάντης εἶδε *τήν φύση φωτισμένη ἀπό τή θρησκευτική του πίστη* ἰδιαίτερα μάλιστα τήν καθαρῶς ὀρθόδοξη τῶν ξωκκλησιῶν καί τῶν ἁγίων τῶν βουνῶν.

Στήν ἐποχή ἐκείνη πού ἀκόμα μετεῖχε κατά ἕνα τρόπο ἐμφανῆ στήν ἐξάρτησή της ἀπό τήν μακραίωνα δουλεία τοῦ Ἔθνους κάτω ἀπό τόν βαρβαρικό ὀθωμανικό ζυγό, ὁ Παπαδιαμάντης εἶχε πολύ σωστά ἐγκύψει στά κύρια αἴτια που ἡ ἐλευθερία τῆς πατρίδας χρώσταγε στήν ὀρθοδοξία καί γι' αὐτό τό ἔργο του σχεδόν ὅλο ἔχει τόν θρησκευτικό διαποτισμό πού καί ἡ δική του ἔμφυτη μοναστική μυστικοπάθεια πρόσθεσε στήν ὑφή τοῦ μύθου του. Μάλιστα φτάνει σέ σημεῖα νά ἐξάρει τό θρησκευτικό ἦθος μέσα στά ἁπλά πράγματα τῆς Χριστιανικῆς πίστης καί ὁρισμένες φορές νά σατυρίσει «τίς εὐπρεπεῖς ἀκρότητες τῆς ὀρθοδοξίας», ὅταν οἱ τύποι της γίνονται ὄργανο θεοληπτικῶν προλήψεων ἀπό ἀνθρώπους πού πίστευαν μέ φανατισμό, γράφει ὁ Ν. Ἀθανασιάδης.

Γυιός κληρικοῦ, ζωγράφιζε μικρός Ἁγίους καί μεγαλωμένος γενικότερα σέ κληρικό περιβάλλον συναισθάνθηκε βαθιά μέσα του τό συναίσθημα τῆς ταπεινοφροσύνης. Ἄνθισμα τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ πνεύματος μακριά ἀπό τήν ἀνατολίτικη μοιρολατρεία καί τή δυτική λογική ταπείνωση, τό αἴσθημα αὐτό χαρακτήρισε μέσα ἀπό τούς αἰῶνες τήν ἑλληνική ὀντότητα, τόν λαό μας, πού μέσα σέ τόσες καί τόσες ἀντίξοες καταστάσεις πού πέρασε στήν ἱστορία του δέν ἔχασε τήν εὐαισθησία του καί τήν ἀνθρωπιά του.

Ἀκόμη αὐτή ἡ θρησκευτικότητά του ἐξηγεῖ καί δικαιολογεῖ τόν σεμνό, τόν ἀσκητικό βίο πού μέ συνέπεια ἔζησε. Ὁ Παπαδιαμάντης — γράφει ὁ Πέτρος Χάρης — θεωρεῖ ἁμάρτημα τήν εὐζωΐα, βρίσκει θρησκευτική ἡδονή στήν στέρηση, σάν νά νηστεύει σέ ὅλη του τή ζωή γιά νά παρουσιαστεῖ καθαρότερος, μέ λιγότερες σάρκες καί λιγότερο ρύπος τήν ἡμέρα τῆς μεγάλης κρίσεως.

Αὐτό ἀκριβῶς πίστευε σάν χριστιανός ὁ Παπαδιαμάντης καί θεληματικά ἐπεδίωκε στήν τρέχουσα ὑλική ζωή του ὅσο καί στό πνευματικό ἔργο του τήν ἁπλότητα, τήν εἰλικρίνεια καί τήν ταπεινοφροσύνη. Γι' αὐτό καί παρέμεινε ἠθελημένα στήν ἐπιφανειακή μορφή τοῦ κοινωνικά, κοσμικά «ἀποτυχημένου» ἀναφέρει ὁ Πέτρος Γλέζος.

Γιά τήν γλώσσα πού χρησιμοποιεῖ ὁ Ἀλέξανδρος Παπαδιαμάντης πολλά εἰπώθηκαν καί ἀκόμα περισσότερα γράφτηκαν.

Τήν ἐποχή πού ὁ ἴδιος γράφει τό δημοτικιστικό κίνημα ἦταν στήν ἀκμή του. Ἐν τούτοις ὁ ἴδιος δέν ἔγραψε στήν δημοτική. Ἡ γλώσσα του εἶναι μιά ἰδιότυπη προσωπική γλώσσα πού παρουσιάζει ἰσχυρές ἀποκλίσεις πρός τήν καθαρεύουσα ἐξ' οὗ καί ὁ ἴδιος χαρακτηρίστηκε ἀπό τούς συγχρόνους του ὡς «καθαρευουσιάνος» καί «κυνηγήθηκε» ἀπό φανατικούς δημοτικιστές ὅπως καί πολλοί λόγιοι τῆς ἐποχῆς (ὅπως ὁ Ροΐδης καί ὁ Κάλβος) *πού ἔπεσαν θύματα τῆς νίκης τῆς δημοτικῆς πάνω στήν καθαρεύουσα*. Χαρακτηριστικά μάλιστα ὁ ἴδιος ὁ Μυριβήλης ἔκανε ἀπόπειρες τό 1910 νά μεταγλωτίσει (!) τόν Παπαδιαμάντη στήν ἑλληνική δημοτική γλῶσσα. (sic)

Παρ' ὅλα αὐτά μέχρι σήμερα χαρακτηρίζεται ὡς ἕνας ἀπό τούς αὐθεντικότερους φορεῖς τοῦ ἑλληνικοῦ ἐντέχνου λόγου (Ν. Ἀθανασιάδης). Ἡ καθαρεύουσά του εἶναι πυκνή καί χυμώδης καί τήν χαρακτηρίζουν κυρίως τά ἔξοχα ἐπίθετα πού χρησιμοποιεῖ, ἐπίθετα πού μοιάζουν ἀρχαιοπρεπῆ ἤ ἀρχαῖα ἀλλά πάντως εἶναι τά κατάλληλα.

Στή δέ χρήση τῆς γλῶσσας, εἶναι ἔντονα αἰσθητή καί ἡ ἀρχαιομάθειά του. Εἰσάγει στήν καθαρεύουσά του τύπους καί λέξεις τῆς ἀρχαίας, ζωντανεύει δέ καί καθιστᾶ οἰκεῖες στόν ἀναγνώστη αὐτές τίς λέξεις.

Ἄλλωστε δέν πρέπει νά ξεχνᾶμε ὅτι ὁ Παπαδιαμάντης στάθηκε μέσα ἀπό θέματά του ὅσο κανείς ἄλλος νεοέλληνας συγγραφέας κοντά στό Θεό καί στούς ἁπλούς ἀνθρώπους. Ἡ δέ γλώσσα ἑνός παλιότερου συγγραφέα δέν εἶναι ποτέ ὅμοια μέ τῶν νεοτέρων του. Γι' αὐτό καί τό γεγονός παραμένει ὅτι σήμερα ἴσως περισσότερο ἀπό ποτέ μπορεῖ νά διαβαστεῖ μέ εὐχαρίστηση, ἀποτελεῖ δέ μνημεῖο τῆς ἱστορίας τῆς ἑλληνικῆς λογοτεχνικῆς γλῶσσας, μητέρα τῆς σημερινῆς της ἐξέλιξης.

Ἄς μείνουμε λοιπόν στήν παραίνεση τοῦ ποιητή «Ὅπου καί νά σᾶς βρίσκει τό κακό, ἀδελφοί, ὅπου καί νά θολώνει ὁ νοῦς σας μνημονεύετε Διονύσιο Σολωμό καί μνημονεύετε Ἀλέξανδρο Παπαδιαμάντη. Ἡ μιλιά πού δέν ξέρει ἀπό Ψέμα θ' ἀναπαύσει τό πρόσωπο τοῦ μαρτυρίου μέ τό λίγο βάμμα τοῦ γλαύκου στά χείλη».

Διότι ὁ Ἀλέξανδρος Παπαδιαμάντης πέρα ἀπό τό ἔργο του ἔστησε μπροστά στά μάτια μας τό ὑψηλό κατόρθωμα τοῦ προσώπου του, τό ὑπέροχο πνευματικό του ἦθος καί τή μοναδική σεμνότητά του.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ

Ο ΑΓΩΝΑΣ ΤΗΣ ΕΟΚΑ (1955 - 1959)

Γεωργίου Γιάγκου 'Ασσιώτη, 'Εκδόσεις Κ. 'Επιφανίου, Β΄ Ἔκδοση, Λευκωσία 1990.

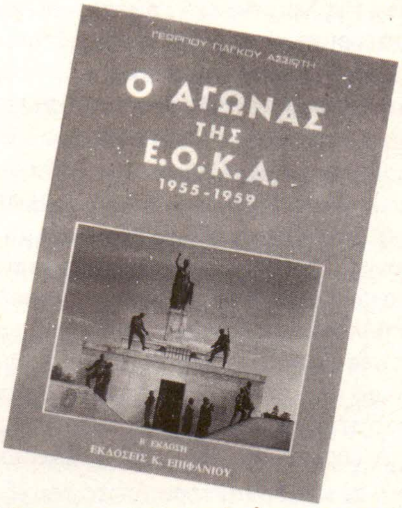
Δυστυχῶς σέ ἕνα κόσμο πού προσπαθεῖ νά ξεχάσει ὅ,τι μπορεῖ νά τοῦ θυμίσει κάποιον καλύτερο, μαχητικότερο καί γενναιότερο ἑυατό του κατέληξε νά εἶναι δύσκολο νά βρεῖς κάποια βιβλιογραφία γιά μεγάλες στιγμές τοῦ ἑλληνισμοῦ.

῾Η ἱστορία τῆς ΕΟΚΑ ἐνῶ εἶναι ἀπό τίς ἐνδοξότερες στιγμές πού ἔχει νά ἐπιδείξει ὁ σύγχρονος ἑλληνισμός, ἐνῶ εἶναι ἴσως ἡ ἱστορία τοῦ παγκοσμίως μοναδικοῦ ἀντιμπεριαλιστικοῦ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ κινήματος μέ ἐθνική καί ὄχι μαρξιστική κατεύθυνση, ἐνῶ συγκλόνισε καί συνάρπασε στήν ῾Ελλάδα καί στήν Κύπρο τήν νεολαία τῆς ἐποχῆς, εἶναι σήμερα παντελῶς ἄγνωστη, περιθωριακή καί παραγνωρισμένη.

'Αναζητᾶς στά βιβιοπωλεῖα, τά ἑλληνικά τουλάχιστον, τήν ἱστορία της, ἤ ἔστω κάποια βιβλία πού νά σέ διαφωτίζουν καί ὅλοι σηκώνουν τά χέρια ψηλά. Μά καί οἱ συγγραφεῖς πού ἔγραψαν κάτι γιά τήν ΕΟΚΑ εἶναι ἐλάχιστοι.

Κάτω ἀπ' αὐτό τό πρῖσμα τό βιβλίο τοῦ 'Ασσιώτη εἶναι μιά προσφορά στό ἑλληνικό ἀναγνωστικό κοινό, εἶναι μιά προσπάθεια βιωματικῆς καταγραφῆς τῶν ὅσων συνέβησαν τότε. Δέν εἶν..ι ἕνα ἱστορικό κειμενο μέ τήν ἔννοια τῆς ἐπιστημονικῆς ἱστορικῆς δουλειᾶς. Δέν εἶναι μεθοδικό, δέν εἶναι διεισδυτικό, δέν ἐπιχειρεῖ κἄν νά εἶναι ἀντικειμενικό. Δέν εἶναι οὔτε ἕνα κείμενο λογοτεχνικῶν ἀξιώσεων. ῾Ημιδημοσιογραφικά ὁ συγγραφέας καταγράφει μαρτυρίες καί μνῆμες ἀγωνιστῶν τῆς ΕΟΚΑ, ἐπιμένει σέ γεγονότα μέ βαθιά συναισθηματική φόρτιση, ξεπερνᾶ ἴσως ἄλλα, μέ μεγαλύτερη ἀντικειμενική ἀξία γιά τήν πορεία τοῦ ἀγῶνα.

Τό βιβλίο εἶναι μιά μαρτυρία νοσταλγική καί πονεμένη γιά τόν ἀγῶνα πού ἔγινε τότε. Θυμᾶ-

ται τά βασανιστήρια, τούς ἀπαγχονισμούς, τίς διαδηλώσεις, τούς ἡρωϊσμούς. Καί ὑπ' αὐτή τήν ἔννοια εἶναι ἕνα βιβλίο πού ξεχειλίζει ἀπό ἀνθρωπιά. Καί ἀκριβῶς ἐκεῖ βρίσκεται ἡ δύναμή του, στό ὅτι ἡ συμβολή τοῦ συγγραφέα εἶναι διεκπεραιωτική τό προσωπικό του στοιχεῖο παρενεβλήθη μόνο στήν ἐπιλογή τοῦ ὑλικοῦ ὄχι τόσο στόν τρόπο παρουσίασης καί καταγραφῆς του. ῾Η δύναμη τοῦ βιβλίου βρίσκεται στή δύναμη τῶν ἀγωνιστῶν τῆς ΕΟΚΑ.

Ἔτσι, «ὁ 'Αγώνας τῆς ΕΟΚΑ» τοῦ 'Ασσιώτη καί καλύπτει ἕνα μεγάλο κενό στήν ἐθνική βιβλιογραφία καί ταυτόχρονα συγκινεῖ, γεννᾶ σκέψεις, καί προβληματισμούς καθώς ὠμά, ξεκάθαρα, ἀνεπιτήδευτα παρουσιάζει τή δύναμη καί τή λεβεντιά ἑνός ἄλλου κόσμου, μιᾶς ἄλλης ἐποχῆς, μιᾶς ἄλλης συνειδήσεως, πού ἄν δέν ἐξαφανίστηκε, ἄν δέν εἶναι ἤδη νεκρή, εἶναι σίγουρα καταχωνιασμένη, βαριά τραυματισμένη ἀπό τόν νεοελληνικό εὐδαιμονισμό καί ἐφησυχασμό.

Κατά τά ἄλλα στό βιβλίο μέσα θά βρεῖτε βιβλιογραφία καί πραγματικά σημαντικές καί σπάνιες φωτογραφίες ἀπό τούς ἀγῶνες τῆς ΕΟΚΑ, καθώς καί ἕνα φωτογραφικό λεύκωμα τῶν ἡρώων τῆς ὀργάνωσης.

17 ΝΟΕΜΒΡΗ - ΣΥΝΩΜΟΣΙΑ

Γεωργίου Κατακουζινοῦ, ἐκδόσεις 'Ελεύθερη Σκέψις, Φεβρουάριος 1990, 'Αθήνα.

Συνήθως ὅταν κάποιος ἀκούει γιά διηγήματα στόν ἐθνικιστικό ἐκδοτικό χῶρο, αὐτόματα κουμπώνεται. Κάποιες προσπάθειες πού εἶχαν γίνει παρελθόν ὁδήγησαν σέ συγγραφικά δράματα καθ' ὅτι ἡ λογοτεχνία δέν εἶναι καί τόσο εὔκολη ὑπόθεση.

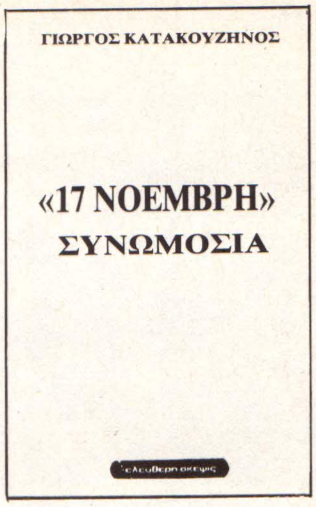
Ἔτσι, ὅταν ξεκινήσαμε νά διαβάζουμε αὐτό τό καινούργιο βιβλίο τῆς «'Ελεύθερης Σκέψης», εἴμασταν προδιατεθειμένοι γιά μιά ἀπό τίς ἀρνητικότερες κριτικές.

Τελικά τό βιβλίο αὐτό, τοῦ ἄγνωστου σέ μᾶς, Γιώργου Κατακουζινοῦ, ἦταν ἔκπληξη. Μέ ἀφορμή μιά ὑπόθεση δολοφονίας, ὁ συγγραφέας ξετυλίγει ἕνα ὁλόκληρο κουβάρι δολοπλοκιῶν καί συνωμοσιῶν ὅπου ἀνακατεύονται ἡ 17 Νοέμβρη, ἡ CIA, ἡ Μοσσάντ, ἡ ἑλληνική κυβέρνηση, ἡ ΚΥΠ καί πολλοί ἄλλοι. Ἔχοντας ὡς ἐκκίνησή του ὁρισμένες πραγματικότητες, χρησιμοποιώντας ὡς ἔμπνευσή του ὁρισμένα ρεαλιστικά στοιχεῖα, ὁ συγγραφέας πλάθει μιά ἱστορία πού θά μποροῦσε νά εἶναι μιά πιθανότητα στήν ἐξέλιξη τῆς πορείας τῆς «17 Νοέμβρη».

Ἡ περιγραφή τῶν σχέσεων ἀνάμεσα στά σκοτεινά κυκλώματα τῶν κατασκόπων, τῶν τρομοκρατῶν, τῶν πρακτόρων, τοῦ ὑποκόσμου μοιάζει ἀληθοφανής, μοιάζει πιθανή, ἴσως δέ ὁ συγγραφέας νά ἀγγίζει τήν πραγματικότητα. Ἡ πλοκή τοῦ διηγήματος, εἶναι ἀρκετά σύνθετη καί ἴσως κάποια στιγμή νά σᾶς κουράσει. Γενικά σέ κάποια φάση τό διήγημα κάνει κάποια κοιλιά, συνήθως ὅμως τά γεγονότα τρέχουν μέ τέτοια ταχύτητα πού σέ ἀναγκάζουν νά τά παρακολουθεῖς μέ τεταμένη τήν προσοχή.

Χωρίς ὁ Κατακουζινός νά εἶναι ὁ Ραιημόντ Τσαίντλερ ἤ ὁ Ζεράρ ντε Βιλιέ, κινούμενος μέσα στά ἀρκετά συντηρητικά πλαίσια τοῦ παραδοσιακοῦ ἐθνικισμοῦ, χωρίς τήν βοήθεια τοῦ ἐρωτικοῦ στοιχείου, πού συνηθίζεται σέ τέτοιου εἴδους ἱστορίες, χωρίς κἄν τό γοητευτικό στοιχεῖο τῆς σκληρῆς βίας πού συναρπάζει τούς λάτρεις τοῦ εἴδους, ὁ Κατακουζινός τά κατάφερε ἐκεῖ πού οἱ ἄλλοι ἀπέτυχαν. Μᾶς ἔδωσε μιά ἀστυνομική ἱστορία πού μπορεῖ νά σταθεῖ ἀξιοπρεπῶς καί πού πάντως ἀξίζει νά προσεχτεῖ. Σίγουρα δέ ὁ Κατακουζινός, ἄν τό θελήσει, θά παίξει ἕνα σημαντικό ρόλο στό ἀστυνομικό διήγημα στόν τόπο μας.

Μιά πρόταση πρός τόν ἐκδοτικό οἶκο γιά τή συνέχεια (ἐάν ὑπάρξει) νά υἱοθετηθεῖ τό σχῆμα ΒΙΠΕΡ γιά τίς ἐκδόσεις τέτοιου περιεχομένου.

Θά πουλήσει καλύτερα μιᾶς καί εἶναι ταυτισμένα στή συνείδηση τοῦ ἀγοραστικοῦ κοινοῦ μέ τίς ἀστυνομικές ἱστορίες.

Ἔξυπνος καί ἀρκετά διακριτικός ὁ τρόπος μέ τόν ὁποῖο περνᾶνε ὁρισμένα πολιτικοϊδεολογικά μηνύματα μέσα στό διήγημα. Ὁ Κατακουζινός ἀπέφυγε εὐφυῶς τήν παγίδα, στήν ὁποία ὅλοι οἱ ἄλλοι πέσανε, τῆς χοντροκομμένης προπαγάνδας πού τελικά εἶναι ἀντιπροπαγανδιστική γιατί προσπαθεῖ νά ἐπιβάλλει καί ὄχι νά ὑποδείξει.

Γενικά χωρίς νά εἶναι γιά βραβεῖο Νόμπελ, τό βιβλίο ἦταν ἀποκάλυψη, ἀξίζει νά προσεχτεῖ καί νά διαβαστεῖ. Εἶναι διασκεδαστικό, εὐχάριστο καί πονηρό.

Η ΦΑΣΙΖΟΥΣΑ ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ἡ περίπτωση τοῦ περιοδικοῦ «Νέον Κράτος» (1937-1941). Γεώργιος Κόκκινος, Ἐκδόσεις Παπαζήση.

Τό βιβλίο αὐτό, ὅπως δηλώνεται ἀπό τήν ἔκδοση, εἶναι «ἐπεξεργασμένη μορφή ἀντίστοιχου DEA» πού ὑποβλήθηκε στό Paris I Pantheon - Sorbonne ὑπό τή διεύθυνση τῶν καθηγητῶν Σ. 'Ασδραχά καί Ε. Γλυκατζῆ-'Αρβελέρ. Τό DEA γιά τούς ἀμύητους στά μυστικά τῆς ἀνώτατης γαλλικῆς ἐκπαίδευσης σημαίνει Diplome d' Etudes Approfondies καί εἶναι ἕνα μεταπτυχιακό δίπλωμα ἀντίστοιχο μέ τό πιό γνωστό ἀγγλικό MASTERS.

Ὁ συγγραφέας σπούδασε στή Φιλοσοφική 'Αθηνῶν, στό ἱστορικό - ἀρχαιολογικό τμῆμα καί κατόπιν προφανῶς συνέχισε τίς σπουδές του στό Παρίσι. Ἡ κ. Γλυκατζῆ-'Αρβελέρ εἶναι ἡ γνωστή Ἑλληνίδα πρύτανις τῆς Σορβόννης,

γνωστῶν σοσιαλιστικῶν καί ἐν γένει προοδευτικῶν φρονημάτων.

Βεβαίως ὑπάρχουν δύο τρόποι ν' ἀσκηθεῖ κριτική στό βιβλίο αὐτό: ὁ ἕνας ἔχει νά κάνει μέ τήν ἐπιστημονική του στάθμη, στό βαθμό πού πρόκειται γιά μιά ἐπιστημονική ἐργασία, ἔστω καί στό ἐπίπεδο τοῦ DEA. Ὁ ἄλλος εἶναι ὁ ἰδεολογικός ὅπου πιά θά κριθεῖ ἡ κατεύθυνση καί τό ἰδεολογικο ἐπιχείρημα τοῦ βιβλίου αὐτοῦ.

Σ' ἐπιστημονικό ἐπίπεδο θά εἴχαμε νά παρατηρήσουμε τό ἑξῆς: ὅτι τελικά αὐτό τό βιβλίο εἶναι σαφῶς μιά καλή ἐργασία γιά νά πάρει κάποιος τό DEA του. Ὡστόσο κομίζει «γλαῦκα εἰς Ἀθήνας». Διότι ἀφενός τό πρῶτο του μέρος εἶναι μιά ἐξαντλητική ἀπαρίθμηση τῶν ἄρθρων καί τῶν ἀρθρογράφων πού δημοσιεύτηκαν στό τεταρταυγουστιανό περιοδικό «Νέον Κράτος», στό δεύτερο μέρος ὁ συγγραφέας μᾶς ἀποκαλύπτει πράγματα τοῦ τύπου: Ὁ ἀντιφιλελευθερισμός εἶναι γιά τούς θεωρητικούς τοῦ «Νέου Κράτους», ἀτικαπιταλισμός ἀντικοινοβουλευτισμός, ἀντιατομικισμός, κριτική τῆς φιλοσοφίας τοῦ Διαφωτισμοῦ. Ἐν πάσει περιπτώσει, δέν χρειάζεται νά κάνεις μεταπτυχιακά στό Παρίσι γιά νά μάθεις αὐτό πού ξέρει ὁ κάθε ἐθνικιστής τῶν 17 ἐτῶν.

Πιό σοβαρά μιλώντας, ἡ ἐργασία τοῦ κ. Κόκκινου δέν ἔχει βάθος. Πίσω ἀπό μία κακή συγγραφική συνήθεια πού ἀρκετοί νέοι ἐπιστήμονες δυστυχῶς ἀναπαράγουν, αὐτήν τοῦ πολύπλοκου, στρυφνοῦ, δυσνόητου καί δυσπρόσιτου στόν ἀμύητο λόγου, ὁ κ. Κόκκινος μᾶς ἀποκαλύπτει πράγματα λίγο-πολύ γνωστά. Βεβαίως ἔχει ὑπέρ του ἕνα σημαντικό ἐλαφρυντικό: ὅτι τό πόνημα αὐτό δέν παύει νά εἶναι μιά φοιτητική ἐργασία πού ὡς βασικό της σκοπό ἔχει (ἄς μήν κοροϊδευόμαστε) τό ὅτι ὁ κ. Κόκκινος ἔπρεπε νά πάρει τό δίπλωμά του. Καί κατανοοῦμε τά ἀντικειμενικά ὅρια πού ὁ χρόνος κυρίως θέτει σέ τέτοιου εἴδους ἐργασίες. Ἀλλά τότε, ἡ ἔκδοση της ποιόν σκοπό ἐξυπηρετεῖ;

Στό ἐπίπεδο τῆς ἰδεολογικῆς κριτικῆς, ὁ συγγραφέας ἐπισημαίνει κάποια πράγματα τά ὁποῖο ἔχουν τή σημασία τους καί τήν ἀξία τους. Ὡστόσο εἶναι ἀρκετά δύσκολο νά ἀποδειχτεῖ, χωρίς λογικά ἅλματα, μέσα στά ἐξ ἀντικειμένου περιορισμένα πλαίσια μιᾶς φοιτητικῆς ἐργασίας, ὅτι «ὁ ἐκφασισμός τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας ἐπιχειρήθηκε ἀποκλειστικά μέ νομοθετικές ρυθμίσεις ὡς συνέπεια τῆς ἀνυπαρξίας στήν Ἑλλάδα σημαίνουσας ὁλοκληρωτικῆς ἰδεολογικῆς προβληματικῆς, ἀλλά καί κατάλληλων κοινωνικῶν δομῶν καί μαζικῶν φορέων», ἤ ὅτι ἡ «Δικτατορία εἶχε ἐξαρτημένο χαρακτήρα». Τέτοιου εἴδους παραδοχές προδίδουν ἰδεολογική προκατάληψη, ἤ στήν καλύτερη περίπτωση εἰσάγουν ἀξιολογικά στοιχεῖα στήν ἐπιστημονική μελέτη καθιστώντας την διαβλητή τουλάχιστον σ' ὅτι ἀφορᾶ στά τμήματα πού ἐμπεριέχουν δεδομένα κριτικῆς ἤ ἐπιχειροῦν νά καταλήξουν σέ κάποια συμπεράσματα.

Τελικά εἶναι λοιπόν ἄχρηστη ἡ ἔκδοση τῆς ἐργασίας αὐτῆς; Ὑπάρχει ἕνα θετικό σημεῖο: ὅτι αὐτη ἡ ἐργασία μᾶς πείθει ὅτι ἡ «Νέον Κράτος», ἦταν ἕνα ἀξιόλογο περιοδικό πού ἀξίζει νά μελετηθεῖ καί ὅτι ἴσως θά ἔπρεπε νά ἀσχοληθοῦμε περισσότερο στό μέλλον μέ τίς ἀναζητήσεις τοῦ Μαντζουράνη, τοῦ Βεζανῆ, τοῦ Κούμαρου. Θετική λοιπόν ἡ ἀναζήτηση τοῦ συγγραφέως γιατί μᾶς ὑπενθυμίζει τούς χαμένους θησαυρούς τῆς ἑλληνικῆς ἐθνικιστικῆς παράδοσης.

Ἐπικίνδυνη ἔκδοση γιά τούς ἀρχάριους καί τούς ἀμύητους καθώς προσπερνάει ὡς δεδομένα σημαντικά ζητήματα πού ἀφοροῦν στή μορφή καί στόν ἰδεολογικό χαρακτῆρα τῆς 4ης Αὐγούστου, ὅπως τό θέμα τῆς σχέσης της μέ τή Βασιλεία, τό θέμα τῆς ἐξάρτησής της ἀπό τόν ξένο παράγοντα, τό θέμα τοῦ ἄν ἐν τέλει ἦταν φασιστική ἤ ὄχι, τό θέμα τοῦ ἐσχοτολογικοῦ καί σωτηριολογικοῦ χαρακτῆρα τῆς ἰδεολογίας της, τό θέμα τοῦ τρόπου τῆς λειτουργίας τῶν ἰδεολογικῶν της μηχανισμῶν.

Ἀξίζει πάντως νά διαβαστεῖ ἀπό τούς πιό ἐνημερωμένους, δέν τό συνιστοῦμε ὡς εἰσαγωγικό βιβλίο. Καί πάντως, ὅπως καί νά ἔχει τό πράγμα, θά σᾶς κουράσει.

ΠΟΙΗΣΗ

Κοίταξα πίσω μου καί εἶδα Ἱστορία,
κοίταξα γύρω μου καί εἶδα Χάος
κοίταξα μπρός κι εἶδα τόν προορισμό μου
- εἶπα θ' ἀγωνιστῶ, θά νικήσω -
τή γέφυρα τῆς ἁμαρτίας θά διαβῶ,
θά πάω σ' ἄλλους τόπους,
γαλήνιους, ἀπ' τή φύση τους γεμίζει.

Στεφάνι ἀμάραντο, ἱερό, μέ δάφνες καμωμένο
δίχως ξένα, ἀλλότρια, περιττά καί κόκκινες
κορδέλες
- τήν Ἱστορία στή ζωή πάλι θά τήν ἐφέρω -
μέ βῆμα ὀρθό, γοργό πρός τόν προορισμό θά
βαίνω.
Κανείς μικρός καί ἄμοιρος μήν τό ξανατολμήσει
τό δρόμο στόν προορισμό ποτέ πιά νά τόν κλείσει.

*

Τάφοι καί μνήματα
βαριά - λησμονημένα
ἀλλοτινά ὅμως δοξασμένα.
Μικροί - μηδαμινοί - ἀλλότριοι
τά ἔχουνε κυκλώσει
μέ κόκκινο χιτώνιο
τά ἔχουνε λερώσει.

Ἔλαμψε φῶς - τῆς χαραυγῆς ἀχτίδα
Πέρασε μέσα ἀπ' τά πουλιά
μέσα τους τά φωτίζει
καί ὡς τούς τάφους ἔφτασε
τό φῶς ὁλόγυρα σκορπίζει
ἄφησε μόνο στή σκιά
ἄφησε στήν ἀφάνεια
τά περιττά τά βρωμερά
πού πνίγουν τήν λιακάδα.

ΖΑΧ '90

Θόρυβος - παζάρι ἑβραϊκό - ὀσμές
χρώματα ἀνακατωμένα
κι ἡ ψυχή μου ἀνάμεσα θρηνεῖ - κλαίει
σπαράζει καί ἀπαιτεῖ
γαλήνη - τάξη - ὁμοχρωμία
ἰδανικά - ἀλλοτινά ὡραῖα
τώρα παραπεταμένα
Κι ἡ ψυχή ὀργίζεται - σπάει
σεισμός, θολά καί μαύρα ὁλόγυρά μου
Τώρα ὅμως γαλανός ὁ οὐρανός
πράσινη ἡ φύση ὅλη
κι ὁ ἥλιος σταθερός - κίτρινος καί χαρωπός
τίποτε τό περιττό
τίποτε τό περίσσιο.

ΖΑΧ '90

ΣΕΙΣ...ΕΙΔΗΣΕΙΣ...ΕΙΔΗΣΕΙΣ...ΕΙΔΗΣΕΙΣ...ΕΙΔΗΣΕΙΣ...ΕΙΔΗΣ

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

• ΕΓΙΝΕ στή Νίκαια το συνέδριο τοῦ Γαλλικοῦ Ἐθνικοῦ Μετώπου. Ὡς ἀναμενόταν, πρόεδρος τοῦ Ἐθνικοῦ Μετώπου ἐπανεξελέγη ὁ Jean - Marie Le Pen, ὁ ὁποῖος στήν προγραμματική του ὁμιλία δήλωσε ὅτι μέσα στά ἀμέσως ἑπόμενα χρόνια τό κόμμα του θά παίξει ἕνα σημαντικό κυβερνητικό ρόλο. Τοῦ λόγου τό ἀληθές ἐπιβεβαιώνεται καί ἀπό τό γεγονός τῆς ἀναδιπλώσεως τῆς φιλελεύθερης δεξιᾶς στό θέμα τῆς πολιτικῆς ἀπέναντι στούς μετανάστες. Ἤδη ξεκίνησε ἕνας διάλογος στούς κυβερνητικούς κόλπους γιά λήψη μέτρων πού θά περιορίζουν τή μετανάστευση καθώς καί τά κοινωνικά προνόμια τῶν παρανόμων μεταναστῶν.

• ΤΕΛΕΙΩΣΕ τό πιό ἐπεισοδιακό συνέδριο στήν ἱστορία του MSI. Τό συνέδριο κέρδισε μέ ὁριακή πλειοψηφία ὁ Pino Rauti. Ὁ Rauti ἀντιπροσώπευε μιά συμμαχία ἀρκετά ἑτερόκλητη ὀφείλουμε νά παρατηρήσουμε, ὅλων τῶν παλιῶν παραγόντων καί στελεχῶν τοῦ MSI. Ὁ Gianfranco Fini, τέως γενικός γραμματέας τοῦ κινήματος, ἔχασε γιά λίγους ψήφους καί ἀπεσύρθη στά γραφεῖα τοῦ περιοδικοῦ πού ἐλέγχεται ἀπό τήν ὁμάδα του. Κατά τή διάρκεια τοῦ συνεδρίου δέν ἔλειψαν θλιβερά ἐπεισόδια σημαντικῆς ἐκτάσεως, ἐνῶ ἡ μετάβαση ἀπό τή μία κατάσταση στήν ἄλλη μόνο ὁμαλή δέν ἦταν. Μέ τά δεδομένα αὐτά, πού μαρτυροῦν κάθετη ρήξη ἀνάμεσα στίς δύο πιό σημαντικές τάσεις τοῦ κινήματος, τό μέλλον γιά τόν ἰταλικό ἐθνικισμό προβλέπεται δυσοίωνο.

• ΟΧΙ ὅμως πιό δυσοίωνο ἀπ' ὅτι προβλέπεται γιά τόν ἱσπανικό. Στίς Εὐρωεκλογές, ἡ συσπειρωμένη ἐθνική δεξιά, δηλ. τό Ἱσπανικο Ἐθνικό Μέτωπο, οἱ καθολικοί, οἱ φαλαγγίτες, οἱ μοναρχικοί, καί ἀνεξάρτητες προσωπικότητες ἀπέσπασαν μόλις τό 0,2% τῶν ψήφων. Ἡ συγκόλληση αὐτή εἶχε ἐπιτευχθεῖ χάρις σέ μία «ἰμπεριαλιστική» παρέμβαση τοῦ Le Pen πού ὑπολόγιζε πολύ στήν Ἱσπανία γιά τήν ἐνίσχυση τῆς Εὐρωπαϊκῆς Δεξιᾶς. Στή συνέχεια ξέσπασε μιά ἰσχυρή κρίση στό ἐσωτερικό τοῦ Frente Naconal, πού δέν τοῦ ἐπέτρεψε νά συμμετάσχει στίς ἐκλογές τοῦ Νοεμβρίου. Ἡ συνέχεια θά γραφτεῖ στό προσεχές συνέδριο τοῦ κόμματος, ὅπου οἱ ἀνανεωτικές δυνάμεις τῆς νεολαίας καί ὄχι μόνο, θά ἀναμετρηθοῦν μέ τόν ἀποστεωμένο καθολικό δογματισμό τῆς φρανκικῆς διοικήσεως.

• ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ καί ἐλεύθερες ἐκλογές εἴχαμε στήν Ἀνατολική Γερμανία. Ὄχι ὅμως καί τόσο πολύ. Στό κάτω-κάτω ὅλοι ἀνησυχοῦν γιά τήν ἀναβίωση τοῦ γερμανικοῦ ἐθνικισμοῦ. Καί ἔτσι ἀπαγορεύτηκε στούς Ρεπουμπλικάνους νά συμμετάσχουν στίς ἐκλογές τῆς Ἀνατολικῆς Γερμανίας. Δέν πειράζει ὅμως. Τήν ἑπόμενη φορά θά εἶναι καλύτερα.

• ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ στήν Ἑλλάδα. Εἰλικρινά δύσκολα θά μπορούσαμε να φανταστοῦμε κάτι χειρότερο: ὁ Μητσοτάκης πρωθυπουργός, ὁ Καραμανλῆς πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, τό Ἐθνικό Κόμμα 0,1, οἱ ὑπόλοιποι μέ ἀστερίσκο, καί ἐκλογή δεύτερου τούρκου βουλευτῆ. Δηλ. ἡ κατάσταση σκέτος ἐφιάλτης. Περαστικά μας.

• ΠΑΡΑ ταῦτα ἔγιναν μερικά πράγματα ὅλο αὐτό τό διάστημα. Καί σάν πρῶτο θά ἀναφέρουμε τή συζήτηση γιά τά ἐθνικά θέματα πού διοργάνωσε τό ΜΕΝ στό ξενοδοχεῖο PRESIDENT μέ συντονίστρια τή δημοσιο-

ΣΕΙΣ...ΕΙΔΗΣΕΙΣ...ΕΙΔΗΣΕΙΣ...ΕΙΔΗΣΕΙΣ...ΕΙΔΗΣΕΙΣ...ΕΙΔΗΣ

γράφο Ἑλένη Κυπραίου, καί συζητητές τους κ.κ. Κ. Χατζηαντωνίου, πρόεδρο τοῦ ΕΣΝΑΜ, Ἀντώνη Τσενέ, πρόεδρο τῆς νεολαίας Φελελευθέρων, καί Μάκη Βορίδη, Γ.Γ. τοῦ ΜΕΝ. Ἡ συζήτηση κράτησε ἀρκετές ὧρες, ἡ συμμετοχή τοῦ κοινοῦ ἦταν ἀξιολογότατη ἐπεκτάθηκε σέ γενικότερα θέματα ἐνῶ ὁ κ. Χατζηαντωνίου ἀποδείχτηκε ἕνας καταρτισμένος συζητητής πού ἐκπροσώπησε ἄξια τόν ἑλληνοκεντρισμό στήν κοινωνική κατεύθυνσή του, ἐνῶ ὁ φιλελεύθερος κ. Τσενές μᾶς τή βγῆκε πιό ἐθνικιστικά ἀπό πολλούς ἐθνικόφρονες πατριῶτες.

Μιά δεύτερη συνάντηση ἔγινε στή Θεσ/νίκη στήν Α΄ σύνοδο τῆς Κ.Ε τοῦ ΜΕΝ, ὅπου ὑπῆρχε καί ἀντιπροσωπεία τοῦ ἱσπανικοῦ Ἐθνικοῦ Μετώπου.

Θά ἦταν παράλειψη νά μήν ἀναφέρω στά θετικά αὐτῆς τῆς περιόδου τή συμμετοχή τοῦ ἐθνικιστικοῦ νεολαιίστικου χώρου στή διαμαρτυρία γιά τήν ἐκδήλωση τοῦ συνδέσμου ἑλληνοαλβανικῆς φιλίας στό ΠΑΛΛΑΣ, στή διαμαρτυρία γιά τή δεξίωση πού διοργάνωσε ὁ σύνδεσμος ἑλληνοτουρκικῆς φιλίας στό ξενοδοχεῖο Μεγ. Βρεττανία μέ σκοπό τήν προσέλκυση ἑλληνικῶν ἐπενδύσεων στήν Τουρκία, καί τή συμμετοχή στό συλλαλητήριο γιά τη Β. Ἤπειρο πού διοργάνωσε ἡ ΣΦΕΒΑ και στή διαμαρτυρία γιά τήν ἐπίσκεψη τοῦ Ἀλβανοῦ ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν Πλάκα. Ἀξίζει μόνο νά σημειωθεῖ ὅτι τό ἐθνικιστικό μπλόκ στό συλλαλητήριο γιά τήν Β. Ἤπειρο ἦταν τό μαζικότερο τῶν τελευταίων χρόνων καί ἐξέφρασε ἐπαρκῶς τή δυναμική τοῦ κινήματος τῆς νεολαίας, ἔτσι ὅπως αὐτή ἀναπτύσσεται τελευταῖα.

• **ΠΡΙΝ** τίς ἐκλογές εἶχε ξεκινήσει μιά ἐνδιαφέρουσα συζήτηση πού εἶχε λάθος κατεύθυνση. Συζητοῦσαν τότε κάποιοι μόνο γιά τά τεχνικά καί πολιτικά θέματα. Ἡ συζήτηση πού κατέληξε ἄδοξα πρέπει νά συνεχιστεῖ πιό διευρυμένα, πιό πλατιά καί κυρίως πιό ἰδεολογικά.

• **Η ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ τῶν ἐθνικιστῶν τοῦ ΜΕΝ καί τοῦ Ἐθνικοῦ Κόμματος στήν Κομοτηνή ἔγινε μέ ἀφίσσες, μέ μοίρασμα προκηρύξεων στήν πλατεία καί μ' ἐπίσκεψη κλιμακίου τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως στους ἐκπροσώπους τοῦ τοπικοῦ τύπου καί στό νομάρχη, ὑπῆρξε δέ μιά συγκλονιστική ἐμπειρία γιά ὅλους ὅσους εἶχαν τήν τύχη νά βρίσκονται ἐκεῖ.**

• **ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ** ἐκλογές '90. Ἡ παρουσία στή Θεσ/νίκη ἐγγράφει ὑποθήκη γιά μία οὐσιαστική καί σταθερή ἀνασυγκρότηση τοῦ ἐθνικοῦ φοιτητικοῦ κινήματος σ' ὅλη τήν Ἑλλάδα. Δυστυχῶς, ἡ θυσία τῆς συνολικῆς παρέμβασής μας στά πανεπιστήμια λόγω τοῦ βάρους τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν δέν ἀπέδωσε τά ἀναμενόμενα.

• **ΣΤΑΜΑΤΗΣΕ** ἡ ἔκδοση τοῦ «Μεταρρυθμιστή». Ἡ κατάληξη αὐτή θά πρέπει ν' ἀποδοθεῖ στήν ἀναχώρηση τῆς ψυχῆς τοῦ περιοδικοῦ κ. Θανάση Δημόπουλου στήν Ἀγγλία γιά μεταπτυχιακές σπουδές. Ἀπώλεια σημαντική γιά ὅσους ἀγαποῦν τήν ποιοτική ἰδεολογική δουλειά.

• **ΕΓΙΝΕ** στίς 26 Μαΐου ἡ Β· σύνοδος τῆς Κ.Ε. τοῦ ΜΕΝ στήν Ἀθήνα. Στήν σύνοδο αὐτή πάρθηκαν μιά σειρά ἀπό ἀποφάσεις γιά τό κίνημα τῆς νεολαίας: 1) Ὁ Γενικός Γραμματέας Μ. Βορίδης ἀνακοίνωσε τήν πρόθεσή τους νά παραιτηθεῖ λόγω τῆς ἐπικείμενης ἀναχωρήσεώς του τόν Σεπτέμβριο στό ἐξωτερικό γιά μεταπτυχιακές σπουδές. 2) Κατόπιν τούτου ἀποφασίστηκε νά συγκληθεῖ τό συνέδριο τοῦ ΜΕΝ στίς 24 καί 25 Νοεμβρίου. 3) Ἀναπληρωτής Γ.Γ. τοῦ ΜΕΝ μέχρι τῆς ἐκλογῆς τοῦ νέου ἀπό τό συνέδριο ἐκλέχτηκε ἀπό τήν Κ.Ε. ὁ Παναγιώτης Παπαϊωάννου.

ΣΕΙΣ...ΕΙΔΗΣΕΙΣ...ΕΙΔΗΣΕΙΣ...ΕΙΔΗΣΕΙΣ...ΕΙΔΗΣΕΙΣ...ΕΙΔΗΣ

• **ΟΙ ΕΘΝΙΚΙΣΤΙΚΕΣ** γιορτές θά γίνουν τήν ἄνοιξη ἐφέτος. Αὐτό ἀποφάσισε τό ΜΕΝ, ἐνόψει τῶν ἀνασυγκροτήσεων καί ἀνακατατάξεών του.

• **ΜΙΑ** ἐνδιαφέρουσα ἐκδήλωση ὀργάνωσε ὁ ΕΣΝΑΜ στήν ὄμορφη αἴθουσα τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου Κωνσταντινουπολιτῶν. Θέμα τῆς ἐκδηλώσεως ἦταν ἡ νομική πλευρά τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ ζητήματος καί ὁμιλητής ὁ δικηγόρος - διεθνολόγος κ. Θαλῆς Μυλωνᾶς. Ὁ κ. Μυλωνᾶς προσπάθησε νά κατοχυρώσει τά δικαιώματα τῆς Ἑλλάδας ἐπί τῆς Β. Ἠπείρου μέ νομικά ἐπιχειρήματα. Ἀξιόλογη ἡ προσπάθεια τοῦ ὁμιλητῆ, ὁ ὁποῖος φαίνεται νά ἔχει ἀσχοληθεῖ ἐμπεριστατωμένα μέ τό θέμα. Ἀξιόλογη, ὅπως πάντα, καί ἡ προσπάθεια τῶν παιδιῶν τοῦ ΕΣΝΑΜ.

• **ΠΑΡΑΙΤΗΘΗΚΕ** ἀπό τήν ἡγεσία τῶν Ρεπουμπλικάνων ὁ κ. Σονχοῦμπερ, παραμένοντας ὅμως Εὐρωβουλευτής καί δηλώνοντας ὅτι θά θέσει ὑποψηφιότητα γιά τήν ἡγεσία στό προσεχές συνέδριο τοῦ κόμματός του. Αἰτίες γιά τήν παραίτησή του αὐτή δέν μάθαμε ἤ μᾶλλον ὅσα μάθαμε δέν εἶναι πολύ ὑπεύθυνα καί γι' αὐτό θά πρέπει νά τά διασταυρώσουμε πρῶτα.

• **ΣΕ ΜΙΑ** σφυγμομέτρηση πού ἔκανε ἡ γαλλική εταιρεία SOFRES ἀποδεικνύει ὅτι τό 77% τῶν συνέδρων στό Β' συνέδριο τοῦ Ἐθνικοῦ Μετώπου πιστεύουν ὅτι ἡ ἐξουσία τῶν Ἑβραίων εἶναι πολύ μεγάλη στή Γαλλία. Ἄδικο ἔχουν οἱ ἄνθρωποι, μ' ὅλα αὐτά πού περνᾶνε;

• **Η ΝΕΑ** ΚΣΕ τοῦ ΜΕΝ μέχρι τοῦ συνεδρίου θά εἶναι ἡ ἑξῆς: Ἀναπληρωτής Γ.Γ.: Π. Παπαϊωάννου, Μέλη: Κοσμᾶς Λώλης, Δ. Σαρτζετάκης, Κ. Τσακίρης, Π. Δούμας, Α. Παπαστάμου, Α.Μ. Λεούτση, Α. Δημοπούλου. Καλή δουλειά παιδιά!

• **ΜΙΑ ΠΑΛΙΑ** ἰδέα, μιᾶς πολιτιστικῆς, συζητητικῆς λέσχης πού θ' ἀναζητᾶ καί θά ἐμβαθύνει στήν ἰδεολογία τοῦ ἐθνικισμοῦ καί τῆς δεξιᾶς στήν Ἑλλάδα φαίνεται νά φτάνει στό ἐπίπεδο τῆς ὑλοποιήσης. Γιά νά δοῦμε...

• **ΚΑΙ** τώρα τί γίνεται; Τώρα πού οἱ μέν ἔμειναν 7.000 καί οἱ δέ 2.000, τώρα πού μετρηθήκαμε, τώρα πού οἱ μάσκες ἔπεσαν, ποιός θά πληρώσει, ποιός θά προτείνει, ποιός θά μιλήσει; Θά βάλουμε τό μαχαίρι στό κόκκαλο; Θά ποῦμε τήν ἀλήθεια στούς ἑαυτούς μας καί στούς συναγωνιστές μας; Θά ὁμολογήσουμε τά λάθη μας; Θά μετανοήσουμε γιά νά σωθοῦμε καί γιά νά σώσουμε; Θά συζητήσουν οἱ ἁγνοί, οἱ καλοί, οἱ ἄξιοι, παραμερίζοντας τούς ἰδιοτελεῖς, τούς πρόστυχους, τούς ἀνεγκέφαλους, τούς κομπορρημονοῦντες; Θά τολμήσουμε ν' ἀνοιχτοῦμε; Ἤ θά σφιχταγκαλιαστοῦμε περιμένοντας τόν σωτῆρα, τίς συγκυρίες καί τήν ἑπόμενη ἧττα; Φωνή βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ...

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Μαραθώνιος Cult καί Trash ταινιῶν

Σέ μιά μάλλον ὑποτονική γιά τά κιν/φικά πράγματα ἐποχή, ἀποφάσισε ὁ κιν/φος «ΑΛΦΑΒΙΛ» (Μαυρομιχάλη 168), κατόπιν παροτρύνσεων, τήν προβολή ταινιῶν πού ἀνήκουν καθαρά στό χῶρο τοῦ cult καί trash κιν/φου. Καί μέ αὐτούς τούς ὅρους ἐννοοῦμε τίς B-movies, δηλαδή τίς ταινίες χαμηλοῦ προϋπολογισμοῦ, πού κατά κανόνα εἶναι ἀνεξάρτητες παραγωγές. Συνήθως ἡ θεματολογία τους ἤ ὁ τρόπος πού χειρίζονται τό θέμα εἶναι ἀνατρεπτικός καί περιθωριακός σέ σχέση μέ αὐτό πού προσπαθοῦν νά ἐπιβάλλουν τά μεγάλα Χολλυγουντιανά studio. Ἀπό τήν ἄλλη μεριά σημαντικό κεφάλαιο σ' αὐτή τή συγκεκριμένη κατηγορία ταινιῶν ἀποτελοῦν καί οἱ splatter ταινίες, δηλαδή τανίες τρόμου καί φρίκης, ὅπου τό αἷμα ρέει ἄφθονο, πρός τέρψιν τῶν θεατῶν καί μάλιστα χωρίς κανένα λόγο, ἁπλά καί μόνο λειτουργεῖ σάν αὐτοσκοπός τῆς ταινίας.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα τῆς πρώτης περίπτωσης εἶναι τό «Rocky horror picture show», ἐνῶ τῆς δεύτερης εἶναι οἱ ταινίες τοῦ Romero, τοῦ Argento καί ἄλλων.

Τό ἰδιαίτερο ὅμως γεγονός πού χαρακτήρισε αὐτές τίς ταινίες καί ὁδήγησε στό νά ὀνομαστοῦν «cult» ἦταν ἡ θρησκευτική εὐλάβεια μέ τήν ὁποία τίς ἀγκάλιασε τό κοινό. Οἱ ταινίες αὐτές, στά πρῶτα βήματά τους στήν Ἀμερική, προβάλλονταν σέ εἰδικές κινηματογραφικές αἴθουσες καί πάντα μετά τά μεσάνυχτα. Ἀξιοπερίεργο εἶναι τό γεγονός ὅτι σιγά-σιγά ἄρχισαν ν' ἀποκτοῦν συγκεκριμένο κοινό, πού ἦταν τό ἴδιο κάθε φορά καί πού παρακολουθοῦσε μέ φανατισμό ὅλες τίς ταινίες. Τό κοινό φυσικά, δέν τό ἀποτελοῦσαν καθώς πρέπει κύριοι, ἀλλά διάφορα περίεργα καί περιθωριακά στοιχεῖα.

Πολλοί λοιπόν ἦταν οἱ φορεῖς, πού συνέδραμαν στήν ὀργάνωση μιᾶς ἐκδήλωσης, πού θά περιελάμβανε προβολή cult καί trash ταινιῶν: «90,2 - Ἀριστερά στά F.M.», «Ἐκδόσεις Αἰγόκερως», «ΑΛΦΑΒΙΛ», ὁ ἐκδότης καί διευθυντής τοῦ «Cine 7», Βάσος Γεώργας κ.ἄ. Βέβαια, εἶναι ἄξια ἀπορίας ἡ συμμετοχή τοῦ «90,2 - Ἀριστερά στά F.M.», σέ μιά ἐκδήλωση, ὅπου ὁ σφαγιασμός, ὁ ἀκρωτηριασμός καί τά λουτρά αἵματος, πανηγυρίστηκαν ἀπό τό κοινό, ὅσο τίποτα ἄλλο...

Ἕνας «Μαραθώνιος» λοιπόν ἔλαβε χώρα, ὅπου καθημερινά γιά τρεῖς ἑβδομάδες, ἀπό τίς 5 τό ἀπόγευμα, μέχρι τίς 3 τά ξημερώματα, ἐπροβάλλοντο ταινίες ἀσταμάτητα, ἐπιτέλους χωρίς διάλειμμα καί μάλιστα στό καθημερινό ἀντίτιμο τῶν 600 δρχ.

Ἡ προσέλευση τοῦ κοινοῦ ἦταν μεγάλη καί ἰδίως

τίς νυκτερινές ὧρες. Τό κοινό στήν συντριπτική του πλειψηφία ἦταν ἐκκεντρικοί, καί διάφοροι περιθωριακοί, ἀλλά καί ἄλλοι, ἁπλά περίεργοι ἀνυποψίαστοι θεατές.

Ἡ ἐπιτυχία της ἐκδήλωσης, προβλέπεται νά ὁδηγήσει στήν καθιέρωση ἑνός ἐτήσια ἐπαναλαμβανόμενου Φεστιβάλ Φανταστικοῦ Κιν/φου.

Σημαντικό ρόλο στήν ἐπιτυχία, ἔπαιξε τό κλῖμα πού εἶχαν δημιουργήσει οἱ ὑπεύθυνοι. Στήν εἴσοδο τοῦ κιν/φου δυνατή μουσική ἀπό τά soundtrack τοῦ «Blade Runner», ἐνῶ ἀριστερά καί δεξιά μαῦρα ἀναμμένα κεριά καί καρβουνάκια μέ λιβάνι, πού κάπνιζε καί μύριζε ἔντονα. Λίγο πιό μέσα βρισκόταν ἡ ἔκθεση τῶν σπέσιαλ ἐφφέ, τοῦ μοναδικοῦ σ' αὐτό τό εἶδος στήν Ἑλλάδα εἰδικοῦ, Γιώργου Ἀλαχούζου. Ἡ αἴθουσα προβολῆς βρισκόταν πάντα στό ἡμίφως, ἐνῶ μεγάλοι ξύλινοι σταυροί, ντυμένοι μέ μαῦρα πέπλα, στόλιζαν τούς τοίχους.

Ἡ ἀρρωστημένη αὐτή ἀτμόσφαιρα, σέ συνδυασμό μέ τή μυστικιστική διάθεση τοῦ κοινοῦ, δημιούργησε ἕνα ἰδιαίτερα εὐχάριστο κλίμα κατά τή διάρκεια τῶν προβολῶν, ὅπου οἱ θεατές συμμετεῖχαν ἐνεργά στήν πλοκή τῆς ταινίας, σχολιάζοντας τή δράση ποικιλοτρόπως, καί μέ πολύ χιοῦμορ.

Συνολικά προβλήθηκαν πάνω ἀπό 80 ταινίες, ἀνάμεσα στίς ὁποῖες ὑπῆρξαν καί ταινίες - σταθμοί γιά τό εἶδος τους. Εἴμαστε πολύ εὐτυχεῖς πού μᾶς δόθηκε ἡ εὐκαιρία νά δοῦμε, ἄν καί κάπως καθυστερημένα, ταινίες ὅπως: «Evil dead No2», «The day of the living-dead», «The Exorcist», «Opera», «The phantom of the heaven», «Rocky Horror Picture Show», «Blade Runner», «The Hidden», «Tenembre», «Hairspray», «Pink Flamingos», «Female Trouble», «Ὁ σχιζοφρενής δολοφόνος μέ τό πριόνι No 1, No 2», «Sweet movie», «Montenegro», «Παροξυσμός», «Σχιζοφρένεια», καί νά θαυμάσουμε τίς δημιουργίες σκηνοθετῶν ὅπως τοῦ: Andy Warhall, Paul Morisey, George Romero, Davio Argeto, Brian De Palma, Sam Raimi, Ridley Scot, John Waters, Tomb Huper, Μακαβέγιεφ καί πολλῶν ἄλλων.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 2

ζόμαστε νά ἐκφέρουμε ἕνα λόγο ποιοτικό, ἕναν πολιτικό καί ἰδεολογικό λόγο σύγχρονο καί εὐφυή, μακριά ἀπό τήν μιζέρια καί τούς μικροανταγωνισμούς τῆς συμφορᾶς. Ἀπ' αὐτό τό περιοδικό ξεκινάει μιά στροφή μας πρός εὐρύτερες συνεργασίες, πλατύτερα σχήματα.

Ἡ στάση μας ἀπέναντι στίς ἰδέες θά εἶναι πιό ἀνοιχτές, οἱ ἴδιοι θά εἴμαστε λιγότερο μονολιθικοί καί ἄν μέχρι τώρα καταγράφαμε καί φιλοδοξούσαμε νά καταγράψουμε τίς ἀγωνίες καί τίς ἀναζητήσεις τοῦ κινήματος τῆς νεολαίας, ἀπό δῶ καί πέρα θά ἐπιχειρήσουμε νά λειτουργήσουμε ὡς forum, ὅπου θά συζητοῦνται σκέψεις, ἰδέες καί ἀπόψεις ἀνθρώπων, κυρίως νέων ἀλλά ὄχι μόνο, πού ἔχουν κάτι ἀξιόλογο νά ποῦν, πού μποροῦν κάτι νά προσφέρουν σ' αὐτόν τόν τόπο. Ἄν σέ κάποιους ἀπό σᾶς δέν ἀρέσει αὐτή ἡ πολυγνωμία πού θά ἐπικρατήσει, τότε φοβόμαστε ὅτι δέ σᾶς κάνουμε. Γιατί σέ τελευταία ἀνάλυση αὐτή ἀκριβῶς ἡ πολυγνωμία, ἡ συζήτηση, ὁ ποιότικός καί σοβαρός ἰδεολογικός διάλογος, στάθηκε πάντοτε ἡ ἐπιδίωξη αὐτοῦ τοῦ περιοδικοῦ. Τό ὅτι σήμερα διευρύνουμε τό πεδίο πού ἐκτείνεται ἡ συζήτηση αὐτή, ἔτσι ὥστε νά συμπεριλάβουμε ὄχι μόνο τόν σοβαρό ριζοσπαστισμό τῆς νεολαίας πού ἐκφράζαμε μέχρι σήμερα, μά καί τόν ποιοτικό συντηρητισμό κάποιων ἄλλων ἀνθρώπων, αὐτό δέν τό νιώθουμε ὡς ἰδεολογική παραχώρηση, μά ὡς προϋπόθεση γιά νά ὑπάρξει μιά σύνθεση στό μέλλον πού θά μπορεῖ νά παρέμβει, νά ἐπιφέρει ἀλλαγές, νά καθορίσει, νά ἔχει κάποια σημασία.

Ἔτσι λοιπόν, αὐτό τό περιοδικό, πέραν τῶν κλασσικῶν πιά πολιτικῶν του ἀναλύσεων καί ἐκτιμήσεων, πού πάντως ἀξίζει νά προσεχτοῦν γιατί ἀπεικονίζουν τίς κατευθύνσεις πού θά ἀκολουθήσει τό κίνημα τῆς νεολαίας, ἀλλά καί σημαντικό τμῆμα τοῦ πολιτικοῦ μηχανισμοῦ στό μέλλον, φιλοξενεῖ μιά πλειάδα ἀπόψεων: ἀπό τήν συντηρητική ἐκτίμηση γιά τίς ἐξελίξεις στήν Ἀνατολική Εὐρώπη τοῦ νεοεμφανιζόμενου στό περιοδικό Ν. Τζανέττου, τή συνέντευξη τοῦ οἰκολόγου κ. Κ. Θάνου πάνω στήν οἰκονομική πολιτική τῆς Νέας Δημοκρατίας, τήν μαρτυρία καί τή διαμαρτυρία τοῦ Δ. Νίκου, πού ἄν καί ἔχει ἕνα χαρακτήρα αὐστηρά προσωπικό καί λιγότερο εὐρύτερα πολιτικό, τή δημοσιεύουμε ἀκριβῶς γιατί πιστεύουμε ὅτι κάποιος πού ἔδωσε τόσα πολλά καί πόνεσε τόσο πολύ, ἄν μή τί ἄλλο, ἔχει κατακτήσει τό δικαίωμα νά ἀκούγεται μέ πολύ προσοχή, ἀκόμα καί ὅταν ἡ ὀργή καί τό δίκιο του πνίγει τήν πολυτέλεια καί τήν εὐελιξία τῶν θέσεών του. Θεωροῦμε ὅτι αὐτή ἡ πολυμερής παράθεση θέσεων πιθανῶς νά ὁδηγήσει σέ ἕναν προβληματισμό καί μιά ἀνατροφοδότηση τῆς σκέψεως ὅλων μας, ὄχι στήν κατεύθυνση ἐντοπισμοῦ τῶν διαφορῶν μας, μά ἀντίθετα στήν κατεύθυνση τῆς ἀνακάλυψης τῶν συγκλίσεών μας.

Τελικῶς, θά σᾶς ὑποσχεθοῦμε ὅτι θά εἴμαστε ξανά σύντομα κοντά σας. Ἐλπίζουμε νά μή θυμώσετε ἄν στό ἑπόμενο τεῦχος αὐξήσουμε ξανά τήν τιμή μας, εἶναι ὅμως προϋπόθεση ἐπιβιώσεως τῆς σχέσης μας μαζί σας. Γενικῶς λοιπόν καλό κουράγιο γιά μιά δύσκολη περιόδο πού ἔρχεται. Καί νά χαιρόμαστε τόν καινούργιο μας Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας... Ἄντε καί περαστικά μας.